



Budgetmappe

Budgetforslag 2025

Bilagsdel

3. udsendelse (5. september 2024)

Indhold

Indhold.....	2
Politisk tidsplan for budgetlægningen	4
Regler og retningslinjer for budgetlægningen	5
Budgetnotat I	6
Budgetnotat II	16
Direktionens bemærkninger	26
Notet – Indtægtsnotat	28
Notat – Forventet merindtægt ved skattestigning.....	44
Notat – Benchmarkinganalyser, Index100.....	47
Notat – Befolkningsprognose 2024.....	50
Svar på spørgsmål fra byrådsmedlem Mette Feenstra vedr. pris- og lønfremskrivning	69
Dias fra budgetseminar i februar	74
Uddybning af udvalgte punkter i Borgmesterens budgetforslag.....	173
Borgmesterens budgetforslag....	176
Budgetnotat III.....	177
Resultatopgørelse inkl. særtilskud og ekstra finansieringstilskud.....	186

Politisk tidsplan for budgetlægningen

Politisk tidsplan for budget 2025-2028

Dato	Handling	Ansvarlig
23. januar 2024	Tidsplan for budget 2024 samt regler og retningslinjer for budgetlægningen for 2025 behandles	ØU/Økonomi
30. januar 2024	Tidsplan for budget 2024 samt regler og retningslinjer for budgetlægningen for 2025 behandles	BYR/Økonomi
22.-23. februar 2024	Reserveret til budgetseminar for Byrådet + Budgetnotat I	BYR/Økonomi/Sekretariat
5.-6./12. marts 2024	Udvalgene drøfter emner, der skal indgå i budgetprocessen, herunder anmodninger om eventuelle beregninger	Fagudvalg/Økonomi/Fagcentre
8. april 2024	Frist for indlevering af udvidelses- og reduktionsforslag, som kræver beregning og analyse i Administrationen for at anslå omkostningsniveau (herunder også anlægsprojekter) Sendes til budget@odsherred.dk - senest kl. 12.00	Fagudvalg/Fagcentre/Centrechefer
16.-17./23. april 2024	Forsatte drøftelser i udvalgene	Fagudvalg/Økonomi/Fagcentre
Maj	Udvalgene inviterer og arrangerer budgetdialog	Fagudvalg/Fagcentre
11.-12. juni 2024	Udvalgene præsenteres for de forslag, der foreligger på udvalgenes områder, herunder også forslag fremsat af Administrationen	Fagudvalg/Økonomi/Fagcentre
18./25. juni 2024	Status til ØU/Byrådet omkring foreløbigt administrativt budget inkl. tekniske korrektioner mv. + Budgetnotat II	Økonomi
Juni	Dialogmøde med HU	ØU/Sekretariat
Juli (medio)	Status til ØU/Byrådet omkring konsekvenserne af økonomiaftalen for 2025, herunder særligt nye skøn for indtægter fra skatter, tilskud og udligning (udsendes via mail/Prepare)	Økonomi
22. august 2024	Reserveret til budgetseminar for Byrådet (ca. et par timer med gennemgang af forudsætninger)	BYR/Økonomi/Sekretariat
22. august 2024	Dagsorden til Økonomiudvalgets 1. behandling udsendes. Heri indgår Borgmesterens budgetforslag.	Økonomi/Sekretariat
22. august 2024	Borgmesterens budgetforslag offentliggøres på kommunens hjemmeside og sendes i høring hos medarbejdere, brugere, interessenter, råd og nævn. Fristen for aflevering af høringssvar er den 11. september 2024, kl. 12.00. Høringssvar sendes til budget@odsherred.dk.	Økonomi/Kommunikation
27. august 2024	1. behandling af budgettet + Budgetnotat III	ØU
3. september 2024	1. behandling af budgettet + Budgetnotat III	BYR
4. september 2024	Borgermøde på KommuneTV/Facebook	BYR/Sekretariat/Økonomi
11. september 2024, kl. 12.00	Frist for aflevering af høringssvar kl. 12.00. Høringssvar sendes til budget@odsherred.dk	
18.-19. september 2024	Budgetforhandlingsmøde(r)	BYR/Sekretariat/Økonomi
19. september 2024, kl. 12.00	Frist for fremsættelse af ændringsforslag Sendes til budget@odsherred.dk - senest kl. 12.00	
26. september 2024	Dagsorden til Økonomiudvalgets 2. behandling udsendes. Heri indgår evt. budgetfoliq.	Økonomi/Sekretariat
1. oktober 2024	2. behandling af budgettet + Budgetnotat IV	ØU
8. oktober 2024	2. behandling af budgettet + Budgetnotat IV	BYR

Regler og retningslinjer for budgetlægningen



Notat

Regler og retningslinjer for budgetlægning 2025-2028

1. Udgangspunkt for budgettet

Budgetlægningen for 2025-2028 tager udgangspunkt i overslagsårene 2025-2028 i det vedtagne budget for 2024-2027, idet overslagsår 2028 er en kopi af overslagsår 2027, dog undtaget anlæg (dranst 3).

Budgettet korrigeres for en række tekniske/administrative forhold (tekniske korrektioner), som er beskrevet i det følgende, herunder bl.a. tillægsbevillinger og omplaceringer, som har fundet sted siden vedtagelsen af budgettet for 2024-2027, pris- og lønfremskøn, demografi mv.

Det administrative budgetforslag, hvori de tekniske korrektioner er indarbejdet, foreligger i juni.

2. Driftsbudgettet

Driftsbudgettet er fastlagt, således at hvert udvalg har en nettodriftsbevilling. Fagudvalgene har mulighed for at prioritere på tværs af denne ramme, dog under hensyntagen til formålsbestemmelser, fx i budgetaftaler mv.

De enkelte budgetansvarlige har et rammebudget, som skal rumme alle udgifter til løn og øvrigt drift.

Budgetrammer til ikke-serviceudgifter (herunder bl.a. overførselsudgifter mv.) ligger fast, og fagudvalgene kan ikke på egen hånd omplacere til/fra disse rammer.

Ovenstående jf. Kasse- og Regnskabsregulativets punkt 4.

2.1. Tekniske korrektioner

Tekniske korrektioner er ændringer af teknisk/administrativ karakter - det kan fx være udgifter af objektiv karakter (fx ændringer i pris- og lønudvikling, overenskomster, kontraktforhold, demografi mv.), som hverken Byrådet eller Administrationen umiddelbart har nogen mulighed for at påvirke på kort sigt. Dertil kommer ændringer sfa. Byrådets beslutninger, som skal indarbejdet i budgetforslaget.

Nedenfor er de tekniske korrektioner, som indarbejdes i kommunens budget, oplyst.

A. Tillægsbevillinger

Budgettet skal korrigeres for konsekvensen af tillægsbevilling med flerårig konsekvens, som bevilges af Byrådet.

B. Indtægter fra skatter, tilskud og udligning (næsten hele hkt. 7)

Indtægterne fra skatter, tilskud og udligning skal budgetlægges minimum en gang årligt som følge af Indenrigs- og Boligministeriets udmelding af statsgarantien efter indgåelse af årets økonomiaftale mellem staten (regeringen) og kommunerne (KL). Overslagsårene budgetteres med udgangspunkt i KL's skøn for udvikling i udskrivningsgrundlag mv. i regnemodellen "Skatte- og tilskudsmodellen", idet kommunen dog ofte anvender egen befolkningsprognose til skøn over befolkningstallet. KL udsender i løbet af året flere versioner af "Skatte- og tilskudsmodellen", som Center for Økonomi og Ejendom gennemgår mhp. vurdering af de nuværende forudsatte indtægter, og om der skal foretages justeringer af disse. Dette er særligt relevant, når pl-skønnene ændrer sig mærkbart, jf. afsnit 4.

C. Kontaktbundne udgifter

Udgifter, som afholdes iht. en flerårig kontrakt, hvor den kontraktlige prisregulering ikke kan dækkes inden for de afsatte budgetter (dette kan fx skyldes artsammensætning eller politiske beslutning om nedjusteret prisregulering) iht. KL's pl-skøn, kan reguleres som teknisk korrektion, idet der ellers vil mangle budget til området.

Følgende kontraktområder er som udgangspunkt omfattet af ovenstående bestemmelse:

- Kontrakter vedr. vej- og parkområderne
- Kontrakter vedr. gadebelysning
- Kollektiv trafik
- Odsherred Teater
- Geopark/VisitOdsherred
- Museum Vestsjælland
- Leasingkontrakter på bilområdet (fleet management).

Skulle der være kontrakter, som måtte opleve ovenstående problemstilling, men som ikke er anført på ovenstående liste, kan disse underlægges samme mulighed. Dette skal dog godkendes af økonomichefen (Centerchef for Økonomi og Ejendomme).

D. Eksternt fastlagte udgifter

Budgetter til opgaver, der løses for kommunen i andre typer af samarbejder. Det er tale om udgifter, som skal afholdes, men hvor kommunen/Byrådet har ingen eller meget ringe indflydelse på udgifternes størrelse, idet udgifterne fastsættes af andre bestyrelser eller myndigheder mv.

Følgende områder er omfattet:

- Vestsjællands Brandvæsen
- UDK (Udbetaling Danmark, administrations- og it-bidrag)
- Objektiv finansiering på de specialiserede socialområder
- Socialtilsyn Øst
- Børnehusene
- Opkrævning fra FGU-skolen i Fårevejle (selvejlet statslig institution)

- Aktivitetsbestemt medfinansiering af sundhedsvæsenet (ofte benævnt KMF - kommunal medfinansiering)
- Forsikringsområdet generelt og særligt vedr. arbejdsskadeerstatninger.
- Ældreboliger, idet budgettet er afhængigt af regnskaberne fra VAB m.fl., og kommunen derfor ikke har nogen umiddelbar indflydelse på udgiftsniveauet.
- Forpligtelser i forhold til optag af elever

E. Lov- og cirkulæreprøgram/DUT

DUT, som står for "Det Udvidede Totalbalanceprincip", medfører, at kommunerne altid tildeles/fratages midler til mer- eller mindreopgaver, som pålægges eller fratages kommunerne. DUT-reguleringerne fremgår af det årlige Lov- og cirkulæreprøgram (LC-program). Budgettet skal/bør reguleres for disse ændringer årligt, da kommunen ellers kan være pålagt at udføre merudgifter uden ekstra budget - eller omvendt.

Den konkrete udmøntning af LC-programmet sker via en gennemgang i Administrationen, hvor der tages højde for, om kommunen har opgaver på det område, som DUT-reguleres, idet ikke alle DUT-reguleringer i princippet vedrører alle kommuner ligeligt.

Der reguleres ikke for DUT-sager på under +/- 50.000 kr.

F. Overførselsudgifter

Overførselsudgifter budgetlægges med udgangspunkt i KL's skøn til udviklingen i beskæftigelsen og lokale forhold. Forventninger til aktivitet og andre relevante forudsætninger skal indgå i budgetmaterialet. Første beregning af budget 2025 gennemføres og fremlægges i foråret 2024, anden og endelige beregning gennemføres og indarbejdes i det administrative budget primo august.

G. Demografi

Demografiregulering foretages på børneområdet (dagtilbud, privatskoler, SFO, ungdomsskole, uddannelsesvejledning - dog ikke folkeskoler, idet denne regulering blev suspenderet med budgetaftalen for 2024) og på ældreområdet (dog kun på hjemme- og sygeplejen, idet ældrecentre mv. anses som rammebudgetter). Demografiregulering sker kun, hvor der er høj grad af objektiv sammenhæng mellem antal borgere i en aldersgruppe (relativt store mængder af enheder og relativt lave/ensartede enhedsudgifter) og udgifterne til området. Der demografi- eller mængdereguleres i medfør heraf ikke på de specialiserede socialområder (børn og unge med særlige behov samt voksne med særlige behov).

Der mængdereguleres i øvrigt på: 10. klasseområdet, og mellemkommunale afregninger på skoleområdet, ældreområdet mv. og barselspuljen.

3. Budgetprocessen for 2025-2028

Budgetprocessen indledes med at Byrådet afholder budgetseminar den 22. februar 2024.

Byrådet arbejder med en 1-årig budgetperiode, idet der dog også lægges budgetter for overslagsårene pba. bedst mulige skøn, jf. bestemmelserne i Budget- og regnskabssystem for kommuner.

I forhold til budget 2025-2028 er det Administrationens vurdering, at det vil være relevant at have særligt fokus på følgende områder:

- Ældre (særligt hjemme- og sygeplejen)
- Sygefravær generelt
- Specialundervisning og skoler
- Det specialiserede børne- og voksenområde
- Mere præcis budgettering/periodisering af anlægsprojekter

Den administrative budgetproces startes i marts, hvor de respektive centerchefer af Center for Økonomi og Ejendomme inviteres til et indledende budgetmøde med fokus på, hvilke områder der skal arbejdes med i forhold til politiske prioriteringer. Samtidig indledes drøftelserne i de enkelte fagudvalg.

Budgetprocessen tager således afsæt i:

- at budgetlægningen omhandler i udgangspunktet en 1-årig periode
- at der, som udgangspunkt, ikke er råderum i budgettet til at udvide driftsudgifterne på nogle områder, uden samtidig at reducere dem på andre områder.

Det betyder:

- at hvert udvalg prioriterer et antal udvidelsesforslag ("budgetønsker") for hhv. drift og anlæg, der sendes videre til budgetforhandlingerne
- at hvert udvalg *ligeledes* prioriterer et antal reduktionsforslag, der sendes videre i budgetforhandlingerne
- at der, som udgangspunkt, bør være reduktionsforslag, der (i økonomisk omfang) som minimum, modsvarer udvidelsesforslagene
- at der kan fremlægges forslag til omlægninger af aktiviteter med et investeringsforslag (udvidelse), der på sigt kan give en besparelse
- Center for Økonomi og Ejendomme indkalder til indledende budgetmøder med centerchefer og ledere

Center for Økonomi & Ejendomme udarbejder skemaer, der skal anvendes ved udarbejdelse af budgetønsker, investeringsforslag og anlægsønsker.

3.1 Forslag til budgetønsker, investeringer og besparelser - drift

Budgetønsker, investeringer og besparelsesforslag indarbejdes ikke i det administrative budget, men forelægges de enkelte fagudvalg i juni, hvor udvalgene prioriterer de forslag på hhv. drift, anlæg og besparelsesforslag, der skal indgå i den videre budgetprocessen. Alle forslag inkl. de ikke prioriteret forslag fra udvalgene vil indgå i det samlede overblik til budgetforhandlingen.

3.1.1 Budgetudvidelser ("budgetønsker")

I udgangspunktet er der *ikke* råderum i budgettet til at udvide driftsudgifterne nogle steder, uden samtidig at reducere dem andre steder.

Centercheferne har et særligt ansvar i forhold til at vurdere og afveje, om et budgetforslag skal bringes videre til politisk behandling, eller om det mere retteligt kan/bør håndteres indenfor centrets budgetramme. Bevillingerne i budgetter har mange

steder et stort omfang, og der er vide beføjelser for de budgetansvarlige til at prioritere indenfor bevillingerne.

Forslag til budgetønsker skal indeholde en beskrivelse af tiltaget, årsagen og baggrund hertil. Forslag til budgetudvidelser ("budgetønsker") inddeles i forslag med følgende overordnede formål:

- At fastholde det nuværende serviceniveau
- At forbedre det nuværende serviceniveau (eller tilbyde/opstarte nye aktiviteter/tiltag).

Budgetønsker under 100.000 kr. medtages ikke.

3.1.2 Budgetreduktioner ("besparelser")

Der bør fremsættes forslag til budgetreduktioner, der, i økonomisk omfang, som minimum, modsvarer forslagene til budgetudvidelser.

3.1.3 Investeringsforslag

Der kan også stilles forslag til budgetønsker der indeholder en investering og på sigt vil føre til en besparelse.

Udvalgene inviterer i maj til budgetdialog med brugere og interessenter. Opsamling på dialogmødet indgår i udvalgets budgetmateriale i juni til prioritering.

Følgende bestemmelser gælder for politiske partier, råd/nævn, interesseorganisationer mv.:

Administrationen vil - af hensyn til at kunne skabe overblik (sammenstillinger mv.) over budgetmaterialet - være behjælpelig med at indskrive budgetønsker/-forslag i de til formålet udarbejdede skemaer og oversigter.

For at Administrationen har mulighed for at foretage beregninger på budgetændringsforslagets mer-/mindreudgifter (eller indtægter) skal det sendes senest den 8. april 2024, kl. 12.00 til budget@odsherred.dk, hvis der ønskes en faglig/teknisk estimering af forslaget økonomi.

Herefter er fristen for indsendelse af ændringsforslag til 2. behandlingen senest den 19. september 2024, kl. 12.00. Sendes ligeledes til budget@odsherred.dk.

4. Pris- og lønfremskrivning (pl)

Driftsbudgettet fremskrives som udgangspunkt pba. KL's skøn for pl-udviklingen iht. Indenrigs- og Boligministeriets autoriserede artskontoplan. Byrådet kan dog beslutte at afvige fra KL's skøn, hvor Byrådet vurderer, at udviklingen vil være anderledes lokalt for Odsherred end på landsplan. En sådan afvigelse vil være beskrevet i budgetmaterialet.

Anlægsbudgetter fremskrives som udgangspunkt ikke.

Budgettet for skatter, tilskud og udvikling samt optagelse af og afdrag på lån og øvrige balanceforskydninger lægges i løbende priser/årets priser (fx budgetår 2025 i 2025-pl, overslagsår 2026 i 2026-pl osv.).

Følgende områder friholdes i øvrigt for pl-fremskrivning, idet budgettet manuelt tilrettes forventning til prisstigninger.

- Forsikringsområdet: Præmierne bliver ikke prisfremskrevet, og derfor vil det være samme beløb, som opkræves fra år til år. Hvis det budget, som skal opkræves, bliver fremskrevet, som kommer der til at være en mindre indtægt på forsikringsområdet.
- Ældreboliger: Budgettet er afhængigt af regnskaberne fra VAB m.fl., og kommunen har derfor ingen umiddelbar indflydelse på udgiftsniveauet.

Fsva. forsyningsområdet (affaldsområdet) kan Administrationen foretage tekniske korrektioner, der skaber balance mellem udgifter og indtægter i budgettet på området, såfremt pl-fremskrivningen har skævvredet balancen mellem udgifter og indtægter, og budgettets forudsætning på området netop var balance mellem indtægter og udgifter.

5. Anlægsbudgettet

Investeringsoversigten i det administrative budgetforslag for 2025-2028 tager udgangspunkt i investeringsoversigten i overslagsårene 2025-2027 i det vedtagne budget 2024-2027. Der foretages en administrativ kopiering af relevante anlægsprojekter fra 2027 til det nye overslagsår 2028 - det være sig anlægsprojekter med en gentagende karakter.

I budgetteringen af anlægsprojekter er det væsentligt, at der er så stor realisme omkring placeringen af rådighedsbeløbene (udgifterne) i korrekt år som muligt. Her henledes opmærksomheden på, at mange projekter både kræver planlægning, brugerinddragelse og projektering, før projektet kan opstartes. Overslagsårene (2026-2028) bør tages med i overvejelserne i budgettering og prioritering af anlægsprojekter.

5.1 Forslag til budgetændringer - anlæg

Forslag til nye anlægsprojekter, følger som udgangspunkt den i afsnit 3.1 skitserede proces for budgetønsker på drift.

Dog bør udgifterne til et nyt anlægsprojekt gennem en faglig/administrativ estimering, da det må antages at være vanskeligt for en ikke-sagkyndig at estimere det økonomiske og tidsmæssige omfang af et givent anlægsprojekt.

Udvalgene prioriterer forslag der skal indgå i budgetforhandlingerne.

5.2 Re-periodisering af anlægsbudgettet

Anlægsbudgettet re-periodiseres i forbindelse med 2. budgetopfølgning. I forbindelse hermed indarbejdes ændringerne i budgettet for 2025-2028 i det budgetår/overslagsår, hvor udgiften forventes at falde. Administrationens oplæg til re-periodisering sker alene ud fra en faglig vurdering af, hvor hurtigt anlægsprojekterne kan forventes udført, med udgangspunkt i den gældende tidsmæssige politiske prioritering.

Vigtige datoer:

- Budgetseminar for Byrådet den 22. februar 2024
- Forslag til budgetønsker fra politiske partier m.v. fremsendes senest 8. april 2024
- Budgetseminar i Byrådet den 22. august 2024
- 1. behandling i ØU den 27. august 2024
- 1. behandling i Byrådet den 3. september 2024
- Budgetforhandlingsmøder den 18. og 19. september 2024
- Frist for ændringsforslag til 2. behandling af budget 2025-2028 senest den 19. september 2024 kl. 12.00
- 2. behandling i ØU den 1. oktober 2024
- 2. behandling i Byrådet den 8. oktober 2024

Forslag til budgetønsker og ændringsforslag indsendes til budget@odsherred.dk

Budgetnotat I

Budgetnotat I

Budgetforslag for 2025 samt overslagsårene 2026, 2027 og 2028

Indhold

Indledning	8
Økonomisk politik.....	10
Resultatopgørelse.....	11
Service rammeopgørelse	13
Anlægsrammeopgørelse	14
Sanktionsmekanismer.....	15

Indledning

Processen med udarbejdelsen af budgettet for 2025 samt overslagsårene 2026, 2027 og 2028 påbegyndes med Byrådets fastsættelse af tidsplan samt regler og retningslinjer på mødet den 30. januar 2024.

I februar (22.-23.) er der budgetseminar, hvor de egentlige drøftelser af udfordringer og prioriteringer påbegyndes. Her fremlægges også Budgetnotat I (dette notat).

På udvalgmøderne i marts og april drøfter udvalgene emner, der skal indgå i budgetprocessen.

8. april er der deadline for indlevering af udvidelses- og reduktionsforslag, som kræver beregning og analyse i Administrationen, herunder også anlægsprojekter. Denne deadline er fastsat for at give en vis tidsramme til at foretage de nødvendige beregninger, som kan kvalificere og oplyse økonomien i et forslag.

I maj kan udvalgene arrangere budgetdialogmøder.

I juni forelægges en status på det administrative budget til ØU og Byrådet.

Medio juli foreligger, forventeligt, beregninger af konsekvenserne af økonomiaftalen for 2025, og disse vil – sammen med Budgetnotat II – blive udsendt til Byrådet.

22. august er reserveret til budgetseminar for Byrådet, og samme dato forventes det, at Borgmesterens budgetforslag udsendes og sendes i høring.

3. september er der 1. behandling i Byrådet.

5. september er der borgermøde på KommuneTV/Facebook.

Budgetforhandlingsmøde(r) er rammesat til den 18.-19. september.

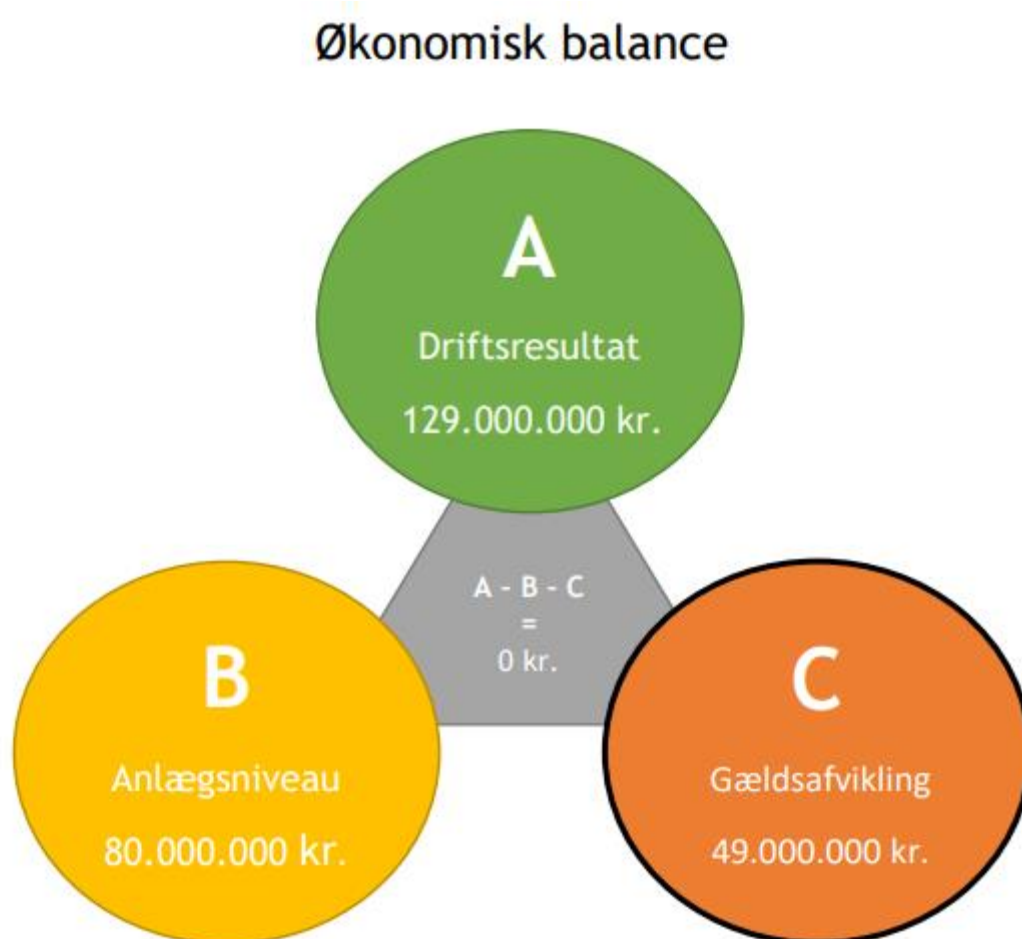
2. behandling og endelig vedtagelse af budgettet for 2025 finder sted den 8. oktober 2024 i Byrådet.

TABEL 1. BUDGETNOTATER.

Budgetnotat I (dette notat)	Ved temadagen/budgetseminaret i februar bliver Budgetnotat I fremlagt, som indeholder en gennemgang af de overordnede økonomiske rammer for budgetlægningen, herunder en status på situationen i forhold til driftsresultat mv. og et skøn over den forventede serviceramme for 2025.
Budgetnotat II	Medio juli udsendes Budgetnotat II, som giver et overblik over status på budgettet efter indarbejdelse af opdaterede skøn for indtægterne fra skatter, tilskud og udligning (iht. statsgarantien) samt indarbejdelse af de tekniske korrektioner, jf. skrivelsen herom. Ved denne udsendelse kendes også de endelige rammer for service- og anlægsudgifter, jf. økonomiaftalen mellem staten (regeringen) og kommunerne (KL).
Budgetnotat III-IV	Disse budgetnotater (III-IV) vil som udgangspunkt følge med 1. og 2. behandlingen af budgetforslaget i Økonomiudvalget og vil – hvis muligt i forhold til tidspunktet for indgåelse af budgetforlig/budgetaftale – indeholde ajourført resultatopgørelse, servicerammeberegning mv.

Økonomisk politik

Den økonomiske politik (ØP) skal sikre, at der overordnet er balance i økonomien ved udgangen af 2025, ved at der er et fornuftigt forhold mellem løbende udgifter og indtægter, en fornuftig kassebeholdning og et faldende gældsniveau. Pejlemærkerne i ØP er illustrerede i nedenstående figur.



Næste kapitel om resultatopgørelsen indeholder en status på, om budgettet for 2024 lever op til målsætningerne i ØP.





Resultatopgørelse

Nedenfor er vist en resultatopgørelse (inkl. balanceforskydninger) for 2024-2027, med Budgetaftalen indregnet.

Afvielser over 20 pct. markeret med **rød**, mens afvielser under 20 pct. markeret med **gul**. Afvielser under 5 pct. er markeret med **grøn**.

Det fremgår bl.a. af resultatopgørelsen, at den økonomiske politiks målsætninger opfyldes således:

TABEL 2. STATUS I FORHOLD TIL ØKONOMISK POLITIK.

Emne	Målsætning	Status	Målopfyldelse	Bemærkninger
Driftsresultat	Overskud på 129 mio. kr. (korrigeret for bufferpulje)	Overskud på 106,9 mio. kr. (korrigeret for bufferpulje)		-
Skattefinansierede anlægsudgifter	80,0 mio. kr.	80,0 mio. kr.		Anlægsniveauet er teknisk fastsat til 80 mio. kr., <u>idet der i 2025 står budget på 6,3 mio. kr. på en udisponeret anlægspulje.</u>
Afdrag på lån/afvikling af gæld	49,0 mio. kr.	49,5 mio. kr.		Der er ikke budgetteret med lånoptagelse i budgetforslag 2025, hvorfor gælden, alt andet lige, forventes reduceret med 49,5 mio. kr.
Gennemsnitlig likviditet (kassebeholdning)	120 mio. kr.	Der budgetteres med et træk på kassebeholdningen på 31,5 mio. kr.		Idet den gennemsnitlige likviditet ved udgangen af 2025 forventes at være ca. 160 mio. kr. (dvs. over målsætningen på 120 mio. kr.) angives gul markering. Faldet i kassebeholdningen på 31,5 mio. kr. svarer til et fald på 17,5 pct. i forhold til den forventede kassebeholdning primo 2025 på ca. 180 mio. kr.

Resultatopgørelsen indeholder ikke overslagsår 2028, fordi der stadigvæk ikke foreligger pris- og lønskøn samt nye skøn for indtægterne fra skatter, tilskud og udligning for dette år. De første skøn herfor kan forventes at foreligge i løbet af foråret 2024, når KL udsender de første budgetvejledninger vedrørende 2025.

TABEL 3. RESULTATOPGØRELSE.

	<i>I 1.000 kr., netto mht. refusion samt drifts- og anlægsindtægter</i>	Budget- forslag 2025	Budget- overslag 2026	Budget- overslag 2027
	Det skattefinansierede område			
	Indtægter			
	Tilskud og udligning (løbende pl)	-755.990	-823.538	-877.298
	Skatter (løbende pl)	-2.160.327	-2.220.598	-2.256.431
	Indtægter i alt	-2.916.317	-3.044.136	-3.133.729
	Driftsudgifter			
	Driftsudgifter (25-pl)	2.804.240	2.806.486	2.806.320
	Bufferpulje (25-pl)	20.000	20.000	20.000
	Pris- og lønstigning, Driftsudgifter	0	123.804	253.313
	Driftsudgifter i alt	2.824.240	2.950.289	3.079.632
	Renter i alt	5.150	228	-54
	DRIFTSRESULTAT	-86.927	-93.619	-54.151
	Anlægsudgifter			
	Anlægsudgifter	80.000	80.000	80.000
	Pris- og lønstigning, Anlægsudgifter	0	0	0
	Anlægsudgifter i alt	80.000	80.000	80.000
	RESULTAT AF DET SKATTEFINANSIEREDE OMRÅDE	-6.927	-13.619	25.849
	Forsyningsvirksomhed			
	Driftsudgifter (25-pl)	-5	-111	-222
	Anlægsudgifter (25-pl)	2.450	2.350	4.450
	Pris- og lønstigninger, Forsyningsvirksomhed	0	105	216
	RESULTAT AF FORSYNINGSVIRKSOMHED	2.445	2.344	4.444
C	RESULTAT I ALT	-4.481	-11.274	30.293
	Balanceforskydninger			
	Lån, afdrag	49.519	49.798	50.080
	Lån, optagelse	0	0	0
	Bufferpulje, modpost	-20.000	-20.000	-20.000
	Øvrige balanceforskydninger	6.494	2.994	-6
	Balanceforskydninger i alt	36.013	32.792	30.074
E	TILGANG/FORBRUG AF LIKVIDE AKTIVER*	31.532	21.518	60.367
F	BALANCE U/I	0	0	0

*Minus (-) = tilgang af likvide aktiver, dvs. forøgelse af kassebeholdningen

Service rammeopgørelse

Service rammen er en af statens metoder til at styre kommunernes økonomi på. Der er sanktionsmekanismer forbundet med at overskride service rammen. Disse udløses dog kun i tilfælde af, at alle 98 kommuner under ét overskrider den aftalte service ramme. Jf. kapitlet om sanktionsmekanismer.

Service rammen er mere fastlåst i sin karakter en kommunernes finansiering (udligningssystemet), i og med at fordelingen af service rammen mellem landets 98 kommuner ikke tager højde for udvikling i demografi eller socioøkonomi, men i højere grad er et politisk spørgsmål.

TABEL 4. SERVICE RAMMEOPGØRELSE.

<i>I 1.000 kr., hvor intet andet angivet</i>		
A	Opr. vedt. budget 2024	1.878.410
B1	Forventet pris- og lønstigning 2024-2025 i pct. (KL's budgetvejledning for 2024, G.1-1)	4,8%
B2	Forventet pris- og lønstigning 2024-2025 i 1.000 kr. (KL's budgetvejledning for 2024, G.1-1)	90.164
(A*B1)		
C1	Forventet løft af service ramme på landsplan i ØA for 2025	Pt. ukendt
C2	DUT-reguleringer mv. (LC-program mv.)	Pt. ukendt
D		
(A+B2+C1+C2)	Forventet service ramme 2025	1.968.574
E	Opr. budgetforslag 2025 (serviceudgifter)	1.957.478
F (D-E)	Forskell, positiv=råderum	11.095

Anlægsrammeopgørelse

Der foreligger pt. ikke et skøn for anlægsrammen i 2025 for Odsherred Kommune. Dette er i høj grad et spørgsmål om størrelsen på den samlede anlægsramme for kommunerne, som aftales mellem staten (regeringen) og kommunerne (KL) i økonomiaftalen for 2025.

I 2024 var Odsherred Kommunes vejledende anlægsramme på **86,9 mio. kr.**

Anlægsrammen gælder for kommunens skattefinansierede bruttoanlægsudgifter, dvs. anlægsudgifterne fratrukket forsyningsvirksomhed (affaldshåndtering) og ældreboliger samt eventuelle indtægter fra fx salg af fastejendom (derfor brutto).

Sanktionsmekanismer

Kommunernes økonomi er underlagt en række sanktionsmekanismer, som hhv. er fastsat i Lov om kommunal udligning og genelle tilskud til kommuner (§§ 14 og 14 a) og Lov om nedsættelse af statstilskuddet til kommuner ved forhøjelse af den kommunale skatteudskrivning.

Sanktionsmekanismerne betyder, at

- 1) Udbetalingen af 3 mia. kr. af bloktilskuddet til kommunerne er betinget af, at kommunernes budgetter overholder den aftale, som årligt indgås med regeringen. Overskrides dette, vil det medføre en kollektiv sanktion til kommunerne, som fordeles efter befolkningstal (bloktilskudsnøglen).
- 2) Udbetalingen af 3 mia. kr. af bloktilskuddet er betinget af, at kommunernes regnskaber for året før har overholdt budgettet (budgettet korrigeres af ministeriet for ændrede forudsætninger, fx ændret lovgivning, ændrede pris- og lønforudsætninger). Denne sanktion fordeles kollektivt/individuel i forholdet 40/60. Det betyder, at 40 % af nedsættelsen fordeles efter indbyggertal, mens 60 % fordeles mellem de kommuner, som har overskredet deres budgetter i forhold til disse andel af bruttooverskridelsen (overskridelsen for de kommuner som har overskredet budgettet).
- 3) Hvis den kommunale skatteudskrivning sættes op (gælder udskrivningsprocenter, grundskyldspromiller eller dækningsafgift), nedsættes tilskuddet til de kommuner, som hæver skatten, med 75 % i første år, 50 % i andet og tredje år og 25 % i fjerde år. Resten (fx 25 % i første år) fraregnes det samlede bloktilskud og betales dermed af alle kommuner. Den mindredgift, som staten opnår ved at skulle betale et lavere bloktilskud til kommunerne, anvendes til at sænke bundskatten.

Sanktionsmekanismerne er illustreret i matrixen herunder.

TABEL 5. SANKTIONSMEKANISMER.

Ramme	Omfang	Vedrører	Sanktion
Service	3 mia. kr.	Budget: ja.	100 % kollektiv
		Regnskab: ja.	40 % kollektiv, 60 % individuelt
Anlæg	1 mia. kr.	Budget: ja.	100 % kollektiv
		Regnskab: nej.	-
Skat	Afhænger af eventuelle skattnedsættelser.	Skatten kan kun reguleres ved budgetvedtagelsen.	<p>År 1: 75 % individuel, 25 % kollektiv.</p> <p>År 2-3: 50 % individuelt, 50 % kollektiv.</p> <p>År 4: 25 % individuel, 75 % kollektiv.</p>

Budgetnotat II

Budgetnotat II

Budgetforslag for 2025 samt overslagsårene 2026, 2027 og 2028

Indhold

Indledning	18
Økonomisk politik.....	20
Resultatopgørelse.....	21
Service rammeopgørelse	23
Anlægsrammeopgørelse	25

Indledning

Processen med udarbejdelsen af budgettet for 2025 samt overslagsårene 2026, 2027 og 2028 påbegyndtes med Byrådets fastsættelse af tidsplan samt regler og retningslinjer på **mødet den 30. januar 2024**.

I februar (22.-23.) var der **budgetseminar**, hvor de egentlige drøftelser af udfordringer og prioriteringer kunne påbegyndes. Her blev også **Budgetnotat I** fremlagt.

På udvalgsmøderne i marts og april drøftede udvalgene emner, som kunne indgå i budgetprocessen.

8. april var der deadline for indlevering af udvidelses- og reduktionsforslag, som kræver beregning og analyse i Administrationen, herunder også anlægsprojekter. Denne deadline var fastsat for at give en vis tidsramme til at foretage de nødvendige beregninger, som kan kvalificere og oplyse økonomien i et forslag.

I juni blev fremlagt en status på det administrative budget til ØU og Byrådet ("Budgetmappen" – **hoveddel** og **bilagsdel**).

Primo/medio juli foreligger beregninger af konsekvenserne af økonomaftalen for 2025, og det er disse, der behandles i **dette Budgetnotat II**. Budgetnotat II er også vedlagt en skrivelse, der nærmere redegør for kommunens indtægter fra skatter, tilskud og udligning iht. statsgarantiordningen.

22. august er reserveret til budgetseminar for Byrådet, og samme dato forventes det, at Borgmesterens budgetforslag udsendes og sendes i høring.

3. september er der 1. behandling i Byrådet.

5. september er der borgermøde på KommuneTV/Facebook.

Budgetforhandlingsmøde(r) er rammesat til den 18.-19. september.

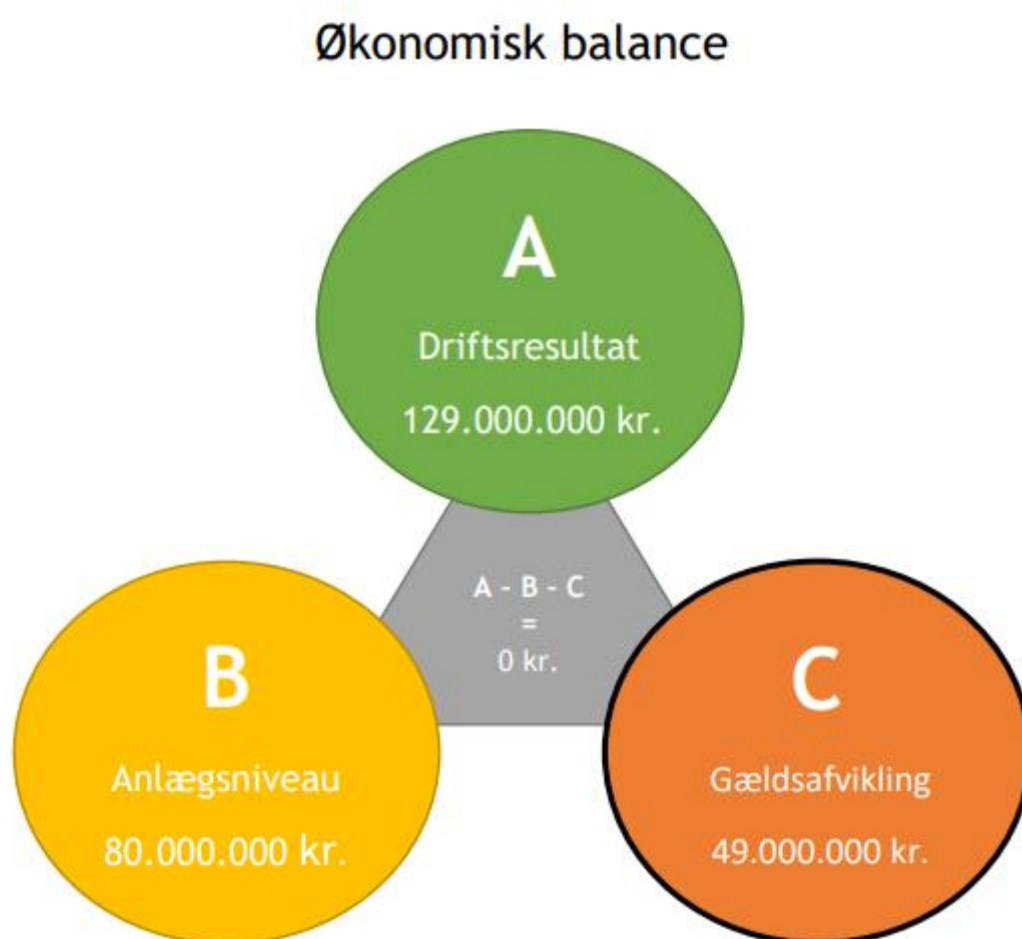
2. behandling og endelig vedtagelse af budgettet for 2025 finder sted den 8. oktober 2024 i Byrådet.

TABEL 6. BUDGETNOTATER.

Budgetnotat I	Ved temadagen/budgetseminaret i februar bliver Budgetnotat I fremlagt, som indeholder en gennemgang af de overordnede økonomiske rammer for budgetlægningen, herunder en status på situationen i forhold til driftsresultat mv. og et skøn over den forventede serviceramme for 2025.
Budgetnotat II (dette notat)	Primo/medio juli udsendes Budgetnotat II, som giver et overblik over status på budgettet efter indarbejdelse af opdaterede skøn for indtægterne fra skatter, tilskud og udligning (iht. statsgarantien) samt indarbejdelse af de tekniske korrektioner, jf. skrivelsen herom. Ved denne udsendelse kendes også de endelige rammer for service- og anlægsudgifter, jf. økonomiaftalen mellem staten (regeringen) og kommunerne (KL).
Budgetnotat III-IV	Disse budgetnotater (III-IV) vil som udgangspunkt følge med 1. og 2. behandlingen af budgetforslaget i Økonomiudvalget og vil – hvis muligt i forhold til tidspunktet for indgåelse af budgetforlig/budgetaftale – indeholde ajourført resultatopgørelse, servicerammeberegning mv.

Økonomisk politik

Den økonomiske politik (ØP) skal sikre, at der overordnet er balance i økonomien ved udgangen af 2025, ved at der er et fornuftigt forhold mellem løbende udgifter og indtægter, en fornuftig kassebeholdning og et faldende gældsniveau. Pejlemærkerne i ØP er illustrerede i nedenstående figur.



Næste kapitel om resultatopgørelsen indeholder en status på, om budgetforslaget for 2025 lever op til målsætningerne i ØP.

Resultatopgørelse





Nedenfor er vist en resultatopgørelse (inkl. balanceforskydninger) for 2025-2028, med tekniske korrektioner iht. regler og retningslinjer for budgetlægningen indregnet.

Tabellen lige herunder viser status i forhold til den økonomiske politik.

Afvielser over 20 pct. markeret med **rød**, mens afvielser under 20 pct. markeret med **gul**. Afvielser under 5 pct. er markeret med **grøn**.

Det fremgår bl.a. af resultatopgørelsen, at den økonomiske politiks målsætninger opfyldes således:

TABEL 7. STATUS I FORHOLD TIL ØKONOMISK POLITIK.

Emne	Målsætning	Status	Målopfyldelse
Driftsresultat	Overskud på 129 mio. kr. (korrigeret for bufferpulje)	Overskud på 107 mio. kr. (korrigeret for bufferpulje)	
Skattefinansierede anlægsudgifter	80,0 mio. kr.	86,4 mio. kr.	
Afdrag på lån/afvikling af gæld	49,0 mio. kr.	47,9 mio. kr.	
Gennemsnitlig likviditet (kassebeholdning)	120 mio. kr.	Der budgetteres med en forøgelse af kassebeholdningen på 7,4 mio. kr.	

TABEL 8. RESULTATOPGØRELSE.

	<i>I 1.000 kr., netto mht. refusion samt drifts- og anlægsindtægter</i>	Budget- forslag 2025	Budget- overslag 2026	Budget- overslag 2027	Budget- overslag 2028
	Det skattefinansierede område				
	Indtægter				
	Tilskud og udligning (løbende pl)	-767.802	-808.464	-853.933	-878.949
	Skatter (løbende pl)	-2.190.818	-2.247.822	-2.274.801	-2.376.952
	Indtægter i alt	-2.958.620	-3.056.286	-3.128.734	-3.255.901
	Driftsudgifter				
	**Driftsudgifter (25-pl)	2.807.672	2.812.814	2.811.813	2.817.315
	Bufferpulje (25-pl)	20.000	20.000	20.000	20.000
	Pris- og lønstigning, Driftsudgifter	0	92.960	189.147	289.214
	Driftsudgifter i alt	2.827.672	2.925.774	3.020.959	3.126.530
A	Renter i alt	3.825	2.983	-920	-1.167
	DRIFTSRESULTAT	-127.123	-127.529	-108.694	-130.538
	Anlægsudgifter				
	Anlægsudgifter	86.373	80.000	80.000	80.000
	Pris- og lønstigning, Anlægsudgifter	0	0	0	0
	Anlægsudgifter i alt	86.373	80.000	80.000	80.000
	RESULTAT AF DET SKATTEFINANSIEREDE OMRÅDE	-40.750	-47.529	-28.694	-50.538
B	Forsyningsvirksomhed				
	Driftsudgifter (løbende pl)	-4.950	-4.950	-4.950	-4.950
	Anlægsudgifter (løbende pl)	2.450	2.350	4.450	5.050
	RESULTAT AF FORSYNINGSVIRKSOMHED	-2.500	-2.600	-500	100
C	RESULTAT I ALT	-43.250	-50.129	-29.194	-50.438
	Balanceforskydninger				
	Lån, afdrag	47.876	48.088	48.305	43.465
	Lån, optagelse	0	0	0	0
	Bufferpulje, modpost	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
	Øvrige balanceforskydninger	7.994	3.994	2.994	2.994
	Balanceforskydninger i alt	35.870	32.082	31.299	26.459
E	TILGANG/FORBRUG AF LIKVIDE AKTIVER*	-7.380	-18.047	2.105	-23.979
F	BALANCE U/I	0	0	0	0

*Minus (-) = tilgang af likvide aktiver, dvs. forøgelse af kassebeholdningen

Service rammeopgørelse

Service rammen er en af statens metoder til at styre kommunernes økonomi på. Der er sanktionsmekanismer forbundet med at overskride service rammen. Disse udløses dog kun i tilfælde af, at alle 98 kommuner under ét overskrider den aftalte service ramme. Sanktionen er 60 % individuel og 40 % kollektiv ved regnskabsaflægningen.

Service rammen er mere fastlåst i sin karakter end kommunernes finansiering (udligningssystemet), i og med at fordelingen af service rammen mellem landets 98 kommuner ikke tager højde for udvikling i demografi eller socioøkonomi, men i højere grad er et politisk spørgsmål.

Nedenfor er vist en opstilling af, hvordan Odsherred Kommunes vejledende service ramme beregnes iht. KL's budgetvejledning.

- A. Beregningen af service rammen for 2025 tager udgangspunkt i det oprindeligt vedtagne budget 2024 for serviceudgifter på 1,874 mia. kr. (række A).

TABEL 9. SERVICE RAMMEOPGØRELSE FOR 2025

	<i>Serviceudgifter i 1.000 kr., netto</i>	
A	Opr. budget 2024	1.878.409
B	Ændret pl-fremskrivning i 2024 (4,2 pct. til 4,6 pct.)	7.146
C (A+B)	Korrigeret budget 2024	1.885.555
D	PL fra 2024 til 2025 (4,0 pct.)	75.422
E	Løft af service rammen	19.297
F	DUT-regulering og øvrige reguleringer	10.059
G (C+D+E+F)	Service ramme 2025	1.990.333
H	Budgetforslag 2025*	1.926.048
I (H-G)	Overskridelse/råderum**	-64.285

*Inkl. bufferpulje på 20,0 mio. kr.

**Minus/negativt fortegn (-) betyder råderum.

- B. Det oprindelige budget for 2024 skal korrigeres for ændrede pris- og lønforudsætninger (PL) for 2024 for at give et tilpasset udgangspunkt. Opjusteringen skal ses i sammenhæng med, at trepartsaftalen om løn og arbejdsvilkår af 4. dec. 2023 udmøntes via lønskønnet. Samtidig er forventningerne til udviklingen i priserne nedjusteret fra 4,26 pct. til 3,82 pct. som følge af den faldende inflation. Samlet indebærer det, at pl-skønnet er opjusteret fra 4,2 pct. til 4,6 pct., svarende til en stigning på 0,4 pct. point i forhold til skønnet ved økonomiaftalen for 2024. Udgangspunktet (opr. budget 2024) opreguleres med 7,1 mio. kr. (række B).
- C. Efter PL-rullet er det korrigerede udgangspunkt 1,886 mia. kr. (række C = A + B).
- D. PL-stigningerne fra 2024-2025 er skønnet til 4,0 pct. Dette løfter rammen med 75,4 mio. kr. (række D).
- E. Jf. økonomiaftalen for 2025 får kommunerne løftet service rammen med 3,2 mia. kr. på landsplan, for Odsherred Kommune udgør dette løft 19,3 mio. kr. Løftet vedr. 3,3 mio. kr. til kvalitetsløft af ældreplejen 2024-2025, 17,5 mio. kr. til løft af almen velfærd (demografi mv.) og -1,5 mio. kr. er nedbringelse af administrationsudgifter.
- F. DUT-reguleringer mv. udgør 10,1 mio. kr.

- G. Servicerammen for 2025 for Odsherred Kommune udgør derved 1,990 mia. kr. (C + D + E).
- H. Budgetforslaget for 2025 for serviceudgifter i Odsherred Kommune er opgjort til 1,926 mia. kr.
- I. Derved er der pt. luft i servicerammen for 64,3 mio. kr. Det skyldes primært: løft af servicerammen på 19,3 mio. kr. - at der er flyttet 13,6 mio. kr. fra drift til anlæg i 2025 (4,4 mio. kr. vedr. klimaskærm og 9,2 mio. kr. vedr. slidlag) samt at der ved genåbningen af budget 2024, blev vedtaget rammebesparelser på 23,6 mio. kr. i 2025-2027 som er lagt i kassen.

Anlægsrammeopgørelse

I 2025 har KL opgjort Odsherred Kommunes vejledende anlægsramme på **85,2 mio. kr.**

Pt. er der budgetlagt med anlægsudgifter¹ for 86,4 mio. kr. 2025, som det fremgår af resultatopgørelse tidligere i notatet.

I overslagsårene 2026-2028 er der ligeledes budgetlagt med 80 mio. kr. i årlige anlægsudgifter. Heri indgår følgende beløb som udisponeret anlægspulje:

<i>I 1.000 kr., 2025-pl</i>	BF2025	BO2026	BO2027	BO2028
Udisponeret anlægsramme	0	24.977	25.577	24.577

Anlægsrammen gælder for kommunens skattefinansierede bruttoanlægsudgifter, dvs. anlægsudgifterne fratrukket forsyningsvirksomhed (affaldshåndtering) og ældreboliger samt eventuelle indtægter fra fx salg af fastejendom (derfor brutto).

¹ Skattefinansierede anlægsudgifter.

Direktionens bemærkninger

Direktionens bemærkninger til budget 2025

Efter indarbejdelse af det opdaterede indtægtsgrundlag og de tekniske korrektioner viser resultatopgørelsen at der er et lille plus på 8 mio. kr. I forhold til de tekniske korrektioner er særligt at bemærke, at der er lagt en øget udgift ind på arbejdsmarkedsområdet på 31,5 mio. kr. Det er særligt førtidspensioner der medfører den store ændring. I resultatopgørelsen er foreløbigt indlagt hele puljen til DUT på 6,3 mio. kr. Det beløb reduceres efter en nærmere gennemgang i slutningen af juli.

På skemaet der viser de tekniske korrektioner er der indføjet en oversigt over øvrige korrektioner, som følge af pris gange mængde og centrene egne vurderinger af behovet i 2025. I en kolonne er tilføjet den vurdering vi har fået lavet af Index 100. Øvrige korrektioner, herunder renter og afdrag på gæld til indfrielse af garantier, er ikke indarbejdet i resultatopgørelsen

I starten af august vil vi indbyde til et temamøde om budget 2025, hvor Index 100 vil gennemgå deres vurderinger og I kan stille spørgsmål til samme. På temamødet vil vi også gennemgå centrene vurderinger og forudsætningerne for disse. Ifølge vurderingerne fra Index100 er der – som forventet – objektivt set ubalance på særlig specialundervisning/folkeskole og hjemme/sygeplejen.

Anlæg udgør 86,2 mio. kr. Baggrunden er at vi har flyttet 13,5 mio. kr. vedr. vedligehold af klimaskærm og vejvedligeholdelse "tilbage" til anlæg fra drift. I forhold til den økonomiske politik skal der reduceres i anlæg med 6,2 mio. kr. Vores udmeldte ramme fra KL er på 85,2 mio. kr.

Særtilskud: Vi søger 175 mio. kr. fra § 16 puljen til særligt vanskeligt stillede kommuner. I dette beløb er indeholdt en anmodning om en 4 årlig udviklingsaftale på 25 mio. kr. årligt – for at sikre at vi fortsat kan udvikle boligtilbud og service, samtidig med en stor post til afdrag og renter, som følge af kollapsedet i Odsherred Varme.

Vi har søgt låneadgang til 18 mio. kr.

Vi har ligeledes annonceret overfor KL, at der i overvejelserne omkring budget 2025 indgår skattestigning på op til 0,6 %.

Det bliver ikke den nemmeste opgave at få enderne til at nå sammen i budget 2025. Der venter en betydelig opgave. Derfor er der også udarbejdet et besparelseskatalog, som efter drøftelser i gruppeformandskredsen nu er opdateret og indgår i budgetmaterialet.

Notet – Indtægtsnotat

Notat

Indtægtsnotat - Budget 2025-2028

Indholdsfortegnelse

Skatter, tilskud og udligning	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Indledning	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Indtægtsskøn for budget 2025	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Skatteindtægter	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Tilskud og udligning	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Statsgaranti vs. Selvbudgettering	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Puljer i økonomiaftale 2025 samt efterreguleringer i 2024 ..	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.

Indledning

Fredag den 31. maj 2024 blev KL og regeringen enige om en aftale om kommunernes økonomi for 2025. I økonomiaftalen blev servicerammen løftet med 3,4 mia. kr. fordelt med 2,9 mia. kr. til demografi og styrkelse af den borgernære velfærd, og 0,5 mia. kr. til kvalitetsløft af ældreplejen.

Som en del af aftalen skal kommunerne selv finansiere 0,2 mia. kr. ved nedbringelse af administrationsudgifter.

Udover kvalitetsløft af ældreplejen på 0,5 mia. kr. er der i aftalen tilført 0,15 mia. kr. til kvalitetsløft af ældreplejen vedr. 2024. Samlet er der et kvalitetsløft af ældreplejen på 0,650 mia. kr. i 2025. Det er i økonomiaftalen aftalt at løft af ældreområdet fortsætter og at der tilføjes 0,7 mia. kr. i 2026 og 1 mia. kr. i 2027 og frem. Det er kun kvalitetsløftet på 0,15 mia. kr. der indgår i Lov- og Cirkulæreprogram for 2024 (og kun i 2024). Administrationen afventer en afklaring fra KL om hvorfor beløbene i 2025-2028 ikke indgår i Lov- og Cirkulæreprogrammet.

I 2025 omlægges puljen på årligt 0,6 mia. kr. til ”flere hænder og højere faglighed” til bloktilskud. Omlægningen medfører at tilskuddet ikke længere tildeles direkte til Center for Omsorg og Sundhed. Beløbet indgår derfor som en teknisk korrektion på 4,6 mio. kr. årligt til Center for Omsorg og Sundhed.

Anlægsrammen er løftet med 0,6 mia. kr. og udgør samlet 20,3 mia. kr. hvoraf 0,6 mia. kr. er afsat til botilbud. ”Aftale om folkeskolens kvalitetsprogram” på 0,9 mia. kr. skal afholdes inden for denne ramme. I anlægsrammen for 2025 er 0,5 mia. kr. egenfinansiering.

Ydermere er indtægterne blevet tilrettet i forhold til den nyeste Pris- og Lønfremskrivning, DUT-reguleringer, skatteskøn og ændringer i skøn for overførsler og budgetgarantiregulering mv. Især ændringer i skønnet for budgetgarantireguleringen og løft af servicerammen har medført et højere balancetilskud, og derved øget kommunens indtægter i 2025.

I dette notat gennemgås det nyeste indtægtsskøn bestående af skatter, tilskud og udligning.

I forbindelse med økonomiaftalen for 2025 er der udmeldt et statsgaranteret udskrivningsgrundlag for 2025 på 6,658 mia. kr. Indtægterne i dette notat er beregnet ud fra det statsgaranterede udskrivningsgrundlag.

Sidst i notatet gennemgås en forskelsberegning på statsgaranti og selvbudgettering. Medio september 2024, vil der blive udarbejdet et nyt skøn for selvbudgettering, med udgangspunkt i økonomisk redegørelse for august. Beregningerne af selvbudgettering i dette notat, er vist ud fra ændringer i befolkningstallet samt ændringer i væksten for udskrivningsgrundlaget for Odsherred Kommune og for hele landet. Det er først ved økonomisk redegørelse i august vi får en indikation af om væksten skønnes højere eller lavere end det udmeldte i det statsgaranterede udskrivningsgrundlag.

Indtægtsskøn for budget 2025

Nedenfor ses resultatet af den seneste indtægtsprognose, samt en differenceopgørelse i forhold til det seneste vedtagne budget.

Indtægterne i 2025 er de faktiske indtægter hvis der vælges statsgaranti. Indtægterne i 2026-2028 er nyeste skøn for udviklingen i bloktilskud, skattegrundlag og nettodrifts- og anlægsudgifter mv.

Nyeste indtægtsskøn:

I 1.000 kr.	2025	2026	2027	2028
Skatter	-2.190.818	-2.247.822	-2.274.801	-2.376.952
Personskat, 26,3 %	-1.750.961	-1.807.170	-1.864.774	-1.925.448
Grundskyld	-425.575	-423.937	-432.412	-435.358
Efterregulering af grundskyld fra 2024			40.000	
Dækningsafgift offentlige ejendomme	-810	-810	-810	-810
Selskabsskatter	-13.372	-15.905	-16.805	-15.336
Indkomstskat af dødsboer	-100			
Tilskud og udligning	-767.802	-808.464	-853.933	-878.949
Udligning og generelle tilskud	-699.330	-738.816	-786.053	-807.187
Særlige tilskud	-68.472	-69.648	-70.681	-71.762
Efterregulering for selvbudgettering for 2024			-56.149	
Efterregulering af bloktilskud for 2024			58.950	
Skatter, tilskud og udligning i alt	-2.958.620	-3.056.286	-3.128.734	-3.255.901

Forskel i forhold til seneste vedtagne budget (2024-2027):

I 1.000 kr.	2025	2026	2027
Skatter	-30.491	-27.224	-18.370
Personskat, 26,3 %	-43.048	-36.840	-27.006
Grundskyld	11.629	11.313	11.381
Efterregulering af grundskyld fra 2024	0	0	0
Dækningsafgift offentlige ejendomme	-10	-10	-10
Selskabsskatter	1.038	-1.687	-2.735
Indkomstskat af dødsboer	-100	0	0
Tilskud og udligning	-11.812	15.074	23.365
Udligning og generelle tilskud	-8.295	18.383	23.462
Særlige tilskud	-3.517	-3.309	-2.898
Efterregulering for selvbudgettering for 2024			-56.149
Efterregulering af bloktilskud for 2024			58.950
Skatter, tilskud og udligning i alt	-42.303	-12.150	4.995

Plus (+) mindreindtægt (tab)

Minus (-) merindtægt (gevinst)

Den nyeste indtægtsberegning viser en samlet stigning i skatteindtægterne på 30,5 mio. kr. i 2025, 27,2 mio. kr. i 2026 og 18,4 mio. kr. i 2027. Der blev i budgetaftalen for budget 2024 budgetlagt med en negativ efterregulering af grundskyld i 2027 på baggrund af 2024. Denne efterregulering i 2027 er fastholdt i ovenstående beregning, men det seneste skøn for grundskyld i 2024 er ”kun” nedjusteret med ca. 12 mio. kr. (budgetlagt indtægt for grundskyld i 2024 på 459,5 mio. kr. mod et nyt skøn for 2024 på 447,4 mio. kr.).

For tilskud og udligning stiger provenuet med 11,8 mio. kr. i 2025, mens der forventes et fald på 15,1 mio. kr. i 2026 og på 23,4 mio. kr. i 2027. I den nye beregning for 2027 indgår det seneste skøn for efterregulering af selvbudgettering for 2024. Odsherred Kommune står til at modtage 56,1 mio. kr. og skal aflevere 59 mio. kr. Hvis kommunen havde valgt statsgaranti i 2024, ville der ikke være en indtægt på 56,1 mio. kr., men kommunen ville fortsat blive modregnet for ca. 59 mio. kr. i bloktilskud.

Netto giver skatter, tilskud og udligning en merindtægt på 42,3 mio. kr. i 2025, 12,2 mio. kr. i 2026 og en mindreindtægt på 5 mio. kr. i 2027.

I nedenstående afsnit ”skatteindtægter” og ”tilskud og udligning” gennemgås elementerne i skatter, tilskud og udligning nærmere.

Skatteindtægter

Indkomstskat:

Med udgangspunkt i en uændret udskrivningsprocent på 26,3 %, er kommunen garanteret 1,751 mia. kr. i indkomstskat i 2025. I overslagsårene forventes et udskrivningsgrundlag som genererer en indkomstskat på henholdsvis 1,807 mia. kr. i 2026, 1,865 mia. kr. i 2027 og 1,925 mia. kr. i 2028. I forhold til seneste vedtagne budget er det en stigning i provenuet på 43 mio. kr. i 2025, 36,8 mio. kr. i 2026 og 27 mio. kr. i 2027.

Det statsgaranterede udskrivningsgrundlag opgøres som væksten fra det samlede korrigerede grundlag for 2022 til det skønnede beskatningsgrundlag for hele landet i 2025 med afsæt i Økonomisk redegørelse (ØR) i maj 2024. Hver enkelt kommunes korrigerede grundlag for 2022 opskrives med den samme garantiprocent for hele landet. Det statsgaranterede udskrivningsgrundlag for 2025 er det korrigerede grundlag for 2022 tillagt en vækst på 14,8 pct.

Overordnet set medfører ordningen, at udviklingen i den enkelte kommunes statsgaranterede udskrivningsgrundlag for budgetåret særligt påvirkes af udviklingen i den enkelte kommunes endelige skattegrundlag mellem 2021 og 2022 samt af udviklingen i den samlede vækst for hele landet. Beregningsmetoden betyder bl.a., at en eventuel udvikling i den enkelte kommunes befolkning, beskæftigelse, lønudvikling mv. fra 2022-2025 ikke påvirker den enkelte kommunes opgjorte statsgaranterede udskrivningsgrundlag for 2025.

Indkomstskatten i 2025 er det statsgaranterede, hvorimod 2026-2028 tager udgangspunkt i Økonomisk redegørelse fra maj 2024. Kommunens indtægtsgrundlaget for indkomstskat for 2025-2027 som blev vedtaget i oktober 2023, var skøn fra økonomisk redegørelse i maj 2023. Skønnene for indkomstskat i 2025-2027 (og 2028) er opjusteret i ØR maj 2024 sammenlignet med ØR maj 2023.

Opjusteringen dækker fortrinsvis over højere skøn for lønindkomst og virksomhedsindkomst samt en lavere udvikling i fradrag i kapitalindkomst.

Grundskyld:

I april 2024 udsendte Skatteministeriet nye skøn for grundskyldsprovenu. De skønnede indtægter på landsplan er nedjusteret med 0,717 mia. kr. i 2025, 0,689 mia. kr. i 2026 og 0,684 mia. kr. i 2027 sammenlignet med skøn fra august 2023. KL understreger, at skønnene fortsat er behæftet med væsentlig usikkerhed. Der forventes ikke opdaterede skøn efter sommerferien.

Skatteministeriets skøn fra april 2024 skønner for Odsherred Kommune en samlet indtægt på 425,6 mio. kr. i 2025, 423,9 mio. kr. i 2026, 432,4 mio. kr. i 2027 og 435,4 i 2028. Det er en samlet nedjustering af grundskyld inkl. landbrugsjord på 11,6 mio. kr. i 2025, 11,3 mio. kr. i 2026 og 11,4 mio. kr. i 2027, i forhold til seneste vedtagne budget.

Neutraliseringsordninger for 2021-2023 og 2024-2028:

For tilskudsårene 2021-2023 opgøres der for hver kommune et tab eller en gevinst som følge af nyt ejendomsvurderingssystem efter regulering af bloktilskud og udligning. De kommuner, for hvilke der opgøres et tab, får et tilskud, som dækker det opgjorte tab. De kommuner, for hvilke der opgøres en gevinst, bidrager til finansiering af det ovennævnte tilskud. Bidraget svarer til den opgjorte gevinst. Det fremgår videre, at neutraliseringsordningen opgøres, når de endelige vurderinger for skatteårene 2021-2023 foreligger. Ifølge vurderingsmyndighedernes tidsplan for udrulning af vurderinger forventes det først at ske i løbet af 2026.

Odsherred Kommune har fra maj til primo juli i 2024 tilbagebetalt 18,9 mio. kr. i efterregulering af grundskyld vedr. 2021-2023. KL anbefaler at kommunerne afventer med håndtering af mere- og mindreindtægter fra neutraliseringsordningen til der foreligger en afklaring om de afledte neutraliseringsbeløb. Det skal fx understreges, at man ikke uden videre kan forudsætte, at eventuelle ændrede provenuer medfører et tilsvarende neutraliseringsbeløb med modsat fortegn.

Ydermere skriver KL i deres udsendte budgetvejledning at ordningen er teknisk og svært gennemskueligt. Det er i høringssvaret til lovforslaget bl.a. anført, at hverken KL eller kommunerne ved egen drift har mulighed for at skønne over ordningens effekter, da den bygger på et antal metodiske valg og adgang til en række skattedata. Der er derfor behov for at kommunerne ifm. de igangværende efterreguleringer af provenuer for 2021-2023 klædes på i forhold til de økonomiske konsekvenser af ordningen, uagtet at den først afregnes på et senere tidspunkt (forventeligt i 2027). KL har løbende anmodet hhv. Skatteministeriet og Indenrigs- og Sundhedsministeriet om foreløbige skøn for kommunernes indtægter. Det omfatter både opdaterede skøn for provenuer samt foreløbige neutraliserings-skøn for alle tre år. Dette behov er yderligere aktualiseret af de igangværende efterreguleringer. KL vil orientere kommunerne, når der foreligger nyt herom.

Neutraliseringsordningen for 2024-2028 tager udgangspunkt i, at stigningsbegrænsningen for grundværdierne ophæves med den nye ejendomsskatte lov. I loven er samtidig fastsat et nyt loft for de enkelte kommuners grundskyldspromiller for 2024-2028. På den baggrund anvendes i tilskudsudmeldingen for 2024-2028 såkaldte beregningstekniske grundværdier i opgørelsen af

kommunernes beskatningsgrundlag og ikke som tidligere afgiftspligtige grundværdier. Denne neutralisering er indarbejdet i kommunernes tilskud og udligning for 2025.

Dækningsafgift:

Dækningsafgift på offentlige og statslige ejendomme forventes at udgør 0,810 mio. kr. årligt, svarende til niveauet i 2021-2024.

Selskabsskat:

I 2025 modtager kommunen 13,4 mio. kr. i selskabsskat, og der forventes 15,9 mio. kr. i 2026, 16,8 mio. kr. i 2027 og 15,3 mio. kr. i 2028. Beregning af selskabsskat i perioden 2026-2028 tager afsæt i skønnede vækst for Odsherred Kommunes indtægt for selskabsskat.

Selskabsskat modtages 3 år efter virksomhederne har aflagt regnskab. Medio juni udsendte Indenrigs- og Sundhedsministeriet den endelige opgørelse for selskabsskat i 2025 som vedrører regnskabsår 2022.

Indkomstskat af dødsboer:

Der modtages en indtægt i 2025 fra dødsbobebskatning på 0,1 mio. kr. Der er en del usikkerhed forbundet med indtægtsskat fra dødsboer, da niveauet kan svinge betydeligt fra år til år.

Odsherred kommune budgetlægger efter den opgjorte indtægt for kommunen som på nuværende tidspunkt kun er givet for 2025. Der budgetlægges derfor ikke med denne indtægt i overslagsårene.

Tilskud og udligning

Tilskud og udligning vedrører statstilskud, kommunal udligning, særtilskud, udligning vedrørende udlændinge samt kommunalt udviklingsbidrag til regioner. Tilskuddet reguleres årligt, efter udviklingen i de kommunale udgifter og indtægter. Samlet udgør tilskud og udligning en indtægt på 767,8 mio. kr. i 2025, og en forventet indtægt på 808,5 mio. kr. i 2026, 853,9 mio. kr. i 2027 og 878,9 mio. kr. i 2028.

I forhold til seneste vedtagne budget er det en opjustering på 11,8 mio. kr. i 2025, men en nedjustering på 15,1 mio. kr. i 2026 og 23,4 mio. kr. i 2027. De væsentlige årsager til justeringerne vedrører nye skøn for pris- og lønudviklingen, ændrede skøn for skatter, løftet af servicerammen i 2025 samt nye skøn for overførslerne (budgetgarantien).

Fordeling af tilskud og udligning i 2025-2028:

Tilskud og udligning i 1.000 kr.	2025	2026	2027	2028
Udligning og generelle tilskud				
Kommunal udligning	-241.718	-243.953	-276.018	-284.876
Statstilskud	-453.742	-485.596	-499.601	-515.734
Udligning vedr. selskabsskat	-28.380	-33.476	-35.097	-31.780
Udligning af dækningsafgift af offent. ejend.	-384	-386	-383	-380
Udligning og tilskud vedr. udlændinge	8.316	7.910	8.248	8.667
Regionalt udviklingsbidrag	4.097	4.204	4.317	4.435

Budgetlagt efterregulering (midtvejsregulering)	12.481	12.481	12.481	12.481
Udligning og generelle tilskud i alt	-699.330	-738.816	-786.053	-807.187
Særlige tilskud				
Tilskud til bedre dagtilbud	-2.244	-2.327	-2.399	-2.474
Tilskud til et generelt løft af ældreplejen	-7.440	-7.715	-7.954	-8.201
Tilskud til styrket kvalitet i ældreplejen	-9.960	-10.329	-10.649	-10.979
Finansieringstilskud	-17.160	-17.031	-16.931	-16.843
Tilskud vedr. skatnedsættelser	-16.056	-16.056	-16.056	-16.056
Tilskud til værdig ældrepleje	-10.440	-10.826	-11.162	-11.508
Tilskud til bekæmpelse af ensomhed	-996	-1.033	-1.065	-1.098
Kompensationstilskud vedr. dækningsafgift	-4.176	-4.331	-4.465	-4.603
Særlige tilskud i alt	-68.472	-69.648	-70.681	-71.762
Efterregulering af selvbudgettering i 2024				
Efterregulering for selvbudgettering for 2024			-56.149	
Efterregulering af bloktilskud for 2024			58.950	
Efterregulering af selvbudgettering i 2024 i alt			2.801	
Tilskud og udligning i alt	-767.802	-808.464	-853.933	-878.949

Plus (+) udgift

Minus (-) indtægt

Udligning og generelle tilskud:

Odsherred kommune modtager i 2025 udligning og generelle tilskud for 699,3 mio. kr. og der forventes 738,8 mio. kr. i 2026, 786,1 mio. kr. i 2027 og 807,2 mio. kr. i 2028.

På landsplan omfordeles der i alt 24,4 mia. kr. mellem kommunerne gennem det generelle udligningssystem, primært efter forskelle i udgiftsbehov og beskatningsgrundlag.

Kommuner med et beskatningsgrundlag under landsgennemsnittet modtager et tilskud på 75 pct. af forskellen mellem kommunens beskatningsgrundlag og landsgennemsnittet. Omvendt betaler kommuner med et beskatningsgrundlag over landsgennemsnittet et bidrag på 75 pct. af forskellen mellem kommunens beskatningsgrundlag og landsgennemsnittet. Odsherred kommune modtager i 2025 3,4 mio. kr. fra udligning af beskatningsgrundlaget. Det samme gør sig gældende for udligning af udgiftsbehov, dog udlignes udgiftsbehovet med 93 pct. af forskellen mellem kommunens udgiftsbehov og landsgennemsnittet. Det samlede udgiftsbehov for den enkelte kommune er beregnet som summen af et aldersbestemt og et socioøkonomisk udgiftsbehov. Odsherred Kommune modtager 247,5 mio. kr. for udligning af udgiftsbehov i 2025. I beregningen for udgiftsbehovet benyttes de gennemsnitlige kommunale udgifter til f.eks. dagpasning, ældrepleje m.v., hvorfor det beregnede udgiftsbehov ikke afspejler såfremt en kommune har et ekstraordinært højt serviceniveau, lav effektivitet m.v. Udover udligning af beskatningsgrundlaget og udgiftsbehovet, indgår også overudligning og en særlig kompensationsordning i den kommunale udligning. Odsherred Kommune skal aflevere samlet 9,2 mio. kr. i 2025 til overudligning og den særlig kompensationsordning. Samlet modtager Odsherred Kommune 241,7 mio. kr. i kommunal udligning.

Statstilskud (bloktilskud) er et generelt tilskud Staten yder til kommunerne. Tilskuddet reguleres årligt på baggrund af den forventede pris- og lønudvikling, mer- eller mindredgifter som følge af ændringer i udgifts- eller opgavefordelingen mellem kommunerne, staten og regionerne eller som

følge af ændringer i den statslige regulering af kommunerne samt regulering for i kommunernes udgifter til en række overførselsindkomster (budgetgarantien). Bloktilskuddet finansierer tilskud til kommuner med økonomiske vanskeligheder samt kommunernes bidrag til tilskud til udsatte ø- og yderkommuner. Den resterende del af bloktilskuddet fordeles til kommunerne i forhold til deres indbyggertal. I alt udgør bloktilskuddet 83,5 mia. kr. i 2025, hvoraf Odsherred Kommune modtager 453,7 mio. kr.

Det kommunale provenu af selskabsskat udlignes i en særskilt udligning af selskabsskat, hvor 50 pct. af forskellen mellem en kommunes provenu af selskabsskat pr. indbygger og landsgennemsnittet udlignes. Odsherred Kommunes provenu af selskabsskat pr. indbygger er lavere end landsgennemsnittet og kommunen modtager derfor 28,4 mio. kr. i udligning af selskabsskat i 2025.

Det kommunale provenu fra dækningsafgift af offentlige ejendomme er siden 2021 udlignet igennem en særskilt ordning. Kommuner, hvis provenu fra dækningsafgift af offentlige ejendomme er højere end landsgennemsnittet pr. indbygger yder tilskud til kommuner, hvis provenu er lavere end landsgennemsnittet pr. indbygger. Odsherred Kommunes provenu af dækningsafgift pr. indbygger er lavere end landsgennemsnittet. Kommunen modtager 0,4 mio. kr. i 2025 fra udligningsordningen.

Udligningsordningen vedrørende udlændinge har til formål at udligne kommunernes gennemsnitlige merudgifter i forbindelse med integration og sprogundervisning mv. til udlændinge. Kommunerne finansierer denne ordning under ét, så bidraget fordeles i forhold til kommunens folketal. Kommuner med få indvandrere, flygtninge og efterkommere vil således samlet yde et bidrag til ordningen, mens kommuner med mange indvandrere, flygtninge og efterkommere samlet vil modtage et tilskud. Odsherred Kommune bidrager til ordningen og skal aflevere 8,3 mio. kr. i 2025.

Kommunerne finansierer en del af regionernes udgifter til regional udvikling. For 2025 vil pris- og lønregulering indebære, at udgangspunktet for regionernes bidragsfastsættelse vil være et grundbidrag på 126 kr. pr. indbygger. Til fastsættelse af det samlede udviklingsbidrag fra kommunen til regionen anvendes Indenrigs- og Sundhedsministeriets skøn for kommunens folketal pr. 1. januar 2025. Odsherred Kommune skal i 2025 betale 4,1 mio. kr. til regionen.

For at imødekomme eventuelle negative midtvejsreguleringer, er der budgetlagt med en årlig udgift på 12,5 mio. kr.

Særlige tilskud:

Odsherred kommune modtager i 2025 særlige tilskud for 68,5 mio. kr. og der forventes 69,6 mio. kr. i 2026, 70,7 mio. kr. i 2027 og 71,8 mio. kr. i 2028.

Tilskuds- og udligningssystemet indeholder en række særskilte tilskudsordninger, herunder ordninger målrettet børne- og ældreområdet. Siden 2021 er der givet et permanent finansieringstilskud til kommunerne på 3,5 mia. kr. årligt, heraf modtager Odsherred Kommune ca. 17 mio. kr. årligt. Odsherred Kommune modtager også et permanent tilskud på 16,1 mio. kr. som følge af at udskrivningsprocenten fra 2021 blev nedjusteret fra 26,6 % til 26,3 %.

Efterregulering i 2027 af selvbudgettering i 2024:

I 2024 har Odsherred Kommune sammen med 81 andre kommuner valgt selvbudgettering. På nuværende tidspunkt skønnes Odsherred kommune at modtage en merindtægt på 56,1 mio. kr. i 2027 som følge af en betydeligere højere vækst i udskrivningsgrundlaget end niveauet i statsgarantien som Odsherred kommune har budgetlagt efter. De øgede indtægter i 2027 til de kommuner der valgte selvbudgettering i 2024 må forventes at nedjustere balancetilskuddet, hvortil Odsherred står til at miste 59 mio. kr. Herefter et netto tab på 2,8 mio. kr. Hvis Odsherred kommune havde valgt statsgaranti i 2024, ville der ikke være en indtægt på 56,1 mio. kr., men kommunen ville fortsat blive modregnet for ca. 59 mio. kr. i bloktilskud.

Statsgaranti vs. Selvbudgettering

I forbindelse med økonomiaftalen er kommunerne blevet tilbudt et statsgaranteret udskrivningsgrundlag for 2025. Alle tidligere beregninger i notatet tager udgangspunkt i det statsgaranterede udskrivningsgrundlag.

Usikkerheden omkring den generelle indkomstudvikling, samt det endelige befolkningstal gør, at det er meget usikkert hvorvidt kommunen vil opnå en gevinst eller et tab ved selvbudgettering.

Nedenstående tabel viser gevinst/tab hvis der vælges selvbudgettering i 2025 og udskrivningsgrundlaget for Odsherred Kommune ændre sig i forhold til niveauet i statsgarantien. Udskrivningsgrundlaget samt befolkningstallet for hele landet er fastholdt på niveauet i statsgarantien.

Ændring i udskrivningsgrundlaget for Odsherred ved selvbudgettering (I 1.000 kr.)	Befolkningsprognose	Befolkningstal primo juni	Befolkningstal statsgaranti
Befolkningstal	32.536	32.496	32.515
Gevinst/tab ved selvbudgettering			
Udskrivningsgrundlag som statsgarantien	-732	684	0
Vækst i udskrivningsgrundlaget på 1 pct.	-5.795	-4.380	-5.064
Fald i udskrivningsgrundlaget på 1 pct.	4.324	5.727	5.055
Vækst i udskrivningsgrundlaget på 2 pct.	-10.849	-9.434	-10.118
Fald i udskrivningsgrundlaget på 2 pct.	9.378	10.793	10.109
Vækst i udskrivningsgrundlaget på 3 pct.	-15.902	-14.487	-15.171
Fald i udskrivningsgrundlaget på 3 pct.	14.443	15.858	15.174
Vækst i udskrivningsgrundlaget på 4 pct.	-20.956	-19.541	-20.225
Fald i udskrivningsgrundlaget på 4 pct.	19.509	20.912	20.228

Plus (+) mindreindtægt (tab)

Minus (-) merindtægt (gevinst)

I statsgarantien for 2025 er befolkningstallet for Odsherred Kommune fastsat til 32.515 indbyggere. Primo juni 2024 er befolkningstallet 32.496, altså 19 personer under det statsgaranterede grundlag. I kommunens egen befolkningsprognose er forventningen 32.536 personer, altså 21 flere personer primo 2025 end i statsgarantien.

Hvis udskrivningsgrundlaget samt befolkningstallet for Odsherred Kommune i 2025 ender på niveauet i statsgarantien, og det samme gør sig gældende for hele landet, vil kommunen som udgangspunkt hverken have gevinst eller tab ved valg af selvbudgettering. Hvis befolkningstallet ikke ændre sig fra tallet i statsgarantien men udskrivningsgrundlaget for Odsherred Kommune vækster med 1 pct. i forhold til det givet niveau i statsgarantien vil kommunen opnå en gevinst på omkring 5,1 mio. kr. ved selvbudgettering. Omvendt skal kommunen aflevere 5,1 mio. kr. hvis udskrivningsgrundlaget falder med 1 pct. Ved en vækst på 4 pct. vil kommunen opnå en gevinst på 20,2 mio. kr. og ved et fald på 4 pct. skal kommunen aflevere 20,2 mio. kr.

Stiger befolkningstallet over niveauet i statsgarantien vil kommunen modtage et højere beløb i bloktilskud, hvilket der gør at der vil være en gevinst selvom udskrivningsgrundlaget ikke ændres. Omvendt hvis befolkningstallet falder. Hvilket kan ses i tabellen, hvor kommunen får en gevinst på ca. 0,732 mio. kr. ved et befolkningstal på 32.536 og et tab på 0,684 mio. kr. ved et befolkningstal på 32.496.

Vækst eller fald i udskrivningsgrundlaget på 1 pct. giver begrænset gevinst/tab, men hvis det ændres med 3-4 % kan der opnås store gevinster eller tab.

Nedenstående tabel viser gevinst/tab hvis der vælges selvbudgettering i 2025 og udskrivningsgrundlaget for hele landet ændrer sig i forhold til niveauet i statsgarantien. Udskrivningsgrundlaget for Odsherred Kommune er fastholdt på niveauet i statsgarantien.

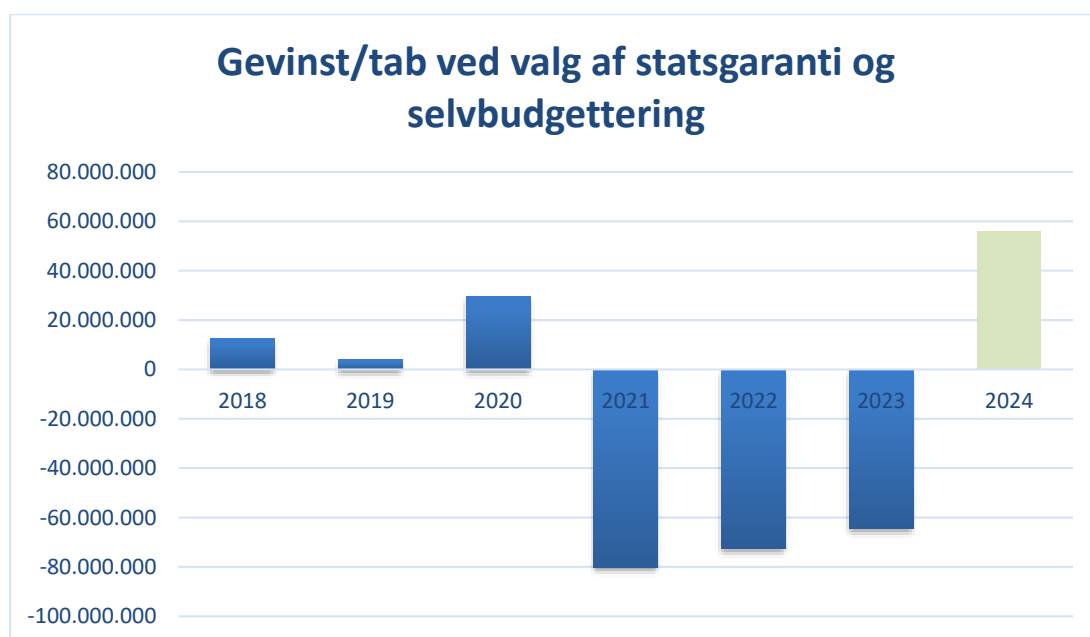
Ændring i udskrivningsgrundlaget for hele Landet ved selvbudgettering (I 1.000 kr.)	Befolkningsprognose	Befolkningstal primo juni	Befolkningstal statsgaranti
Befolkningstal	32.536	32.496	32.515
Gevinst/tab ved selvbudgettering			
Udskrivningsgrundlag som statsgarantien	-732	684	0
Vækst i udskrivningsgrundlaget på 1 pct.	-14.013	-12.586	-13.270
Fald i udskrivningsgrundlaget på 1 pct.	12.543	13.946	13.262
Vækst i udskrivningsgrundlaget på 2 pct.	-27.285	-25.846	-26.542
Fald i udskrivningsgrundlaget på 2 pct.	25.827	27.206	26.546
Vækst i udskrivningsgrundlaget på 3 pct.	-40.557	-39.106	-39.802
Fald i udskrivningsgrundlaget på 3 pct.	39.111	40.478	39.818
Vækst i udskrivningsgrundlaget på 4 pct.	-53.841	-52.366	-53.074
Fald i udskrivningsgrundlaget på 4 pct.	52.383	53.738	53.090

Plus (+) mindreindtægt (tab)

Minus (-) merindtægt (gevinst)

Hvis udskrivningsgrundlaget ikke ændres for Odsherred Kommune i forhold til niveauet i statsgarantien, men det ændres på landsplan er gevinst/tab høje allerede ved stigning eller fald på 1-2 %. Hvis udskrivningsgrundlaget ændres med 1 pct. for såvel Odsherred Kommune og for hele landet vil der være en gevinst/tab på over 18 mio. kr.² ved et befolkningstal i Odsherred kommune på 32.515 som angivet i statsgarantien.

Det tyder på at selvbudgettering i de sidste par år ville have givet kommunen en gevinst. Nedenstående graf viser hvorvidt Odsherred Kommune har "vundet" eller "tabt" ved at vælge statsgaranterede udskrivningsgrundlag i perioden 2018-2023 og selvbudgettering i 2024. Der er i nedenstående graf ikke indlagt en negativ efterregulering af bloktilskuddet.



År 2018-2021 er endelig opgjort og viser at Odsherred kommune har haft en gevinst på hhv. 12,7 mio. kr. i 2018, 3,9 mio. kr. i 2019, 29,6 mio. kr. i 2020 og et tab på 80,3 mio. kr. i 2021 fordi kommunen valgte statsgaranti frem for selvbudgettering. År 2022-2024 er fortsat skøn, som kan ændre sig frem til det endelige resultat forligger. På nuværende tidspunkt viser det forventede resultat at kommunen ville have haft en merindtægt på hhv. 72,7 mio. kr. i 2022 og 64,3 mio. kr. i 2023 ved selvbudgettering. Odsherred Kommune har valgt statsgaranti i disse år, og beløbene indgår derfor som et tab i grafen. I 2024 har Odsherred Kommune valgt selvbudgettering, hvilket skønnes at give en merindtægt på 56,1 mio. kr. Gevinsten i 2024 for Odsherred Kommune ligger i udligning af beskatningsgrundlaget. Kommunens eget beskatningsgrundlag for 2024 tyder på at ligge under niveauet i statsgarantien. Ydermere har kommunen et lavere befolkningstal primo 2024 end indlagt i statsgarantien.

² De to tabeller lagt sammen ved en ændring på 1 pct.

Udover ovenstående, påvirker selvbudgettering også kommunernes bloktilskud. Det skyldes, at det som udgangspunkt må forventes, at efterreguleringen vil indgå i opgørelsen af balancetilskuddet. I 2024 valgte 82 kommuner selvbudgettering, hvilket skønnes at give de 82 kommuner en samlet merindtægt på over 10 mia. kr. i 2027. Indtægten udbetales kun til de kommuner der har valgt selvbudgettering, mens modregning af bloktilskud på 10 mia. kr. vil påvirke alle 98 kommuner. Odsherred Kommune står til at blive modregnet 59 mio. kr. i bloktilskud i 2027, men modtager samtidig en gevinst på 56,1 mio. kr., herefter et netto tab på 2,8 mio. kr. Det kan derfor blive meget dyrt for de kommuner der valgte statsgaranti i 2024. Antallet af kommuner der vælger selvbudgettering, er derfor også et vigtigt parameter når der i den enkelte kommune skal træffes beslutning om det kommende års finansieringsgrundlag.

På nuværende tidspunkt er det svært at skønne om det vil være en fordel for Odsherred kommune at vælge selvbudgettering for 2025. Som vist i ovenstående tabeller har vækst eller fald i udskrivningsgrundlaget stor betydning. Det er først ved økonomisk redegørelse i august vi får en indikation af om væksten skønnes højere eller lavere end det udmeldte i det statsgaranterede udskrivningsgrundlag. Ydermere har antallet af kommuner der vælger selvbudgettering også stor betydning.

Indtægtsskønnet ved valg af selvbudgettering vil blive yderligere kvalificeret i et notat medio september 2024, blandt andet med det seneste folketal pr. 1. september 2024 og skøn fra økonomisk redegørelse i august. Senest i forbindelse med 2. behandlingen skal byrådet beslutte, hvorvidt der skal vælges selvbudgettering eller statsgaranti for budgetåret 2025.

Puljer i økonomiaftale 2025 samt efterreguleringer i 2024

Lånepuljer for 2025:

- 200 mio. kr. på det ordinære anlægsområde.
- 200 mio. kr. til vanskeligt stillede kommuner

I økonomiaftalen for 2025 er det muligt at ansøge om del i lånepulje til finansiering af anlægsprojekter. Puljen til ordinære anlæg er på 200 mio. kr., med ansøgningsfrist den 14. august 2024. Odsherred Kommune ansøger om 10 mio. kr. fra denne pulje i 2025. Svar på ansøgningen forventes ultimo august 2024.

Der etableres som led i økonomiaftalen for 2025 en lånepulje på 200 mio. kr. målrettet særligt vanskeligt stillede kommuners anlægsinvesteringer på bl.a. det borgernære og grønne område. Puljen er målrettet særligt vanskeligt stillede kommuner, hvorved der forstås, at kommunen inden for de seneste år skal have opfyldt kriterierne for at modtage særtilskud som særligt vanskeligt stillet kommune efter udligningslovens § 16. Odsherred Kommune ansøger om 8 mio. kr. fra denne pulje til demokratiets hus ved campus i Asnæs. Der er ansøgningsfrist den 14. august 2024, og der forventes svar på ansøgningen ultimo august 2024.

Tilskud efter § 16 til særligt vanskeligt stillede kommuner i hele landet:

I lighed med tidligere år, er det muligt at ansøge om tilskud efter §16 til særligt vanskeligt stillede kommuner. Med udligningsreformen er særtilskudspuljen efter udligningslovens § 16 permanent

forhøjet til at udgøre i alt 350 mio. kr. i 2020-niveau. For 2025 er rammen ekstraordinært forhøjet med 400 mio. kr. og udgør i alt 800 mio. kr. I 2023 og 2024 var rammen også ekstraordinært forhøjet med hhv. 250 og 350 mio. kr., hvor Odsherred Kommune modtog 15 mio. kr. i 2023 og 30 mio. kr. i 2024 fra puljen. Ved vurderingen af kommunernes ansøgninger vil der blive lagt vægt på bl.a.:

- Demografiske og socioøkonomiske udfordringer
- Aktuelle økonomiske udfordringer
- Vedvarende økonomiske udfordringer

En del af det samlede tilskud, fordeles til kommuner gennem udviklingspartnerskaber. Den resterende del af tilskud tildeles mellem tilskudsberettigede kommuner efter ansøgning. Udviklingspartnerskaber kan tildeles de kommuner, som er og har været mest vanskeligt stillet efter kriterierne i særtilskudspuljen, herunder med særlige strukturelle og sociale udfordringer. Med et udviklingspartnerskab kan særtilskuddet fastlægges for op til fire år med henblik på, at kommunen iværksætter tiltag til at forbedre deres situation.

Der er ansøgningsfrist den 6. august 2024 og puljen vil blive fordelt efter konkrete ansøgninger om særtilskud efter § 16. Odsherred Kommune ansøger om tilskud på 175 mio. kr. fra puljen. I dette beløb er indeholdt en anmodning om en 4-årig udviklingspartneraftale. Svar på ansøgning forventes ultimo august 2024.

Pulje til nedsættelse af indkomstskat:

Økonomiaftalen indeholder to pulje om tilskud til nedsættelse af udskrivningsprocenten for indkomstskatten - ikke andre skattearter - og uden forhøjelser af andre skatter. Den ene pulje er relateret til udligningsreformen, der giver mulighed for en tilpasning af indkomstskatten inden for en samlet uændret skat. Kommuner med tab i udligningsreformen har mulighed for at forhøje udskrivningsprocenten for indkomstskatten med et nettoprovenu svarende til tabet i udligningsreformen. For at holde skatten uændret kan alle kommuner søge om tilskud til nedsættelse af udskrivningsprocenten for indkomstskatten. Tilskud udgør i denne pulje 90 pct. af provenutabet i første og andet år, 85 pct. i tredje år, 80 pct. i fjerde år og 75 pct. i femte år. Tilskuddet bortfalder forholdsmæssigt, hvis kommunen i løbet af tilskudsperioden forhøjer udskrivningsprocenten, eller den samlede beskatning øges. Det er sidste år, der kan søges om tilskud fra denne pulje.

Det indgår i økonomiaftalen for 2025, at der etableres en ramme til nedsættelser af indkomstskatten på op til 200 mio. kr. mhp. at understøtte en samlet uændret skat. Alle kommuner kan ansøge om andel i rammen til nedsættelser. Kommuner kan søge Indenrigs- og Sundhedsministeriet om tilskud til at nedsætte indkomstskatten for 2025 uden forhøjelse af andre skatter. Tilskudsprocenten til skattenedsættelser kan højst udgøre 75 pct. af provenutabet i 2025, 50 pct. i 2026 og 2027 og 25 pct. i 2028.

Der er ansøgningsfrist på de to puljer til skattenedsættelse den 22. august 2024.

Midtvejsregulering i 2024:

Odsherred kommune modtager i 2024 en midtvejsregulering på 10,4 mio. kr. som modtages fra staten i efteråret 2024. Odsherred Kommune skal dog tilbagebetale 0,9 mio. kr. som følge af en

kollektiv skattesanktion. Ydermere overskred kommunerne i budget 2024 den samlede serviceramme, som medfører en modregning i den betinget bloktilskud på 0,060 mio. kr. Der skønnes en samlet merindtægt i 2024 på 9,4 mio. kr.

Efterreguleringer (I 1.000 kr.)	2024
Ukraine	-4.900
Overførsler	4.400
Pris- og lønregulering	-6.600
Andre reguleringer (inkl. DUT)	-3.292
Midtvejsregulering i alt	-10.392
Øvrige reguleringer:	
Kollektiv skattesanktion	924
Modregning af betinget bloktilskud for 2024	60
Samlet effekt	-9.408

Plus (+) mindreindtægt (tab)

Minus (-) merindtægt (gevinst)

Der er midtvejsreguleringer i 2024 på i alt 10,4 mio. kr. Fordelingen er ikke udspecificeret, men samlet under en ”pulje” i tabellen med midtvejsreguleringer fra ministeriet. Det er derfor en skønsmæssig fordeling i ovenstående tabel, som er beregnet ud fra oplysninger fra KL og kommunens befolkningsandel.

Som nævnt under afsnittet om grundskyld, har Odsherred Kommune fra maj til primo juli i 2024 tilbagebetalt 18,9 mio. kr. i efterregulering af grundskyld vedr. 2021-2023. Der vil blive indregnet et skøn for den samlede efterregulering af grundskyld i 2024 (vedr. 2021-2023), som vil indgå i BO3 sammen med de ovenstående efterreguleringerne. BO3 behandles politisk i oktober 2024.

Udover ovenstående forventes der også en efterregulering af kommunal aktivitetsbestemt medfinansiering af sundhedsvæsenet, som betales ultimo 2024. I de foregående år, er Odsherred Kommune blevet efterreguleret med ca. 2,3 mio. kr. årligt. Der er i budget 2024 budgetteret med en efterregulering på 2,5 mio. kr. til kommunal medfinansiering.

Notat – Forventet merindtægt ved skattestigning



Forventet merindtægt ved skattestigning

Beregninger af stigning i udskrivningsprocenten på 0,4 pct. – 0,7 pct.

Udskrivningsprocenten for Odsherred Kommune har siden 2021 været 26,3 pct. Udskrivningsprocenten blev nedsat fra 26,6 pct. til 26,3 pct. fra 2021 med et permanent tilskud på 16,1 mio. kr. som årligt modtages fra Staten. Tilskuddet bortfalder hvis udskrivningsprocenten sættes op. Den højeste udskrivningsprocent i Danmark har siden 2021 været 26,3 pct.

Beregning af indtægt ved skattestigning på 0,4 pct. I 1000 kr.	2025	2026	2027	2028	2029
Udskrivningsgrundlag*	6.657.646	6.871.369	7.090.395	7.321.095	7.556.365
Merprovenu ved udskrivningsprocent på 26,7	26.631	27.485	28.362	29.284	30.225
Mistede tilskud**	-16.056	-16.056	-16.056	-16.056	-16.056
Merprovenu efter mistede tilskud	10.575	11.429	12.306	13.228	14.169
Individuel skattesanktion***	-19.973	-13.743	-14.181	-7.321	0
Netto provenu efter skattesanktion	-9.398	-2.313	-1.875	5.907	14.169

Beregning af indtægt ved skattestigning på 0,5 pct. I 1.000 kr.	2025	2026	2027	2028	2029
Udskrivningsgrundlag*	6.657.646	6.871.369	7.090.395	7.321.095	7.556.365
Merprovenu ved udskrivningsprocent på 26,8	33.288	34.357	35.452	36.605	37.782
Mistede tilskud**	-16.056	-16.056	-16.056	-16.056	-16.056
Merprovenu efter mistede tilskud	17.232	18.301	19.396	20.549	21.726
Individuel skattesanktion***	-24.966	-17.178	-17.726	-9.151	0
Netto provenu efter skattesanktion	-7.734	1.122	1.670	11.398	21.726

Beregning af indtægt ved skattestigning på 0,6 pct. I 1.000 kr.	2025	2026	2027	2028	2029
Udskrivningsgrundlag*	6.657.646	6.871.369	7.090.395	7.321.095	7.556.365
Merprovenu ved udskrivningsprocent på 26,9	39.946	41.228	42.542	43.927	45.338
Mistede tilskud**	-16.056	-16.056	-16.056	-16.056	-16.056
Merprovenu efter mistede tilskud	23.890	25.172	26.486	27.871	29.282
Individuel skattesanktion***	-29.959	-20.614	-21.271	-10.982	0
Netto provenu efter skattesanktion	-6.070	4.558	5.215	16.889	29.282

Økonomi og Ejendomme
Sag: 00.30.04-S00-24-1

Økonomikonsulenter
59 66 66 64
chmpe@odsherred.dk

Odsherred Kommune
59 66 66 66
kommune@odsherred.dk
odsherred.dk

Beregning af indtægt ved skattestigning på 0,7 pct. I 1.000 kr.	2025	2026	2027	2028	2029
Udskrivningsgrundlag*	6.657.646	6.871.369	7.090.395	7.321.095	7.556.365
Merprovenu ved udskrivningsprocent på 27,0	46.604	48.100	49.633	51.248	52.895
Mistede tilskud**	-16.056	-16.056	-16.056	-16.056	-16.056
Merprovenu efter mistede tilskud	30.548	32.044	33.577	35.192	36.839
Individuel skattesanktion***	-34.953	-24.050	-24.816	-12.812	0
Netto provenu efter skattesanktion	-4.405	7.994	8.760	22.380	36.839

(+) merindtægt

(-) mindreindtægt

*Udskrivningsgrundlaget i 2025 er det statsgaranterede, hvorimod udskrivningsgrundlaget i 2026-2029 er det seneste skøn fra Dataproses for Odsherred Kommune og er et forventet udskrivningsgrundlag.

** I "aftale om reform af det kommunale tilskuds- og udligningssystem" som blev indgået den 5. maj 2020 fik kommuner med en udskrivningsprocent over 26,3 pct. mulighed for at gennemføre skattenedsættelse til 26,3 pct. mod et permanent tilskud fra staten. Odsherred Kommune nedsatte udskrivningsprocenten fra 26,6 til 26,3 pct. i 2021 og modtager et årligt tilskud på 16,1 mio. kr. Det tilskud bortfalder, hvis indkomstkatten hæves. De første 16,1 mio. kr. som borgerne vil blive opkrævet som følge af skattestigning vil derfor altid tilgå staten og ikke Odsherred Kommune.

***Individuel skattesanktion bliver kun opkrævet hvis indkomstkatten på landsplan stiger og medføre en reduktion på 75 pct. det første år, 50 pct. det andet og tredje år og 25 pct. det fjerde år. Fra det femte år bortfalder skattesanktionen. Udover en individuel skattesanktion, vil kommunen også pålægges en kollektiv skattesanktion. Den vil dog være begrænset, hvis det kun er Odsherred Kommune som hæver skatten. I "aftale om reform af det kommunale tilskuds- og udligningssystem" står der at kommuner ikke optjener frit lejde for skattenedsættelser ned til 26,3 pct. Det betyder at kommunen også vil blive omfattet af en individuel skattesanktion på de første 0,3 pct. samt miste et årligt tilskud på 16,1 mio. kr.

Notat – Benchmarkinganalyser, Index100



Benchmarkinganalyser - Index100

Index100 har udarbejdet benchmarkinganalyser for Odsherred Kommune, for at undersøge kommunens ydelses- og udgiftsbehov. Index100 vil præsentere analyserne for Byrådet efter sommerferien. Der er foretaget analyser på følgende områder:

- Ældreområdet
- Specialundervisning
- Børn og unge med særlige behov
- Voksne med særlige behov
- Beskæftigelse

Hovedkonklusioner fra analyserne:

Oversigt over Odsherred Kommunes forventede og faktiske andel ydelsesmodtagere i 2022 på de fem områder:

Udgiftsområde	Forventet andel	Faktisk andel	Visitationsindeks
Børn og unge med særlige behov	8,6%	6,9%	80,7
Specialundervisning	7,0%	8,5%	121,7
Ældrepleje	16,5%	17,9%*	108,7
Beskæftigelse	24,4%	24,9%	102,2
Voksne med særlige behov	3,2%	2,7%	83,2

Note: Den faktiske andel ydelsesmodtagere for ældrepleje i alt er beregnet ud fra de faktiske andele modtagere af pleje i eget hjem og pleje i plejeboliger.

Det fremgår, at Odsherred Kommune på tre af de fem udgiftsområder visiterer flere borgere til at modtage ydelser, end man skulle forvente ud fra befolkningssammensætningen og en landsgennemsnitlig visitationspraksis. Den største mervisitation findes på specialundervisningsområdet, hvor kommunens faktiske modtagerandel er 21,7 pct. større end den forventede modtagerandel (ydelsesbehovet).

Oversigt over Odsherreds udgiftsbehov og udgiftsmæssige serviceniveau i 2023 på de fem områder. På alle områder er både udgiftsbehov og faktiske udgifter opgjort i kr. pr. person i den aldersmæssige målgruppe:

Økonomi og Ejendomme
Sag: 00.30.00-A00-24-1

Økonomikonsulenter
59 66 66 64
chmpe@odsherred.dk

Odsherred Kommune
59 66 66 66
kommune@odsherred.dk
odsherred.dk

Udgiftsområde	Udgiftsbehov	Faktiske udgifter	Serviceindeks
Børn og unge med særlige behov	27.690	29.432	106,3
Grundskole	91.119	104.035	114,2
Ældrepleje	41.002	41.756	101,8
Beskæftigelse	33.996	34.249	100,7
Voksne med særlige behov	12.073	11.686	96,8

Det fremgår, at Odsherred Kommune på fire af de fem udgiftsområder har højere udgifter i forhold til de beregnede udgiftsbehov (dvs. de forventede udgifter ved landsgennemsnitlig visitation og ved landsgennemsnitlige enhedsudgifter). Kommunen har med dermed et højt udgiftsmæssigt serviceniveau på disse fire områder. Det gælder i særlig grad på grundskoleområdet og området for børn og unge med særlige behov, hvorimod det udgiftsmæssige serviceniveau ligger tæt på landsgennemsnittet på ældreområdet og beskæftigelsesområdet.

Ovenstående beregninger fra Index100 er udarbejdet på baggrund af regnskabstal for 2023. Nedenstående tabel viser de budgetmæssige konsekvenser i 2025, ved budgetlægning efter Index100s udgiftsbehov omregnet til 2025-PL:

I 1.000 kr., 2025-pl	Index100
5 - Børne-, Unge- og Uddannelsesudvalget	-28.700
Familieområdet	-3.700
Skoler - Specialskoler	-25.000
6 - Social-, Ældre- og Psykiatriudvalget	42.300
Voksenområdet	13.300
Ældreområdet i alt	29.000
Ældreområdet, hjemme- og sygeplejen	39.000
Ældreområdet, plejecentrene - note 1	-10.000

(-) budgetreduktion

(+) budgettilførsel

Note 1 – Plejecentrene er ekskl. Lynghus, Sejrbo og Centernære boliger (disse indgår i Index100s analyse).

Der er i ovenstående tabel ikke indregnet et beløb ud for beskæftigelsesområdet, da afvigelsen er meget begrænset, samt det er et konjunkturfølsomt område.

Notat – Befolkningsprognose 2024

31. maj 2024

Befolkningsprognose 2024

Befolkningsprognosen er et vigtigt parameter i forhold til udarbejdelsen af budgetter for de kommende år. Herunder den demografiske udvikling samt indtægtsgrundlaget fra skatter, tilskud og udligning. Befolkningsprognosen bygger hovedsageligt på forventninger til antallet af boliger (boligprogram) i de kommende år samt den eksisterende befolkningssammensætning. Befolkningsprognosen er beregnet frem til 2034, men eftersom forudsætningerne der ligger, til grund for prognosen kan ændre sig, vil der være en større usikkerhed i prognosen, desto længere man ser ud i fremtiden.

Overordnet resultat – frem mod 2028

I 2023 oplevede Odsherred Kommune det største årlige fald i befolkningstallet i mere end 10 år. I alt faldt befolkningstallet med 375 personer. Faldet skyldes hovedsageligt en negativ fødselsbalance på 331 personer (201 fødsler mod 532 dødsfald). Ydermere havde kommunen en nettotraflytning på 44 personer (2.053 tilflyttere mod 2.097 fraflyttere). Det er i høj grad i sommerhusområderne der ses et faldende befolkningstal.

Den fremtidige udvikling i befolkningstallet samt befolkningssammensætningen frem mod 2028 viser et samlet fald i folketallet på 26 personer, svarende til et fald på 0,1 %. Der forventes fald i aldersgrupperne 6-16-årige, 17-24-årige, 25-64-årige og 65-79-årige. Det største fald forventes i aldersgruppen 25-64-årige som falder med 271 personer. Antallet af ældre borgere i aldersgruppen 80-89-årige og 90+ årige forventes derimod at stige med hhv. 695 og 67 personer.

Befolkningsudviklingen i 2023 (1. januar 2023 - 1. januar 2024)

Alder	1. januar 2024	Ændring i 2023		Ændring i 2023 i pct.	
		Faktisk	I forhold til sidste års prognose	Faktisk	I forhold til sidste års prognose
0-5 år	1.319	-13	-26	-1,0%	-2,0%
6-16 år	3.243	-73	-34	-2,3%	-1,0%
17-24 år	2.198	-72	-28	-3,3%	-1,3%
25-64 år	14.996	-304	-274	-2,0%	-1,8%
65-79 år	8.222	-55	-60	-0,7%	-0,7%
80-89 år	2.300	146	0	6,3%	0,0%
90+	321	-4	-10	-1,2%	-3,1%
I alt	32.599	-375	-432	-1,2%	-1,3%

I 2023 faldt befolkningstallet med 375 personer. Forventningen i sidste års prognose var en befolkningsstigning i 2023 på 57 personer og resultatet afvigere derfor med 432 personer fra forventningen i sidste års prognose. Det er især aldersgrupperne 25-64-årige og 65-79-årige, som

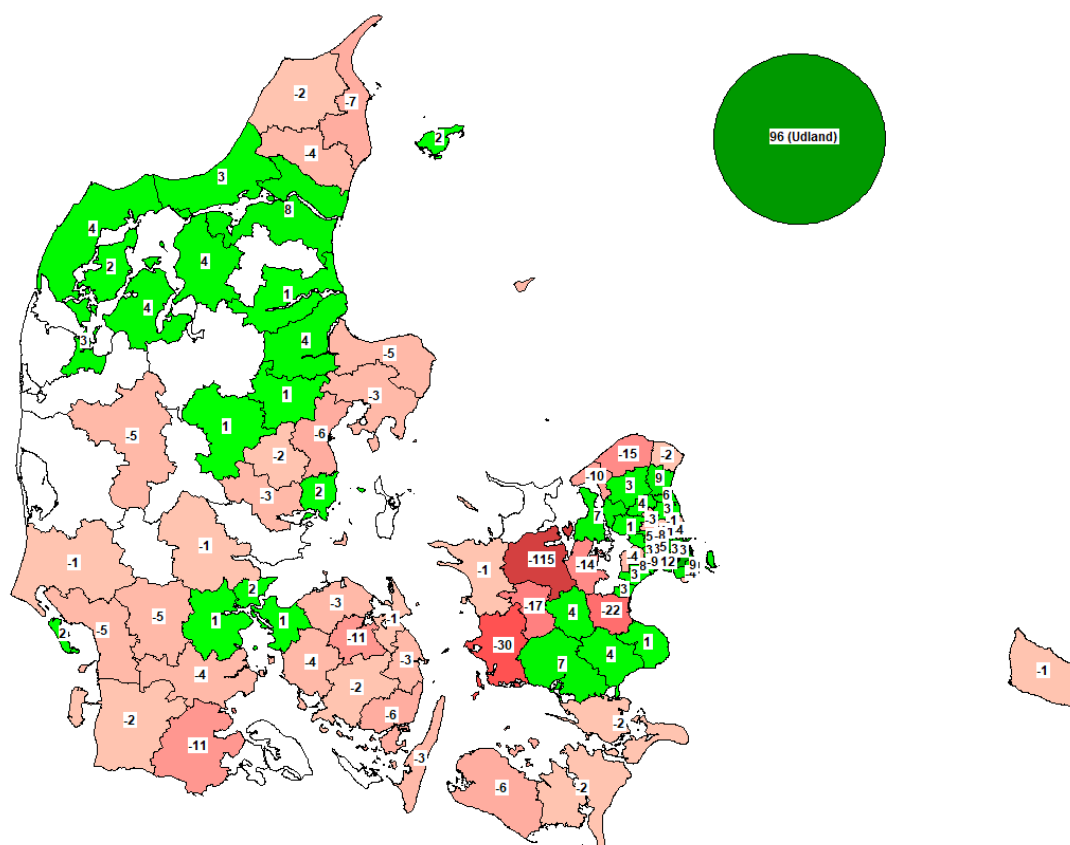
afvigere fra sidste års prognose. Faldet i forhold til sidste års prognose skyldes primært en forventet nettotilflytning på 359 personer, men fik en nettofraflytning på 46 personer. Ydermere var forskellen på antal fødsler og dødsfald 27 personer højere end forventet.

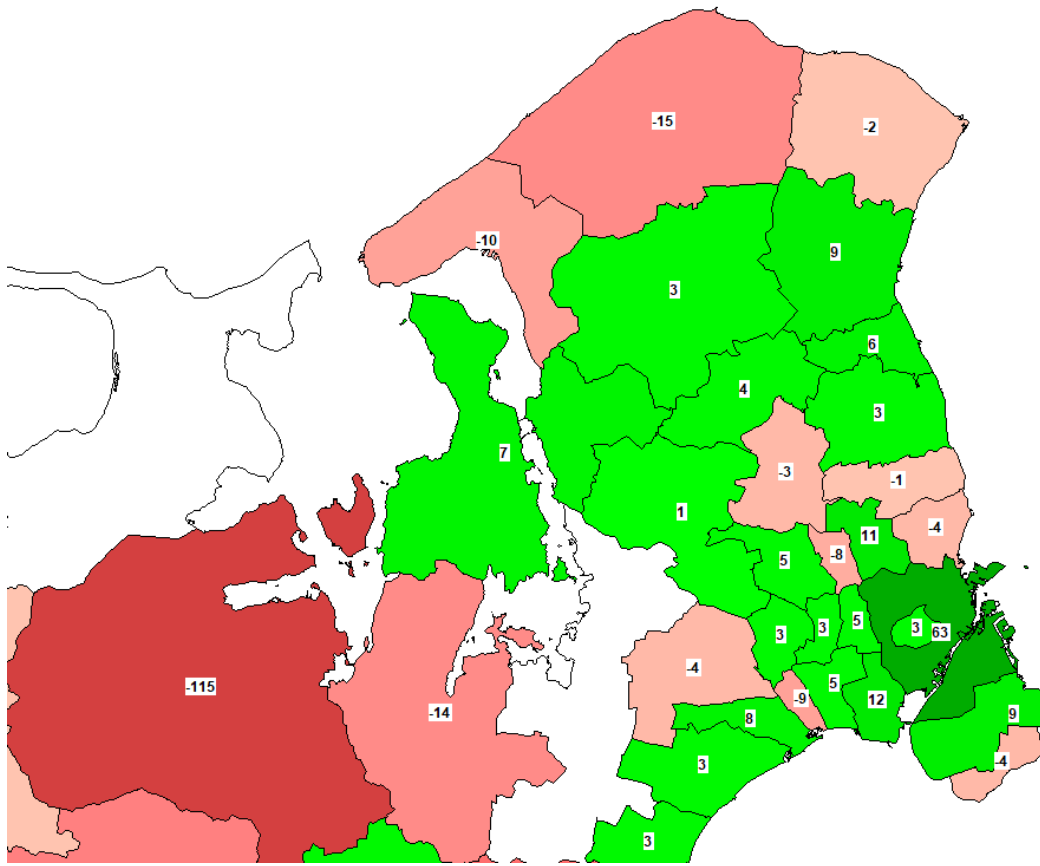
Kommunen mister årligt omkring 300 indbyggere som følge af en negativ fødselsbalance. Det er derfor nødvendigt med en positiv flyttebalance på et tilsvarende antal personer for at befolkningstallet ikke skal falde. I løbet af 2023 er der registreret 201 fødsler (0-årige), hvilket er 6 færre end forventet. Omvendt er der registreret 532 døde, hvilket ligeledes er 21 flere end forventet. Samlet en fødselsbalance på 27 personer færre end forventet.

Netto til- og fraflytning i 2023

(-) Nettofraflytning fra Odsherred Kommune (rød)

(+) Nettotilflytning til Odsherred Kommune (grøn)





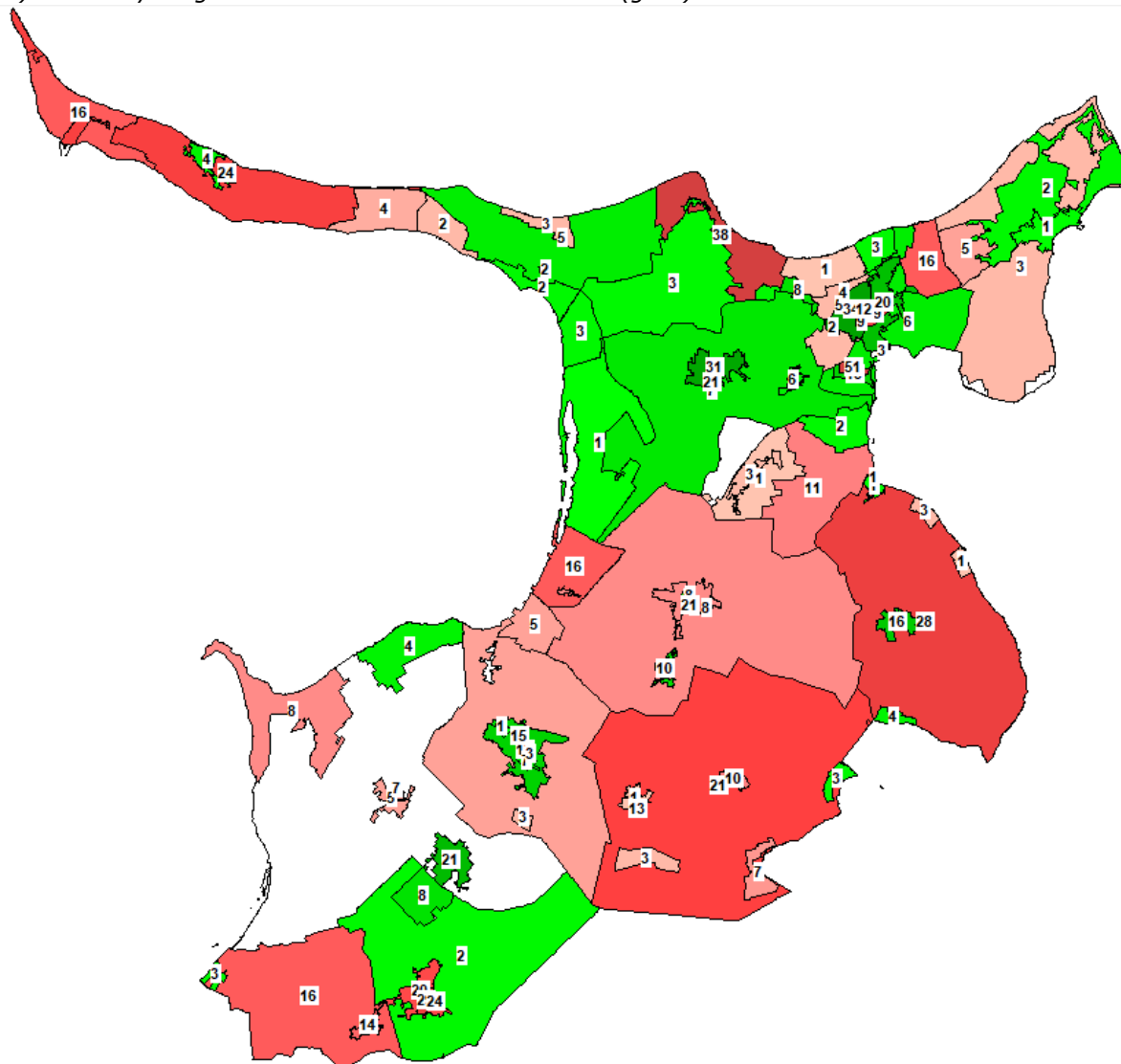
Den største nettofraflytning i 2023 var til Holbæk Kommune, hvortil der flyttede 115 flere personer end der flyttede til Odsherred. Det er hovedsageligt personer i alderen 18-24 år og 75+ årige som udgør den negative flyttebalance til Holbæk kommune.

Nettотilflytningen er størst fra udlandet, hvoraf 58 personer er flytningen. Odsherred Kommune har siden 2020 haft en stor nettотilflytning fra København. Det kan skyldes at netop hovedstadsområdet har været i fokus i kommunens arbejde med bosætning. Målgrupperne er børnefamilier, iværksættere og de aktive ældre. Især børnefamilier fra Hovedstadsområdet har været i fokus. Samtidig arbejdes der med tiltrækning af kvalificeret arbejdskraft, især til de mange håndværksvirksomheder, personale i sundheds- og ældreplejen og pædagoger og lærer.

Netto til- og fraflytning vist på områder i kommunen i 2023

(-) Nettofraflytning fra områder i Odsherred Kommune (rød)

(+) Nettotilflytning til områder i Odsherred Kommune (grøn)



De områder der har haft størst nettofraflytning, er Odden, Klint, Egebjerg, Grevinge, Vig og Hørve. Derimod har Højby, Asnæs Centrum, Nykøbing Centrum og Fårevejle stationsby haft befolkningsvækst.

Der er i 2023 sket et fald på 600 borgere i den eksisterende boligmasse (altså boliger opført før 2023). Det kan betyde at der er mange unge der er flyttet hjemmefra, par der er flyttet fra hinanden, dødsfald eller mange tomme boliger i kommunen. En opgørelse over boliger der har stået tomme i 3 måneder til et år viser at der ikke er flere tomme boliger i 2023 sammenlignet med 2022. Boligerne i kommunen er derfor fortsat beboet i samme omfang som i 2022, mens

antallet af beboere i husstandene er reduceret markant. Det er i kommunens sommerhus- og landområder antallet er faldet, hvorimod antallet er steget i byzonerne.

I løbet af 2023 blev der opført 99 nye boliger i Odsherred Kommune. De er i alt beboet af 196 personer, heraf er 58 personer i alderen 40-64 år og 71 personer i alderen 65-79 år. De sidste 67 personer er fordelt på øvrige aldersgrupper. Af de i alt 196 personer, kommer 49 fra andre kommuner, 4 fra udlandet og 143 fra andre steder i kommunen. Der har tidligere været spekuleret i om det store fald i antal indbyggere i sommerhusområder skyldes, at det var denne gruppe som tilflyttede kommunens nye boliger. Det har vist sig ikke at være tilfældet, da kun 15 (af de 143) personer i 2023 kom fra et sommerhus i kommunen. Vi ved ikke hvilken boligtype de 49 personer fra andre kommuner samt de 4 personer fra udlandet kommer fra. Men de 143 personer som er flyttet i de nye boliger fra andre steder i kommunen, er 81 personer flyttet fra et parcelhus.

Der er som tidligere nævnt ikke flere tomme boliger i 2023 sammenlignet med 2022, men antal husstande er faldet med 73. Dette på trods af, at der blev tilført 99 nye boliger i løbet af 2023. Det er hovedsageligt antal husstande i sommerhusområder der er reduceret. Altså der er færre der anvender deres sommerhus/hus i et sommerhusområde til helårsbeboelse. Der er i alt 177 personer der fraflyttet et sommerhusområde, men tilflyttet en ny adresse i kommunen. Heraf er 74 personer tilflyttet et parcelhus i kommunen. Det har dog ikke været muligt at afklare, hvorvidt det drejer sig om personer der midlertidig har skiftet adresse til deres sommerhus og tilbageflyttet til deres eget parcelhus, eller om det er personer som tidligere permanent har boet i et sommerhus og nu har valgt en ny boligtype.

Det faldene antal husstande, samt den store udtynding i den eksisterende boligmasse, forklare hvorfor kommunen ikke oplever befolkningstilvækst på trods af der bygges mange nye boliger i kommunen hvert år.

Forventet befolkningsudvikling i den kommende budgetperiode

Overordnet forventning – frem mod 2028.

Den fremtidige udvikling i befolkningstallet samt befolkningssammensætningen frem mod 2028 viser en samlet befolkningsnedgang på 26 personer, svarende til et fald på 0,1 %. Der forventes fald i aldersgrupperne 6-16-årige, 17-24-årige, 25-64-årige og 65-79-årige. Det største fald forventes i aldersgruppen 25-64-årige som falder med 271 personer. Antallet af ældre borgere i aldersgruppen 80-89-årige og 90+ årige forventes at stige med hhv. 695 og 67 personer.

Befolkningsudvikling på fire års sigt

Alder	2020	2024	2028	2020-2024	2024-2028	Vækst i pct. 2024-2028
0-5 år	1.409	1.319	1.319	-90	0	0,0%
6-16 år	3.457	3.243	3.008	-214	-235	-7,2%
17-24 år	2.473	2.198	2.155	-275	-43	-2,0%
25-64 år	15.319	14.996	14.725	-323	-271	-1,8%
65-79 år	8.164	8.222	7.983	58	-239	-2,9%
80-89 år	1.820	2.300	2.995	480	695	30,2%
90+ år	316	321	388	5	67	20,9%

I alt	32.958	32.599	32.573	-359	-26	-0,1%
-------	--------	--------	--------	------	-----	-------

I alderen 0-5-årige er antallet faldet med 90 børn fra 2020 og frem til 2024. Fra 2023 og frem til 2028 forventes der ikke ændringer i antallet.

Antallet af 0-5-årige har været faldende i mere end 10 år, hvilket har indflydelse på antallet af 6-16-årige, som er faldet med 359 personer fra 2020 og frem til 2024. Frem mod 2028 fortsætter denne udvikling, og der forventes et yderligere fald på 235 skolebørn i de kommende 4 år, svarende til et fald på 7,2 %.

Antallet af personer i alderen 17-24-årige er faldet med 275 personer siden 2020.

Frem mod 2028 forventes antallet fortsat at falde med 43 personer, svarende til et fald på 2 %.

Der er især fraflytning til Holbæk, Roskilde og København i denne aldersgruppe, hvilket kan skyldes studerende som flytter tættere på deres uddannelsessted.

Fra 2020-2024 er antallet af 25-64-årige faldet med 323 personer. Der forventes fortsat et fald i denne aldersgruppe i de kommende år på 271 personer fra 2024 og frem til 2028, svarende til et fald på 1,8 %. Det skyldes at der årligt overgår 500-600 personer fra denne aldersgruppe til gruppen for de 65-79-årige, hvorimod der kun overføres årligt 200-250 personer fra aldersgruppen 17-24-årige. Hvis man isolerer antallet af 25-40-årige fra resten af aldersgruppen, forventes en stigning i antallet på 158 personer frem mod 2028. Personer i aldersgruppen 25-64-årige udgør en stor del af de samlede erhvervsaktive som skal "forsørge" børn og ældre.

I perioden 2020-2024 har der været en stigning på 58 personer i alderen 65-79-årige. Frem mod 2028 forventes antallet at falde med 239 personer, svarende til et fald på 2,9 %.

I perioden 2020-2024 har der været en stor vækst i antallet af 80-89-årige på i alt 480 personer. I de kommende år (2024-2028) fortsætter antallet med at stige i endnu højere grad, med i alt 695 personer, svarende til en stigning på 30,2 %.

Antallet af 90+ årige er steget med 5 personer i perioden 2020-2024. Frem mod 2028 forventes en stigning på 67 personer, svarende til en vækst på 20,9 %.

Befolkningens bevægelser og sammensætning frem mod 2034

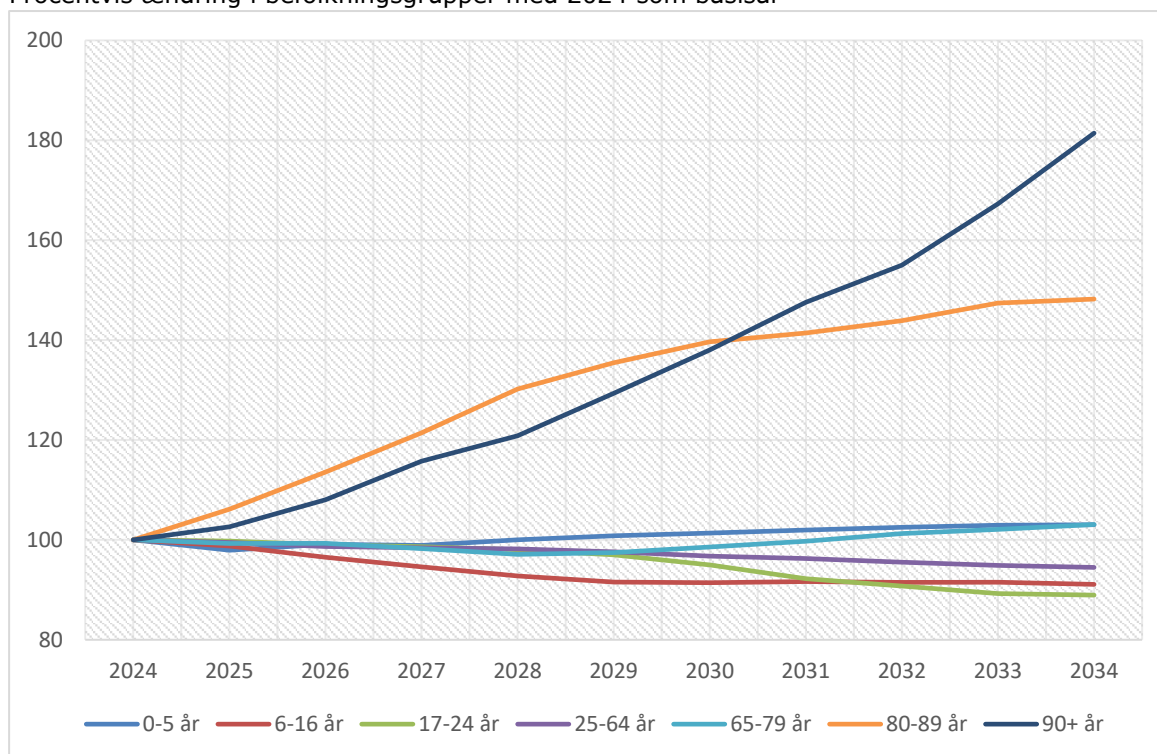
Befolkningens bevægelser

	2024	2025	2026	2027	2028	2030	2032	2034
Indbygger primo	32.599	32.536	32.532	32.542	32.573	32.657	32.769	32.902
Fødte	201	201	201	201	201	199	198	195
Døde	522	525	529	534	539	551	564	575
Forskel	-321	-324	-328	-333	-338	-352	-366	-380
Tilflyttede	2.330	2.354	2.352	2.353	2.346	2.343	2.342	2.327
Fraflyttede	2.072	2.034	2.014	1.989	1.972	1.942	1.909	1.880
Flyttebalance	258	320	338	364	374	401	433	447

Befolkningstilvækst	-63	-4	10	31	36	49	67	67
Indbygger ultimo	32.536	32.532	32.542	32.573	32.609	32.706	32.836	32.969

Fra primo 2024 og frem til ultimo 2024 forventes befolkningsantallet i Odsherred Kommune at stige med 370 personer, svarende til en gennemsnitlig årlig stigning på 34 personer. Det skyldes en forventning om en årlig nettotilflytning på gennemsnitlig 381 personer, mod en gennemsnitlig faldende fødselsbalance på 347 personer.

Procentvis ændring i befolkningsgrupper med 2024 som basisår



Ovenstående graf viser væksten i aldersgrupperne fra 2024 til 2034. Det er især aldersgrupperne 80-89-årige og 90+ årige som procentvis stiger mest de næste 10 år. Der forventes derimod et faldende antal personer i aldersgrupperne 6-16-årige, 17-24-årige og 25-64-årige set over de kommende 10 år.

Sammensætning – forventet befolkning primo året

	2024	2025	2026	2027	2028	2030	2032	2034
0-5 år	1.319	1.292	1.307	1.304	1.319	1.337	1.352	1.359
6-16 år	3.243	3.203	3.131	3.068	3.008	2.965	2.966	2.954
17-24 år	2.198	2.193	2.176	2.168	2.155	2.087	1.995	1.955
25-64 år	14.996	14.914	14.794	14.760	14.725	14.508	14.324	14.169
65-79 år	8.222	8.163	8.165	8.077	7.983	8.104	8.324	8.474
80-89 år	2.300	2.441	2.612	2.793	2.995	3.212	3.309	3.409
90+ år	321	329	347	372	388	443	498	582

I alt	32.599	32.536	32.532	32.542	32.573	32.657	32.769	32.902
-------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------

0-5-årige

Antallet af 0-5-årige forventes at stige med 40 børn (3 pct.) fra 2024 til 2034. Stigningen kan tilskrives den forventede byudvikling i kommunen, som afspejles via boligprogrammet.

6-16-årige

Antallet af 6-16-årige forventes at falde med 289 børn og unge (8,9 pct.) fra 2024 til 2034. Faldet skyldes hovedsageligt de tidligere års fald i antallet af 0-5-årige.

17-24-årige

Antallet af 17-24-årige forventes at falde med 243 personer (11,1 pct.) frem til 2034. Kommunen oplever en stor fraflytning i denne aldersgruppe og især til Holbæk, Roskilde og København, som kan skyldes studerende der flytter tættere på uddannelsesstedet.

25-64-årige

Antallet af 25-64-årige forventes at falde med 827 personer (5,5 pct.) i de kommende 10 år. Det skyldes at antallet af 55-64-årige i 2024 udgør over 1/3 af personerne i aldersgruppen. Årligt overgår 500-600 personer fra denne aldersgruppe til gruppen for de 65-79-årige, hvorimod der kun overføres årligt omkring 200-250 personer fra aldersgruppen 17-24-årige. Der forventes dog en stigning i antallet af 25-40-årige på 125 personer frem mod 2034. Personer i aldersgruppen 25-64-årige udgør en stor del af de samlede erhvervsaktive som skal "forsørge" børn og ældre.

65-79-årige

Antallet af 65-79-årige forventes at stige med 252 personer (3,1 pct.) fra 2024 og frem til 2034.

80-89-årige

Antallet af 80-89-årige forventes at stige med 1.109 personer (48,2 pct.) fra 2024 til 2034, hvilket primært må tilskrives den generelle demografiske udvikling.

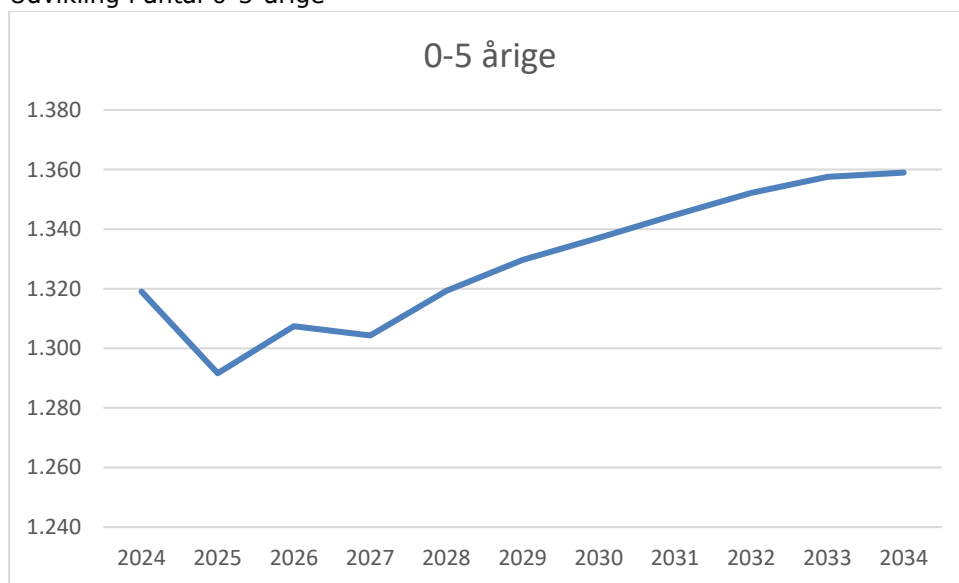
90+ årige

Antallet af 90+ årige forventes at stige med 261 personer (81,4 pct.) fra 2024 til 2034, hvilket primært må tilskrives den generelle demografiske udvikling.

I det følgende ses mere eksplicit på udviklingen i de enkelte aldersgrupper fordelt efter sogn.

0-5-årige

Udvikling i antal 0-5-årige



Udvikling i antal 0-5-årige fordelt på sogne:

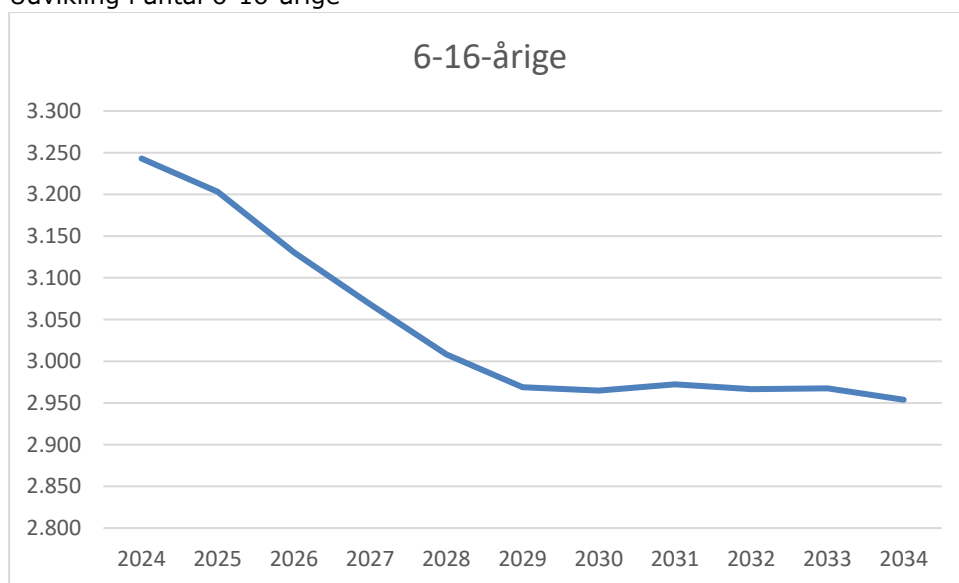
Sogne	2024	2025	2026	2027	2028	2030	2032	2034	Ændring fra 2024-2034
Asnæs	171	171	179	177	181	189	194	196	25
Egebjerg	80	71	68	64	63	61	62	63	-17
Fårevejle	203	188	179	174	173	170	169	167	-36
Grevinge	87	88	90	89	92	92	91	90	3
Højby	115	110	110	108	113	119	123	125	10
Hørve	150	142	143	136	128	121	120	118	-32
Lumsås	30	28	31	32	33	33	34	34	4
Nykøbing Sj	203	203	200	200	204	204	208	213	10
Nørre Asmindrup	45	49	57	60	62	64	61	59	14
Odden	17	25	30	35	38	42	43	44	27
Rørvig	29	37	40	44	48	53	58	60	31
Vallekilde	39	37	33	33	34	34	34	34	-5

Vig	148	138	140	143	142	142	142	142	-6
Ukendt (flygtninge m.v)	2	5	8	10	10	12	13	14	12
I alt	1.319	1.292	1.307	1.304	1.319	1.337	1.352	1.359	40

De største stigninger i antal 0-5-årige forventes i Rørvig, Odden og Asnæs, hvorimod de største fald ses i Fårevejle, Hørve og Egebjerg. Der forventes et antal flygtninge mv. i denne aldersgruppe, hvor placeringen er ukendt. Samlet forventes antallet at stige med 40 børn frem til 2034.

6-16-årige

Udvikling i antal 6-16-årige



Udvikling i antal 6-16-årige fordelt på sogne:

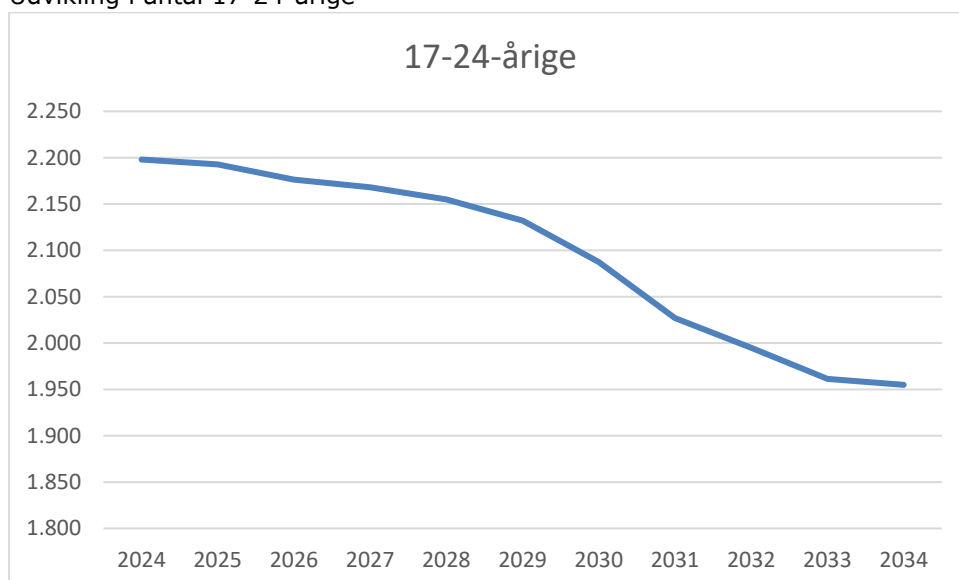
Sogne	2024	2025	2026	2027	2028	2030	2032	2034	Ændring fra 2024-2034
Asnæs	444	451	442	448	439	423	422	418	-26
Egebjerg	188	183	175	161	155	145	137	135	-53
Fårevejle	448	446	435	419	400	393	382	378	-70
Grevinge	187	194	186	190	188	191	195	192	5
Højby	239	236	241	245	243	253	263	268	29
Hørve	295	292	285	278	274	266	264	259	-36
Lumsås	69	69	70	68	68	66	69	70	1
Nykøbing Sj	555	530	512	496	484	472	475	473	-82
Nørre Asmindrup	114	112	112	116	122	130	134	132	18
Odden	67	68	73	75	79	83	86	89	22
Rørvig	142	136	129	120	117	117	119	123	-19

Vallekilde	98	93	92	92	85	78	76	75	-23
Vig	389	380	361	338	330	318	309	303	-86
Ukendt (flygtninge m.v)	8	13	18	21	25	30	34	37	29
I alt	3.243	3.203	3.131	3.068	3.008	2.965	2.966	2.954	-289

Der forventes en stigning i antallet af 6-16-årige i Højby, Odden og Grevinge. Derimod forventes et fald i antallet af børn i den skolepligtige alder i samtlige andre sogne i kommunen. De største fald forventes i Vig, Nykøbing Sj. og Fårevejle. Der forventes et antal flygtninge mv. i denne aldersgruppe, hvor placeringen er ukendt. Samlet forventes antallet at falde med 289 børn og unge frem til 2034.

17-24-årige

Udvikling i antal 17-24-årige



Udviklingen i antal 17-24-årige fordelt på sogne:

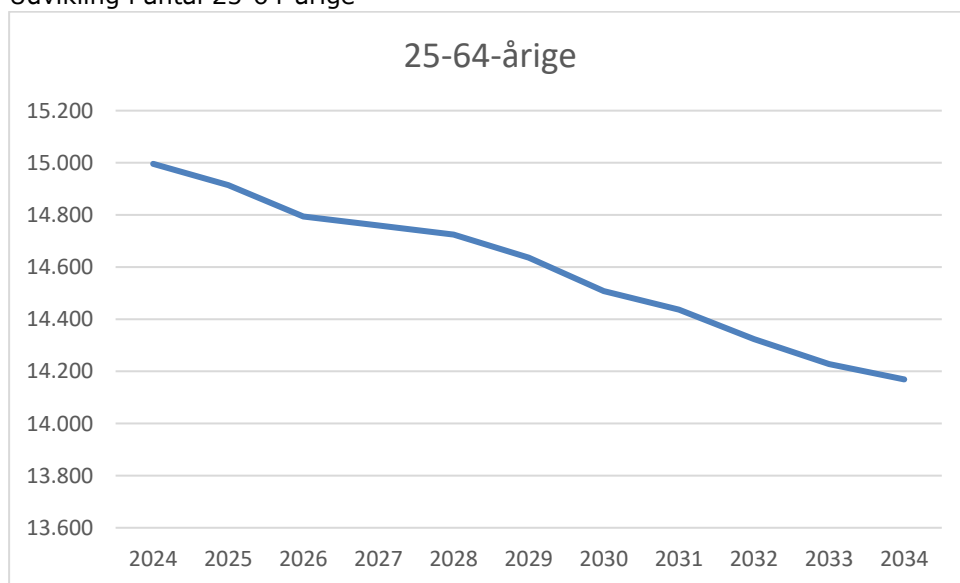
Sogne	2024	2025	2026	2027	2028	2030	2032	2034	Ændring fra 2024-2034
Asnæs	297	293	292	286	289	294	286	282	-15
Egebjerg	90	94	95	100	98	97	94	89	-1
Fårevejle	313	297	286	282	282	260	247	235	-78
Grevinge	162	146	143	136	131	121	114	115	-47
Højby	163	172	172	176	180	175	170	171	8
Hørve	228	217	201	193	190	183	171	167	-61
Lumsås	51	60	59	59	58	57	51	49	-2
Nykøbing Sj	382	392	397	394	387	366	345	343	-39
Nørre Asmindrup	90	85	84	81	80	80	78	78	-12
Odden	60	60	58	59	57	57	58	57	-3

Rørvig	55	69	79	90	93	92	87	84	29
Vallekilde	60	64	65	61	61	61	56	52	-8
Vig	234	232	234	240	236	228	219	213	-21
Ukendt (flygtninge m.v)	13	12	11	12	14	16	18	20	7
I alt	2.198	2.193	2.176	2.168	2.155	2.087	1.995	1.955	-243

Der forventes en mindre stigning af unge i alderen 17-24-årige i Rørvig og Højby. I de øvrige sogne forventes antallet at falde. De største fald forventes i Fårevejle, Hørve, Grevinge og Nykøbing Sj. Der forventes et antal flygtninge mv. i denne aldersgruppe, hvor placeringen er ukendt. Samlet forventes antallet at falde med 243 personer frem til 2034.

25-64-årige

Udvikling i antal 25-64-årige



Udvikling i antal 25-64-årige fordelt på sogne:

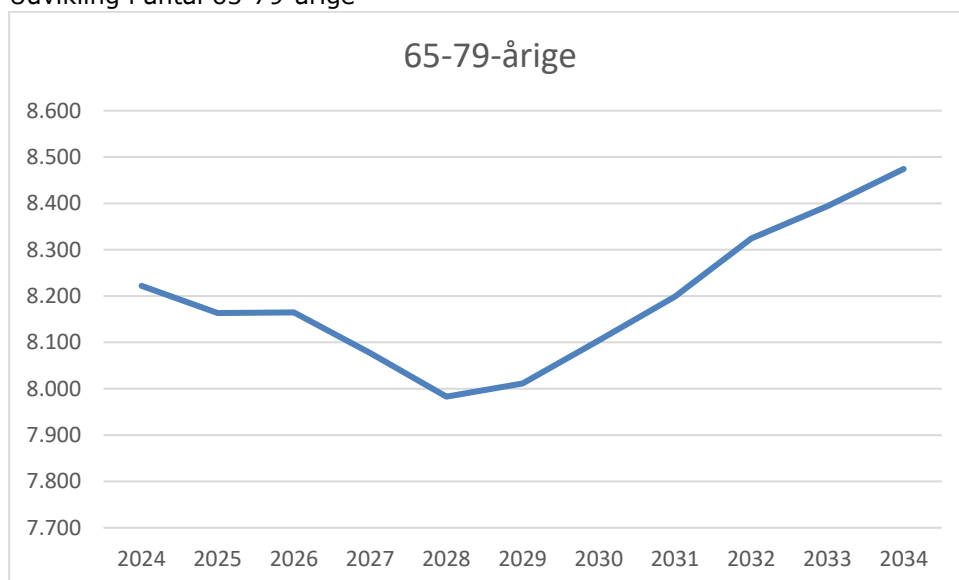
Sogne	2024	2025	2026	2027	2028	2030	2032	2034	Ændring fra 2024-2034
Asnæs	1.768	1.819	1.851	1.875	1.886	1.903	1.923	1.931	163
Egebjerg	707	706	692	694	690	677	663	663	-44
Fårevejle	1.868	1.849	1.836	1.832	1.826	1.793	1.761	1.722	-146
Grevinge	1.241	1.193	1.150	1.116	1.098	1.042	1.007	978	-263
Højby	1.300	1.285	1.271	1.289	1.297	1.297	1.288	1.283	-17
Hørve	1.309	1.307	1.291	1.275	1.266	1.244	1.223	1.203	-106
Lumsås	506	499	480	473	464	456	442	431	-75
Nykøbing Sj	2.602	2.575	2.549	2.544	2.531	2.468	2.424	2.390	-212
Nørre Asmindrup	587	579	586	589	595	598	592	581	-6
Odden	479	482	490	490	488	477	467	462	-17

Rørvig	528	540	555	561	573	587	602	612	84
Vallekilde	439	431	420	412	405	388	374	361	-78
Vig	1.599	1.580	1.550	1.534	1.528	1.495	1.469	1.457	-142
Ukendt (flygtninge m.v)	63	68	72	75	76	83	88	94	31
I alt	14.996	14.914	14.794	14.760	14.724	14.508	14.324	14.169	-827

Der forventes en stigning i antallet af 25-64-årige i Asnæs og Rørvig. I de øvrige sogne forventes der et faldene antal 25-64-årige. Antallet forventes at falde mest i Grevinge, Nykøbing Sj., Fårevejle og Vig. Der forventes et antal flygtninge mv. i denne aldersgruppe, hvor placeringen er ukendt. Samlet forventes antallet at falde med 827 personer frem til 2034.

65-79-årige

Udvikling i antal 65-79-årige



Udvikling i antal 65-79-årige fordelt på sogne:

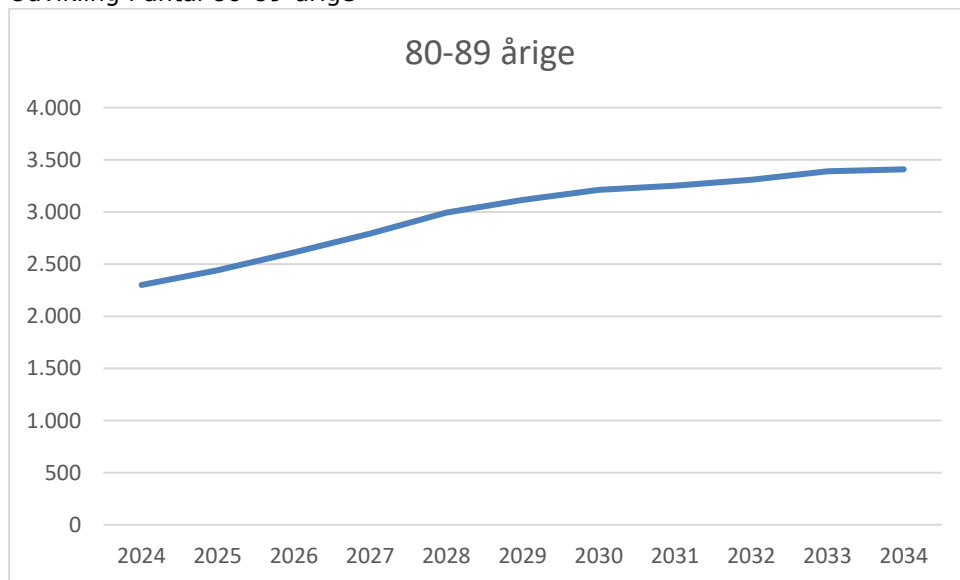
Sogne	2024	2025	2026	2027	2028	2030	2032	2034	Ændring fra 2024-2034
Asnæs	972	967	975	971	978	989	1.031	1.053	81
Egebjerg	358	354	358	347	340	347	348	340	-18
Fårevejle	811	809	808	787	774	797	829	859	48
Grevinge	575	600	611	614	604	627	634	644	69
Højby	754	751	757	758	767	798	840	859	105
Hørve	440	458	474	490	494	518	550	581	141
Lumsås	499	476	466	447	438	413	399	388	-111
Nykøbing Sj	1.750	1.737	1.724	1.707	1.680	1.677	1.716	1.759	9
Nørre Asmindrup	174	181	183	189	190	210	219	223	49

Odden	422	399	393	378	366	349	346	339	-83
Rørvig	606	561	524	496	461	431	413	397	-209
Vallekilde	134	134	135	139	141	144	149	156	22
Vig	726	734	751	745	737	784	824	841	115
Ukendt (flygtninge m.v)	1	4	6	9	13	19	27	34	33
I alt	8.222	8.163	8.165	8.077	7.983	8.104	8.324	8.474	252

De største stigninger i antallet af 65-79-årige forventes i Hørve, Vig og Højby. Antallet falder derimod i Rørvig, Lumsås, Odden og Egebjerg. Der forventes et antal flygtninge mv. i denne aldersgruppe, hvor placeringen er ukendt. Samlet forventes antallet at stige med 252 personer frem til 2034.

80-89-årige

Udvikling i antal 80-89-årige



Udvikling i antal 80-89-årige fordelt på sogne:

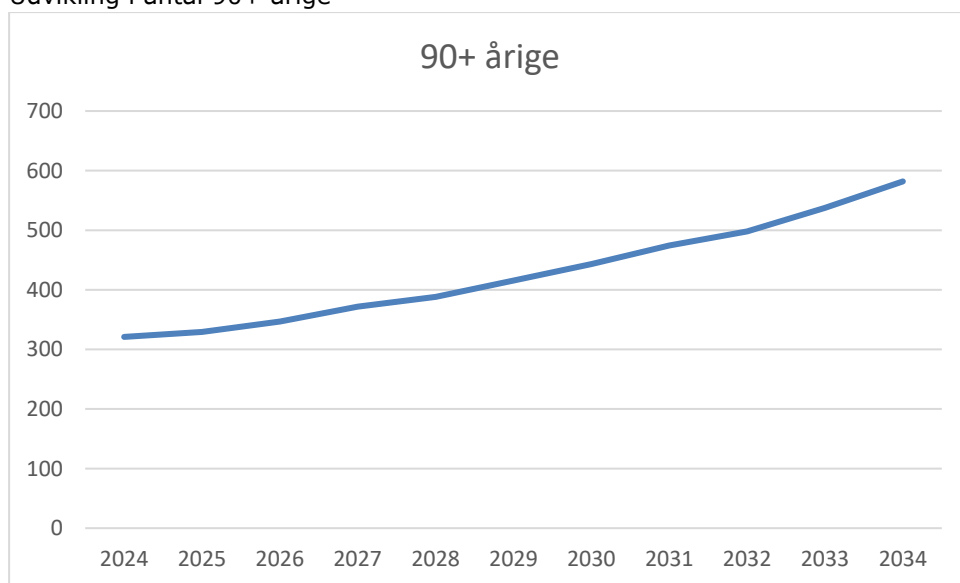
Sogne	2024	2025	2026	2027	2028	2030	2032	2034	Ændring fra 2024-2034
Asnæs	404	418	425	435	450	474	469	480	76
Egebjerg	70	74	83	90	97	100	113	123	53
Fårevejle	197	207	221	243	263	285	289	300	103
Grevinge	125	135	147	159	178	192	203	209	84
Højby	199	210	242	266	289	319	326	339	140
Hørve	113	126	145	162	183	215	239	255	142
Lumsås	123	129	133	137	136	140	142	139	16
Nykøbing Sj	532	567	616	654	703	759	784	800	268

Nørre Asmindrup	38	39	43	47	50	47	52	59	21
Odden	102	110	116	123	129	141	142	141	39
Rørvig	157	170	179	190	205	209	206	204	47
Vallekilde	24	25	30	29	30	38	41	42	18
Vig	216	230	231	257	279	288	296	307	91
Ukendt (flygtninge m.v)	0	1	1	2	3	5	7	9	9
I alt	2.300	2.441	2.612	2.793	2.995	3.212	3.309	3.409	1.109

Der forventes en stigning i antallet af 80-89-årige i samtlige sogne i kommunen. De største stigninger forventes i Nykøbing Sj., Højby, Hørve og Fårevejle. Samlet forventes antallet at stige med 1.109 personer frem til 2034.

90+ årige

Udvikling i antal 90+ årige



Udvikling i antal 90+ årige fordelt på sogne:

Sogne	2024	2025	2026	2027	2028	2030	2032	2034	Ændring fra 2024-2034
Asnæs	52	51	56	66	67	77	84	98	46
Egebjerg	8	10	10	9	11	13	17	20	12
Fårevejle	22	28	28	29	30	31	36	44	22
Grevinge	14	16	17	20	21	24	29	33	19
Højby	31	34	35	32	35	40	46	54	23
Hørve	27	26	27	29	32	39	42	47	20

Lumsås	9	8	11	14	16	16	18	21	12
Nykøbing Sj	86	86	90	98	101	113	126	147	61
Nørre Asmindrup	2	3	3	3	5	7	6	7	5
Odden	9	12	16	14	14	14	15	19	10
Rørvig	23	19	17	16	17	21	24	30	7
Vallekilde	2	2	2	3	3	4	4	6	4
Vig	36	35	37	36	37	43	50	56	20
Ukendt (flygtninge m.v)	0	0	0	0	0	1	1	1	1
I alt	321	329	347	372	388	443	498	582	261

Der forventes en stigning i antallet af 90+ årige i samtlige sogne i kommunen. De største stigninger forventes i Nykøbing sj. og Asnæs. Samlet forventes antallet at stige med 261 personer frem til 2034.

Forudsætninger

Befolkningsprognosen er udarbejdet af Økonomi med assistance fra COWI via programmet Demografix.

Boligprogram 2024

Boligprogrammet udgør en betydelig del af forudsætningerne for befolkningsprognosen, og er udarbejdet af Center for Erhverv, Teknik og Kultur.

Boligprogrammets forudsætninger

Der forventes en høj boligvækst i de kommende år, på en række byggerier bredt fordelt i kommunen. Boligprognosens første år tager udgangspunkt i en vurdering af de igangværende byggerier. Boligprognosen for de øvrige år tager udgangspunkt i besluttet/forventet boligbyggeri.

Boligprogram for 2024-2034

Byområde	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	SUM
Asnæs	44	44	34	34	28	27	21	22	16	14	10	294
Egebjerg	5	5	2	2	2	2	2	2	2	2	1	27
Fårevejle	0	8	11	11	12	12	9	9	9	9	6	96
Højby	12	31	41	41	31	31	21	21	21	11	11	272
Hørve	10	10	10	10	11	11	11	6	6	6	6	97
Nykøbing Sj.	37	55	54	44	29	29	30	38	38	33	33	420
Odden	0	15	1	1	0	0	0	0	0	0	0	17
Vig	5	16	21	21	23	23	18	11	11	6	6	161
Total	113	184	174	164	136	135	112	109	103	81	73	1.384

Boligtype	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	SUM
Parcel	12	25	22	23	22	23	17	22	21	16	14	217

Række	79	132	131	125	102	100	84	72	67	52	46	990
Etage	22	27	21	16	12	12	11	15	15	13	13	177
Total	113	184	174	164	136	135	112	109	103	81	73	1.384

Prognosen opgør forventede ny-indflyttede boliger. Boliger tælles således ikke med, når de er under etablering, men først når de er indflytningsklar. Det skyldes, at boliger først har effekt på befolkningsudviklingen fra det tidspunkt de kan tages i brug. I 2023 var der forventet 117 nye boliger i kommunen og der blev opført 99 boliger i løbet af året.

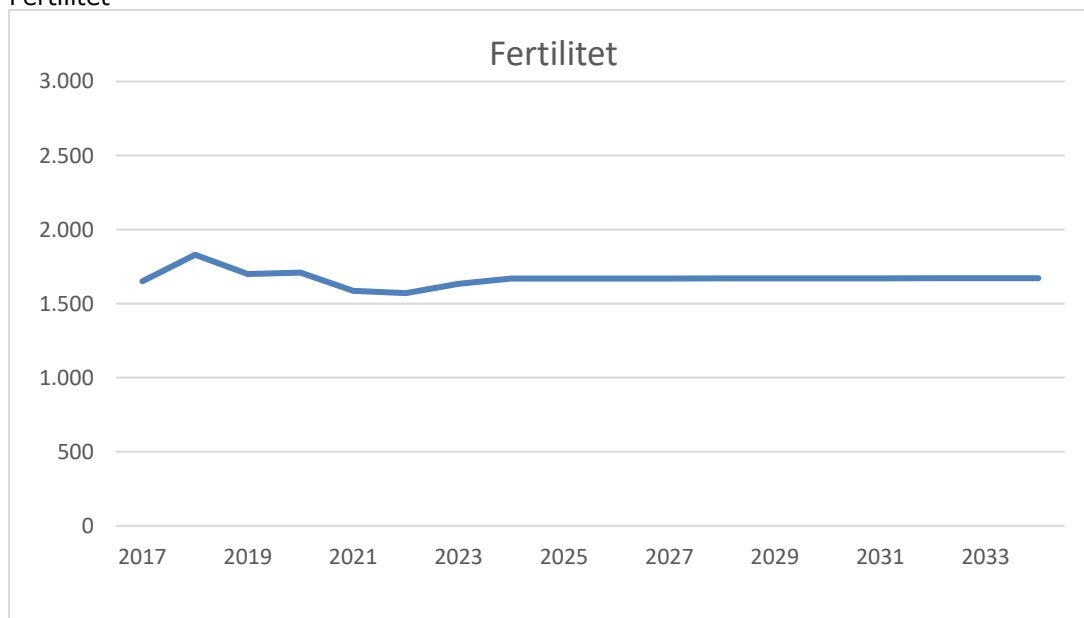
Flyttemønstre – sammenhæng mellem nye og eksisterende boligmasse

Befolkningen i den eksisterende boligmasse er bestemt af flytteparametre, som er beregnet på baggrund af historiske år. Der er sammenhæng mellem flyttemønsteret og antallet af nye boliger. Når der er mange nye boliger, forventes en udtynding i befolkningen i den eksisterende boligmasse. Det betyder, at der tages højde for at nettotilflytningen til nye boliger ikke alene kommer over kommunegrænsen, men at tilflytningen også sker fra eksisterende boligmasse inden for kommunegrænsen. I 2023 var der en udtynding i den eksisterende boligmasse på over 600 personer. Denne prognose er baseret på udtynding i perioden 2021-2023, hvor de tidligere prognoser har været baseret på en længere historik.

Fertilitet

Fertiliteten i befolkningsprognosen – og dermed antal fødsler – er baseret på realiseret fertilitet i årene 2017-2023.

Fertilitet



Fertiliteten i prognosen er baseret på den faktiske fertilitet i Odsherred kommune og skønner en fertilitet på 1.671 (gennemsnitlig antal fødte børn af 1.000 kvinder). Denne prognose er baseret på at kvinder i den fødedygtige alder i Odsherred Kommune i gennemsnit får ca. 1,7 børn.

Mortalitet

Fremskrivningen af dødsfald i prognosen er baseret på DREAMS landsdækkende mortalitetsrate justeret for antal dødsfald i Odsherred Kommune i årene 2016-2023.

Udenlandske tilflyttere samt flygtninge

Fremskrivningen af udenlandske tilflyttere er beregnet på baggrund af antallet i perioden 2017-2023. Antallet af flygtninge er sat til niveauet kommunen modtog årligt i perioden 2017-2021 som gennemsnitlig udgør 17 nye flygtninge årligt. Da det er meget usikkert hvor flygtninge vil bosætte sig i kommunen, er de ikke blevet fordelt ud på sogne, men placeret under gruppen "ukendt".

Årlig stigning	2024	2025	2026	2027	2028-2034
Flygtninge	17	17	17	17	17

**Svar på spørgsmål fra
byrådsmedlem Mette Feenstra
vedr. pris- og lønfremskrivning**

11. april 2024

Svar til byrådsmedlem Mette Feenstra (F) vedr. lønfremskrivning

I nedenstående besvares de af byrådsmedlem Mette Feenstra (F), den 10. april 2024, fremsendte spørgsmål vedrørende lønfremskrivningen i budgetterne.

1. spørgsmål: Hvilken lønstigning [er der allerede] indlagt i budgetterne – svarer den til den lønstigning, [som] KL forventede ved budgetvedtagelsen?

Svar på 1. spørgsmål:

I det vedtagne budget for 2024-2027 er der i prisregistret i kommunens økonomisystem indlagt de af KL oplyste løn- og prisstigningstakster iht. Indenrigs- og Sundhedsministeriets artskontoplan. Dvs. at hver enkel lønkonto i kommunen er fremskrevet iht. KL's skøn, som disse forelå ved indgåelsen af økonomiaftalen for 2024.

Af tabellen herunder fremgår de lønstigningstakter, som er indlagt i budget 2024-2027:

Tabel 4.0.1: Den kommunale pris- og lønudvikling for serviceudgifterne

	Vægt ifølge regnskab 2022, drift (pct.)	Forudsat i økonomi-aftalen for 2023 vedr. 2021/2022 *)	2021-2022	2022-2023	2023-2024	2024-2025	2025-2026	2026-2027
Løn (hovedart 1 og 5.1)	68,6%	2,18	2,05	2,59	4,07	5,10	5,10	5,10

Note: Tabellen er hentet fra KL's budgetvejledning for 2024-2027, skrivelse G.1-1.

Hertil skal det bemærkes, at hverken overenskomstforliget af 17. februar 2024 (OK24) mellem KL og Forhandlingsfællesskabet eller "Trepartsaftale om løn og arbejdsvilkår" af 4. december 2023 var kendt ved budgetvedtagelsen.

Desuden bemærkes det, at der i forbindelse med budgetvedtagelsen for 2024-2027 blev besluttet at tilbageholde 15 mio. kr. pris- og lønfremskrivning. **Efter overenskomstforligene er offentliggjort, står det klart, at de 15 mio. kr., som blev tilbageholdt, alligevel skal udmøntes til områderne, som kommunaldirektøren har oplyst i e-mail af XX.XX.2024.** Udmøntningen vil ske, når den endelige midtvejsregulering af 2024 til kommunerne foreligger, idet der er en forventning om, at der *kan* tilkomme yderligere midler til regulering af pris- og lønfremskrivningen for 2024. Midlerne udmøntes også i budgetforslaget for 2025-2028.

Af tabellen herunder fremgår de lønstigningstakter, som er indlægges i budgetforslag 2025-2028 som basisfremskrivningsprocent – hertil kommer ekstraordinære puljer til særlige grupper, jf. trepartsaftalen og spørgsmål 2 nedenfor:

Tabel 4.0.1: Den kommunale pris- og lønudvikling for serviceudgifterne

	Vægt ifølge regnskab 2022, drift (pct.)	2022-2023	2023-2024	2024-2025	2025-2026	2026-2027	2027-2028
Løn (hovedart 1 og 5.1)	68,6%	2,59	4,96	4,59	3,93	3,20	3,20

Ved at sammenligne med foregående tabel kan forskellene på skønnene i budget 2024-2027 og det seneste skøn for budgetforslag 2025-2028 ses. Når budgettet for 2025-2028 fremskrives, tages der også højde for ændringer i den bagudrettede lønfremskrivning, se fx forskellen mellem 2024-2025 i de to tabeller.

2. spørgsmål: Hvilke lønstigningstakter vil der blive lagt ind i budgetterne på SOSU-området og pædagogområdet?

Svar på 2. spørgsmål:

Det er Administrationens oplæg, at Odsherred Kommune i budgetforslaget for 2025-2028 følger KL's budgetvejledning vedrørende pris- og lønfremskrivningen. KL anbefaler, at kommunen i sit økonomisystem fremskriver pris- og lønbudgetterne med en basisprocent, jf. 1. spørgsmål, og at midlerne – som tilkommer i medfør af trepartsaftalen af 4. december 2023 –, indlægges som puljer i budgettet. Årsagen hertil er, at trepartsaftalens konsekvenser varierer fra kommune til kommune, alt efter personalesammensætningen på fx SOSU- og pædagogområdet (nogle kommuner har fx en forholdsvis større andel af ældre end landsgennemsnittet og dermed mere SOSU-personel etc.).

Fsva. 2024 vil følgende lønfremskrivningsprocenter dermed blive indlagt i budgetforslaget på SOSU- og pædagogområdet, i det at procenterne i kolonne 4 beregnes ud fra lønsummen på de pågældende grupper i 2023, fremskrevet:

Tabel 3.4.2 Fremskrivningsprocent 2023-2024 på stilling

1	2	3	4	5
Gruppe	Basispct.	Pulje	Trepart	I alt
Social- og sundhedsassistenter	4,45%	0,00%	1,85%	6,30%
Social- og sundhedshjælper	4,45%	0,00%	1,85%	6,30%
Pæd. pers., daginst./klub/skolefr.	4,45%	0,00%	1,40%	5,85%
Pæd. pers., v. kommunale legepladser	4,45%	0,00%	0,59%	5,04%
Pæd. pers., forebyg. og dagbehandl. omr.	4,45%	0,00%	1,30%	5,75%
Pæd. pers., særlige stillinger	4,45%	0,00%	1,40%	5,85%
Socialpædagoger og pæd.pers.døgninst.mv.	4,45%	0,00%	1,30%	5,75%
Dagplejere	4,45%	0,00%	0,14%	4,59%
Pædagogisk personale i dagplejeordninger	4,45%	0,00%	1,38%	5,83%
Pædagogmedhj. og pædagogiske assistenter	4,45%	0,00%	0,00%	4,45%

Fsva. 2025 vil følgende lønfremskrivningsprocenter blive indlagt i budgetforslaget på SOSU- og pædagogområdet, i det at procenterne i kolonne 4 beregnes ud fra lønsummen på de pågældende grupper i 2023, fremskrevet:

Tabel 3.4.4 Fremskrivningsprocent 2024-25 på stilling

Gruppe	Basispct.	Puljer	Trepart	I alt
Social- og sundhedsassistenter	3,96%	0,10%	2,61%	6,67%
Social- og sundhedshjælper	3,96%	0,10%	2,61%	6,67%
Pæd. pers., daginst./klub/skolefr.	3,96%	0,03%	0,70%	4,69%
Pæd. pers., v. kommunale legepladser	3,96%	0,00%	0,29%	4,25%
Pæd. pers., forebyg. og dagbehandl. omr.	3,96%	0,00%	0,65%	4,61%
Pæd. pers., særlige stillinger	3,96%	0,00%	0,70%	4,66%
Socialpædagoger og pæd.pers.døgninst.mv.	3,96%	0,00%	0,65%	4,61%
Dagplejere	3,96%	0,00%	0,07%	4,03%
Pædagogisk personale i dagplejeordninger	3,96%	0,00%	0,69%	4,65%
Pædagogmedhj. og pædagogiske assistenter	3,96%	0,22%	0,00%	4,18%

Fsva. 2026 vil følgende lønfremskrivningsprocenter blive indlagt i budgetforslaget på SOSU- og pædagogområdet, i det at procenterne i kolonne 4 beregnes ud fra lønsummen på de pågældende grupper i 2023, fremskrevet:

Tabel 3.4.6 Fremskrivningsprocent 2026 på stilling

Gruppe	Basispct.	Puljer	Trepart	I alt
Social- og sundhedsassistenter	3,01%	0,03%	1,29%	4,33%
Social- og sundhedshjælper	3,01%	0,03%	1,29%	4,33%
Pæd. pers., daginst./klub/skolefr.	3,01%	0,01%	2,09%	5,11%
Pæd. pers., v. kommunale legepladser	3,01%	0,00%	0,88%	3,89%
Pæd. pers., forebyg. og dagbehandl. omr.	3,01%	0,00%	1,95%	4,96%
Pæd. pers., særlige stillinger	3,01%	0,00%	2,10%	5,10%
Socialpædagoger og pæd.pers.døgninst.mv.	3,01%	0,00%	1,96%	4,97%
Dagplejere	3,01%	0,00%	0,20%	3,21%
Pædagogisk personale i dagplejeordninger	3,01%	0,00%	2,07%	5,08%
Pædagogmedhj. og pædagogiske assistenter	3,01%	0,07%	0,00%	3,08%

Ovenstående tabeller er hentet fra KL's administrative budgetvejledning for budget 2025-2028, skrivelse G.1-1. Bemærk, at procentsatserne dækker over den såkaldte budgetårsvirkning, som dækker over, hvordan kommunerne lønbudgetter påvirkes af, lønningerne fx reguleres 1. april (9/12-virkning) og 1. oktober (3/12-virkning).

3. spørgsmål: [Der ønskes] en vurdering fra forvaltningen [af] de økonomiske konsekvenser i 2024 og 2025 – fordelt på fagudvalgene – af ikke at udmønte de overenskomstbaserede midler i midtvejsreguleringen en til en på forskellige overenskomstgrupper.

Svar på 3. spørgsmål:

Indledningsvist skal det påpeges, at kommunen *ikke* kan undvige fra at udbetale overenskomsttaftalerne til de enkelte ansatte. Kommunen kan vælge ikke at tildele budgetterne iht. overenskomsternes (herunder trepartsaftalens) forudsætninger. Dette vil dog være et politisk valg. Konsekvensen heraf vil være, at de berørte udvalg/områder/institutioner vil mangle budgetmidler til at dække de aftalte lønstigninger, idet kommunen ikke kan fravige fra disse.

Udvalgene/områderne/institutionerne vil derfor – hvis en sådan model vælges – være tvunget til at reducere i deres personale for at have budgetdækning til at udbetale lønninger til det resterende personale.

Administrationen følger, som tidligere nævnt, i udgangspunktet, KL's budgetvejledning og pris- og lønskøn på udgiftsartsniveau, hvorved der afsættes budget til både at dække stigninger i medfør af overenskomst og trepartsaftale.

I tabellen herunder har Administrationen *skønsmæssigt* anslået betydning af, ikke at udmønte midlerne til særlige grupper, jf. trepartsaftalen, fordelt på de berørte udvalg.

<i>i 1.000 kr.</i>	2024	2025
Børne-, Unge- og Uddannelsesudvalg	2.100	1.200
Social-, Ældre- og Psykiatriudvalg	3.800	5.600
I alt	5.900	6.800

Anm.: Afrundet til nærmeste 100 t. kr.

Note: Der er også aflønnet personale i de berørte grupper på eksterne projekter. Disse indgår ikke i udvalgsstrukturen, og er dermed ikke medregnet. Omfanget er dog yderst begrænset.

Venlig hilsen

Center for Økonomi og Ejendomme

/Johan Sander-Lorentzen

Dias fra budgetseminar i februar



Budgetdag for Byrådet

Budget 2025

22. februar 2024

Regnskab 2023 - resultatopgørelse

ODSHERRED
KOMMUNE



	<i>I 1.000 kr., netto mht. refusion samt drifts- og anlægsindtægter</i>	Opr. budget 2023	Korr. budget 2023	Regnskab 2023	Afvigelse ml. Korr. budget og Regnskab
A	Det skattefinansierede område				
	Indtægter				
	Tilskud og udligning	-672.695	-724.762	-724.544	-218
	Skatter	-1.960.298	-1.960.308	-1.960.682	374
	Indtægter i alt	-2.632.993	-2.685.070	-2.685.226	156
	Driftsudgifter				
	Driftsudgifter	2.518.692	2.544.178	2.564.838	-20.660
	Bufferpulje	19.999	-1	0	-1
	Driftsudgifter i alt	2.538.691	2.544.177	2.564.838	-20.661
	Renter i alt	4.605	4.275	5.209	-934
	DRIFTSRESULTAT	-89.697	-136.618	-115.178	-21.440
Anlægsudgifter					
Anlægsudgifter	70.309	135.641	59.938	75.703	
Anlægsudgifter i alt	70.309	135.641	59.938	75.703	
RESULTAT AF DET SKATTEFINANSIEREDE OMRÅDE	-19.388	-977	-55.240	54.263	
B	Forsyningsvirksomhed				
	Driftsudgifter	-8.278	-8.278	-21.222	12.944
	Anlægsudgifter	4.400	74.660	65.352	9.308
	RESULTAT AF FORSYNINGSVIRKSOMHED	-3.878	66.382	44.130	22.252
C	RESULTAT I ALT	-23.266	65.405	-11.110	76.515

Bemærk, at
resultatopgørelsen er
uden
balanceforskydninger,
herunder afdrag på lån
mv.



Regnskab 2023 – overblik ift. BO3

I 1.000 kr., hvor intet andet er angivet	Forbrug	Korr. budget	Rest. korr. budget	Forbrugspct.	BO3	BO3 som forbrugspct.	Afvigelse ml. BO3 og Forbrug	Afvigelse ml. BO3 og Forbrug i pct.
ØU overførselsudgifter	626.577	644.439	17.862	97,2	640.900	99,5	14.323	2,3%
ØU øvrige	335.946	339.983	4.036	98,8	330.600	97,2	-5.346	-1,6%
VOU	61.506	65.058	3.552	94,5	64.500	99,1	2.994	4,9%
TSF	199.340	201.201	1.861	99,1	199.500	99,2	160	0,1%
BUU	651.767	629.610	-22.157	103,5	637.000	101,2	-14.767	-2,3%
KOM	69.332	69.096	-236	100,3	67.500	97,7	-1.832	-2,6%
SÆP	622.938	594.775	-28.163	104,7	603.100	101,4	-19.838	-3,2%
I alt	2.567.406	2.544.161	-23.245	100,9	2.543.100	100,0	-24.306	-0,9%

Anm. 1: Alle udtræk vedr. regnskab 2023, undtaget resultatopgørelse, er ekskl. hovedkonto 1 (forsyningsvirksomhed)

Anm. 2: Alle følgende data vedr. regnskab 2023 er opgjort den 15.02.2024. Der kan tilkomme yderligere bogføringer i supplementsperiode.

Regnskab 2023 – ØU overførselsudgifter

ODSHERRED
KOMMUNE



Regnskabsår		2023			
<i>i 1.000 kr.</i>		Forbrug	Korr. budget	Rest korr. budget	Forbrugs %
054660	Selvforsørgelses- og hjemrejseprogram eller introduktionspro	-5.341	-1.104	4.237	483,81
054661	Kontanthjælp til udlændinge omfattet af integrationsprogramm	6.466	7.638	1.172	84,66
054865	Seniorpension	35.774	35.932	158	99,56
054866	Førtidspension tilkendt 1. juli 2014 eller senere	131.636	118.101	-13.535	111,46
054867	Personlige tillæg m.v.	6.139	6.835	696	89,81
054868	Førtidspension tilkendt før 1. juli 2014	131.989	133.174	1.185	99,11
055771	Sygedagpenge	77.437	67.191	-10.246	115,25
055772	Sociale formål	1.598	940	-658	169,96
055773	Kontant- og uddannelseshjælp	33.322	38.937	5.615	85,58
055775	Afløb og tilbagebetaling mv. vedr. aktiverede kontant- og ud	-3	0	3	0,00
055776	Boligyldelse til pensionister - kommunal medfinansiering	17.912	18.429	517	97,19
055777	Boligsikring - kommunal medfinansiering	10.569	10.948	379	96,54
055778	Dagpenge til forsikrede ledige	33.988	42.171	8.183	80,60
055880	Revalidering	527	2.685	2.158	19,63
055881	Løntilskud m.v. til personer i fleksjob og personer i løntil	72.841	70.636	-2.205	103,12
055882	Ressourceforløb og jobafklarings- forløb	28.242	38.006	9.764	74,31
055883	Ledighedsydelse	17.751	14.735	-3.016	120,47
056890	Driftsudgifter til den kommunale beskæftigelsesindsats	22.673	31.900	9.227	71,08
056894	Løntilskud og indtil 2012 pilotjobcentre	762	2.094	1.332	36,41
056897	Seniorjob til personer over 55 år	1.586	2.850	1.264	55,66
056898	Beskæftigelsesordninger	708	2.341	1.633	30,26
Samlet resultat		626.577	644.439	17.862	97,23



Regnskab 2023 – ØU øvrige

Regnskabsår	2023			
<i>I 1.000 kr.</i>	Forbrug	Korr. budget	Rest korr. budget	Forbrugs %
Erhverv	2.264	2.238	-26	101,14
Fundraising	294	600	306	48,97
Erhverv	1.970	1.638	-332	120,25
Generelle puljer og besparelser	111	1.705	1.594	6,52
Bufferpulje og mindre puljer	111	1.705	1.594	6,52
Center for Organisation	173.527	174.849	1.321	99,24
Digitalisering og IT	67.554	67.955	401	99,41
HR	86.841	89.424	2.582	97,11
Sekretariat og kommunikation	19.132	17.470	-1.662	109,51
Center for Økonomi og Ejendomme	24.540	18.930	-5.610	129,64
Økonomi	8.193	8.111	-82	101,01
Forsikringsområdet og risikostyring	-851	-6.307	-5.456	13,50
Ejendomme	17.198	17.126	-72	100,42
Center for Social og Arbejdsmarked	48.654	53.963	5.309	90,16
Arbejdsmarked	42.404	47.818	5.414	88,68
Social og Psykiatri	6.250	6.145	-105	101,71
Center for Erhverv, teknik og Kultur	43.055	44.455	1.400	96,85
Fælles for Erhverv, Teknik og Kultur		81	81	0,00
Miljø og Teknik	22.388	23.947	1.559	93,49
Kultur og Borger	3.867	4.177	310	92,57
Plan og Byg	16.800	16.250	-550	103,39
Beredskabet	9.008	8.974	-34	100,37
Redningsberedskab	4	4	-0	104,24
Sammenlægning af beredskab	9.003	8.970	-33	100,37
Center for Børn, Unge og Familier	21.837	21.294	-543	102,55
Familieafdelingen	18.979	18.685	-294	101,57
Skoler	1.615	1.384	-231	116,72
Dagtilbud og børnesundhed	1.243	1.225	-18	101,48
Center for Omsorg og Sundhed	12.951	13.575	624	95,40
Myndighed, puljer og administration	2.851	3.446	596	82,72
Visitation, Hjælpebidler og Demens	10.100	10.129	29	99,72
I alt	335.946	339.983	4.036	98,81

Regnskab 2023 – VOU



Regnskabsår	2023			
	Forbrug	Korr. budget	Rest korr. budget	Forbrugs %
Erhverv	1.498	2.111	613	70,98
Erhverv	1.498	2.111	613	70,98
Center for Organisation	7.190	7.768	578	92,56
Sekretariat og kommunikation	7.190	7.768	578	92,56
Center for Økonomi og Ejendomme	-146	-61	85	239,23
Økonomi	-146	-61	85	239,23
Center for Erhverv, teknik og Kultur	52.962	55.241	2.279	95,88
Miljø og Teknik	-267	1.366	1.633	-19,54
Kultur og Borger	53.026	53.451	425	99,21
Plan og Byg	203	424	221	47,87
Center for Børn, Unge og Familier	1	-1	-2	-85,00
Skoler	1	-1	-2	-85,00
Samlet resultat	61.506	65.058	3.552	94,54

Regnskab 2023 – TSF



Regnskabsår	2023			
	Forbrug JAN - 016 1000 kr.	Korr. budget 1000 kr.	Rest korr. budget 1000 kr.	Forbrugs %
Center for Social og Arbejdsmarked	1.122	1.531	409	73,26
Arbejdsmarked	1.122	1.531	409	73,26
Center for Omsorg og Sundhed	198.218	199.670	1.451	99,27
Sundhedsreform	442	942	500	46,96
Medfinansiering	174.062	174.892	830	99,53
Kørsel til læger og Speciallæger	212	297	85	71,39
Sundhed	23.501	23.539	37	99,84
Samlet resultat	199.340	201.201	1.861	99,08

Regnskab 2023 – BUU



Regnskabsår		2023			
<i>i 1.000 kr.</i>	Forbrug	Korr. budget	Rest korr. budget	Forbrugs %	
Center for Børn, Unge og Familier	651.767	629.610	-22.157	103,52	
Familieafdelingen	125.495	119.074	-6.421	105,39	
Skoler	360.198	343.971	-16.228	104,72	
Læring uddannelse pædagogik	43.149	44.873	1.724	96,16	
Dagtilbud og børnesundhed	122.925	121.693	-1.233	101,01	
Samlet resultat	651.767	629.610	-22.157	103,52	

Regnskab 2023 - KOM



Regnskabsår	2023			
<i>I 1.000 kr.</i>	Forbrug	Korr. budget	Rest korr. budget	Forbrugs %
Center for Teknik og Kultur	69.332	69.096	-236	100,34
Miljø og Teknik	69.332	69.096	-236	100,34
Puljer	-0	0	0	0,00
Klima	374	245	-129	152,74
Trafik	65.886	64.268	-1.618	102,52
Affald	483	1.467	984	32,93
Miljø	41	464	423	8,80
Natur	1.511	1.545	34	97,82
Vand	1.037	1.107	70	93,70
Samlet resultat	69.332	69.096	-236	100,34

Regnskab 2023 – SÆP



Regnskabsår	2023			
<i>I 1.000 kr.</i>	Forbrug	Korr. budget	Rest korr. budget	Forbrugs %
Center for Social og Arbejdsmarked	219.410	215.768	-3.642	101,69
Fælles Social og Arbejdsmarked		603	603	0,00
Arbejdsmarked		140	140	0,00
Social og Psykiatri	219.410	215.025	-4.385	102,04
Rusmidler	8.018	8.186	168	97,95
Egne tilbud	76.150	74.779	-1.372	101,83
Myndighedsområdet	135.241	132.060	-3.181	102,41
Center for Erhverv, teknik og Kultur	679	678	-1	100,13
Kultur og Borger	679	678	-1	100,13
Center for Omsorg og Sundhed	402.807	378.330	-24.478	106,47
Myndighed, puljer og administration	6.026	9.554	3.527	63,08
Sundhed	1.882	1.329	-553	141,59
Visitation, Hjælpe midler og Demens	55.622	52.119	-3.503	106,72
Hjemme- og Sygeplejen	152.909	137.326	-15.584	111,35
Plejecentre og Madservice	186.368	178.003	-8.365	104,70
Velfærd	42		-42	0,00
Center for Omsorg og Rehabilitering	42		-42	0,00
Samlet resultat	622.938	594.775	-28.163	104,74

Serviceammen 2023



<i>i 1.000 kr.</i>	Forbrug indenfor serviceramme 2023	Sigtepunkt fra KL den 05.07.2023*	Korr. Budget udenfor serviceramme 2023	Opr Budget indenfor serviceramme 2023	Afvigelse fra sigtepunkt
Økonomiudvalget	338.126	355.485	343.998	353.013	17.359
Vækst og Udviklingsudvalget	61.506	63.499	65.058	63.057	1.993
Trivsel, Sundheds og Forebyggelsesudvalg	34.446	34.796	36.310	34.554	350
Børne, Unge og Uddannelsesudvalget	660.626	633.911	633.779	629.503	-26.715
Klima- og Miljøudvalget	69.332	68.882	69.096	68.403	-450
Social, Ældre og Psykiatriudvalget	641.844	606.679	608.927	602.460	-35.165
Eksterne projekter	-2.568	0	16		2.568
I alt	1.803.312	1.763.251	1.757.184	1.750.990	-40.061

*Sigtepunktet er fordelt forholdsmæssigt mellem udvalgene

Anlægsrammen 2023



	Forbrug	Opr. budget (=ramme)	Afvigelse ift. opr. budget
Økonomiudvalget	25.705	25.602	-103
Vækst og Udviklingsudvalget	2.835	2.300	-535
Børne, Unge og Uddannelsesudvalget	14.332	8.000	-6.332
Klima- og Miljøudvalget	23.696	34.027	10.331
I alt	66.567	69.929	3.362



Anlægsoversigt 2023 og 2024 (1)

Anlægsoversigt		2023			2024	
		Forbrug 2023	Korr. Budget 2023	Rest korr. budget 2023	Korr. Budget 2024	
I alt		125.351	210.301	84.950	90.864	
Økonomiudvalget	I alt	19.604	22.859	3.255	2.200	
	105	Opdeling af værkstedsbygning ved Højby Skole	249	411	162	
	174	Landsbyfornyelsespulje 2014		847	847	
	474	Anneks ved Fårevejle Sundhedshus	46	237	191	
	523	Områdefornyelse Nykøbing Sj.	3.585	3.595	10	
	547	Vejanlæg Getsøvej 4500, almene boliger	193	4.156	3.963	
	617	Campus Asnæs	12.500	12.500	0	
	618	Intern bygherrerådgivning	1.491	1.500	9	1.600
	647	Byfornyelse Vig	1.283	164	-1.119	300
	659	Byfornyelse Asnæs	971	471	-500	300
	668	Moviaprojekter	92	-35	-127	
	700	Køb og salg af grunde og bygninger 2023	1.983	1.698	-285	
	701	Køb og salg af grunde og bygninger m.moms 2023	-3.085	-3.085	0	
	716	Nødgenerator i Nykøbing Sj.	297	300	3	
	717	Udleveret anlægspulje		100	100	
	801	Køb og salg m. moms				
	Vækst og Udviklingsudvalget	I alt	2.539	6.444	3.905	6.000
330		Renoveringsplan 2020 - Havne	266	228	-38	
541		Kunstgræsbane		3.000	3.000	
610		Renovering Malergården	-297	-257	40	
644		Renovering af beskyttende moler	1.127	1.323	196	
673		Forundersøgelser, museum		300	300	
674		Realisering fælles museum				5.000
675		Vig skole bib sammen-behov for flere klasselokale	687	1.000	313	
680		Energiforbedringer klubhuse	756	850	94	
749		Geomino				1.000



Anlægsoversigt 2023 og 2024 (2)

Anlægsoversigt		2023			2024	
		Forbrug 2023	Korr. Budget 2023	Rest korr. budget 2023	Korr. Budget 2024	
I alt		125.351	210.301	84.950	90.864	
Børne, Unge og Uddannelsesudvalget	I alt	14.332	50.262	35.930	41.300	
	544	Garage ombygning, Havnevej 18, STU		-92	-92	
	619	Påbud Højby Skole	8.767	33.478	24.711	
	661	Ombygning af Nykøbing skole	4.860	9.104	4.244	29.000
	669	Pavilloner Nykøbing Sj. skole	138	172	34	
	714	Nyt legepladsudstyr	567	600	33	
	740	Sammenlægning Skovinstitutioner (Sct. Georg)		7.000	7.000	8.800
	750	Nyt og bedre tilbud til børnene i Hørve				3.500
Social, Ældre og Psykiatriudvalget	I alt	-171	2.224	2.395	8.660	
	467	Nyt tag på Grønnegården	-984	-639	345	
	631	Baeshøjgård, ansøgning fonde (demenshus)		752	752	
	634	Udbygning af produktionskøkken, Solvognen	95	410	315	
	660	Brandsikring af plejecentre		271	271	
	671	Udvidelse af parkeringsareal, Vangen	38	500	462	
	678	Sygeplejeklinik Asnæs	403	380	-23	
	711	Baeshøjgård, indgang varmtvandsbassin		250	250	
	717	Udleveret anlægspulje	256	200	-56	
	743	Indkøb af genoptræningsudstyr på Sejrsbo Rehabiliteringscenter	21	100	79	
	751	Byggeri på Grønnehaven				8.660



Anlægsoversigt 2023 og 2024 (3)

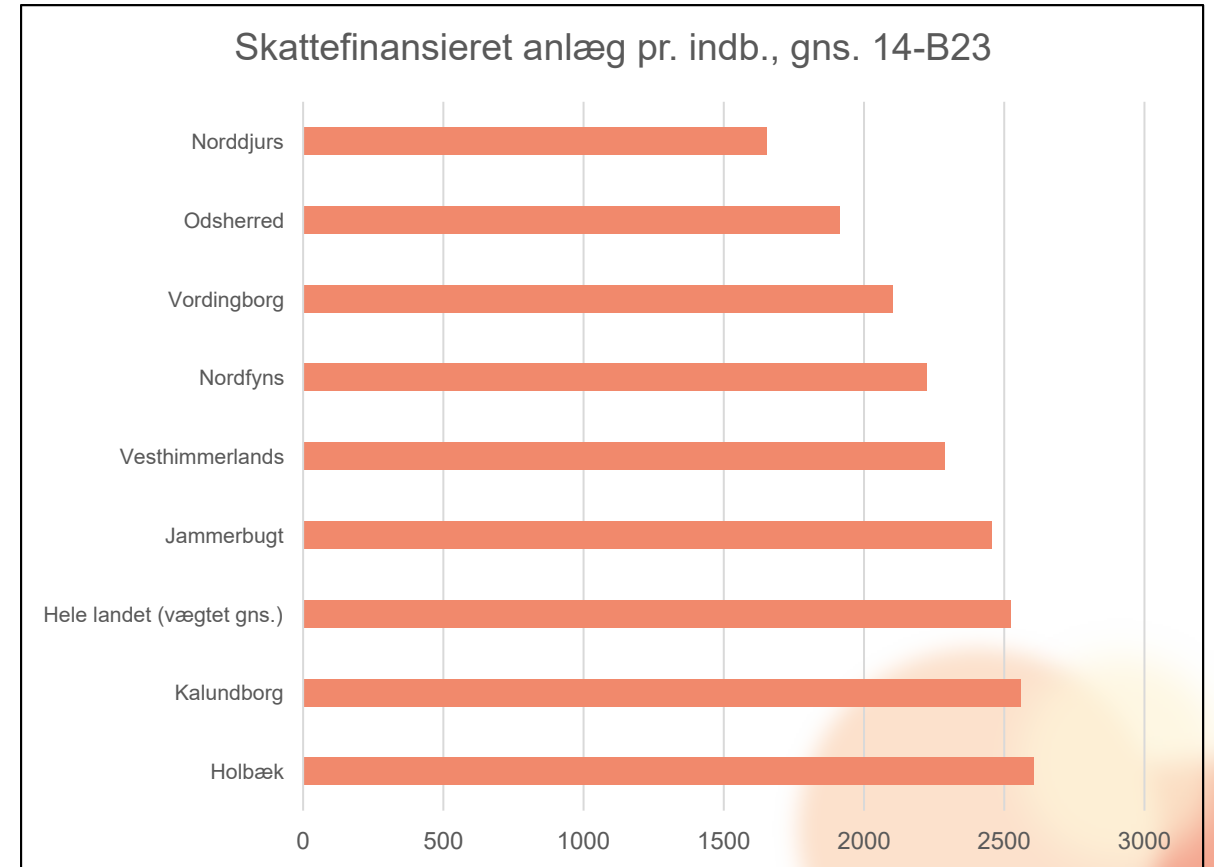
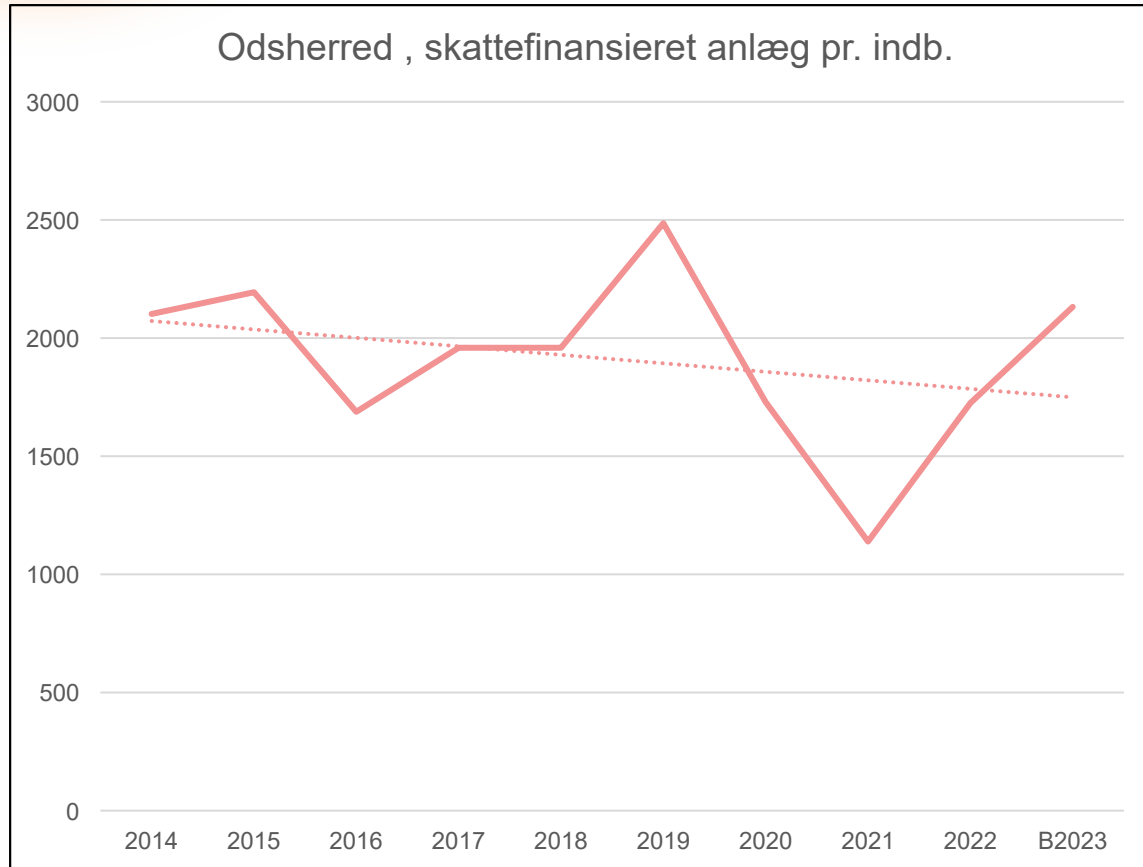
Anlægsoversigt		2023			2024	
		Forbrug 2023	Korr. Budget 2023	Rest korr. budget 2023	Korr. Budget 2024	
I alt		125.351	210.301	84.950	90.864	
Klima- og Miljøudvalget (1)	670	Nordre Strandvej - Stormskade	33	400	367	
	672	Klima/grøn-omstilling	1.036	3.629	2.593	
	679	Energipakke, gadelys 2023	3.476	4.000	524	0
	702	Kemirum i Fårevejle	456	975	519	
	705	Udvidet åbningstid Odden		900	900	
	709	Udviklingsprojekter	96	250	154	250
	712	Affaldsbeholdere på nye ordninger til helårshuse	25.564	25.630	66	
	713	Akutte afvandingsprojekter	753	2.500	1.747	2.935
	715	Nedtagning af brandhaner	172	200	28	
	719	Affaldsbeholdere sommerhuse	39.235	42.000	2.765	
	734	Energipakke, gadelys 2024				7.000
	741	Efterslæb og vedligeholdelse af cykelstier	259	1.000	741	
	742	Trafiksikkerhedspulje	150	400	250	
	752	Efterslæb på veje og stier mv. 2024				8.700
	756	Klimaplan 2024				2.000
	760	Badebro - handicaptilgængelighed				350
	761	Audebo pumpestation				400
	762	Rundkørsel mv. areal ved Nr. Asmindrup	-0		0	
763	Nedlæggelse af brandhaner				1.500	



Anlægsoversigt 2023 og 2024 (4)

Anlægsoversigt		2023			2024	
		Forbrug 2023	Korr. Budget 2023	Rest korr. budget 2023	Korr. Budget 2024	
I alt		125.351	210.301	84.950	90.864	
Klima- og Miljøudvalget (2)	I alt	89.048	128.512	39.464	32.704	
	252	Fredningserstatning ved Klintebjerg		392	392	
	444	Vejbelysning 2022	2.215	2.215	-0	
	468	Vejanlæg, Slidlag på kørebaner 2023	7.583	9.586	2.003	
	469	Vejbelysning 2023	2.297	2.919	622	0
	482	Opgradering af containere 2021 - 2024	0	420	420	900
	484	Videokameraer til pladserne		375	375	
	487	Materiel til Genbrugsstationerne 2021-2023		1.300	1.300	1.200
	489	Fælles låsesystem til alle pladserne		250	250	
	492	Kommunikationssystem, Info til medarbejderne		126	126	
	496	Forundersøgelse Ny plads til erstatning for Nyk og		125	125	
	524	Cykelstier 2021 - 2023	959	19.164	18.205	
	547	Vejanlæg Getsøvej 4500, almene boliger	339	909	570	
	615	Vejbelysning 2024				2.369
	627	Genopretning af vejkapital og vedl. broer 2022	-208	-212	-5	
	628	Genopretning af vejkapital og vedl. broer 2023	4.631	6.000	1.369	
	629	Genopretning af vejkapital og vedl. broer 2024				5.100
	640	Belægning Fårevejle		146	146	
	650	Kemirum i Fårevejle		938	938	
	653	Fraktionsskilte alle pladser		1.225	1.225	0
655	Partnerskabsaftale bygherre, Stålhøjvej Asnæs		750	750		

Hvor meget bruger andre på anlæg?



2014-2022 er regnskabstal, mens 2023 er budgettal.

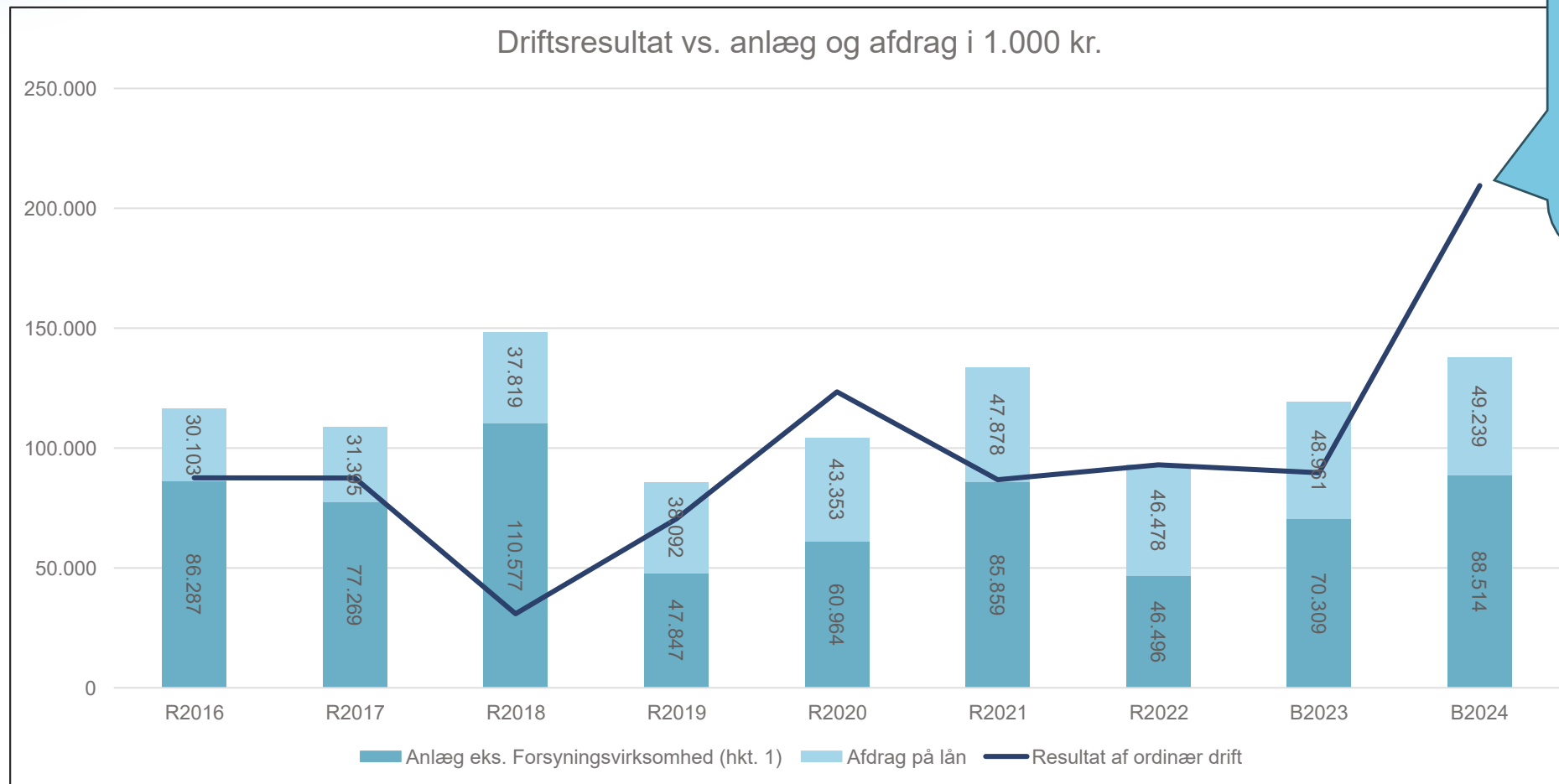
Hvad er et "passende anlægsniveau"?



	Kr. pr. indb. (gns. 2014-B2023)	I 1.000 kr. (med Odsherred Kommunes indbyggertal)
På niveau med øvrige kommuner (gns. 2014-B2023)	2.224	73.000
På niveau med landsgennemsnit (gns. 2014-B2023)	2.524	83.000
På niveau med Holbæk og Kalundborg (gns. 2014-B2023)	2.581	85.000
Historisk niveau i Odsherred Kommune (gns. 2014-B2023)	1.911	63.000

2014-2022 er regnskabstal, mens 2023 er budgettal.

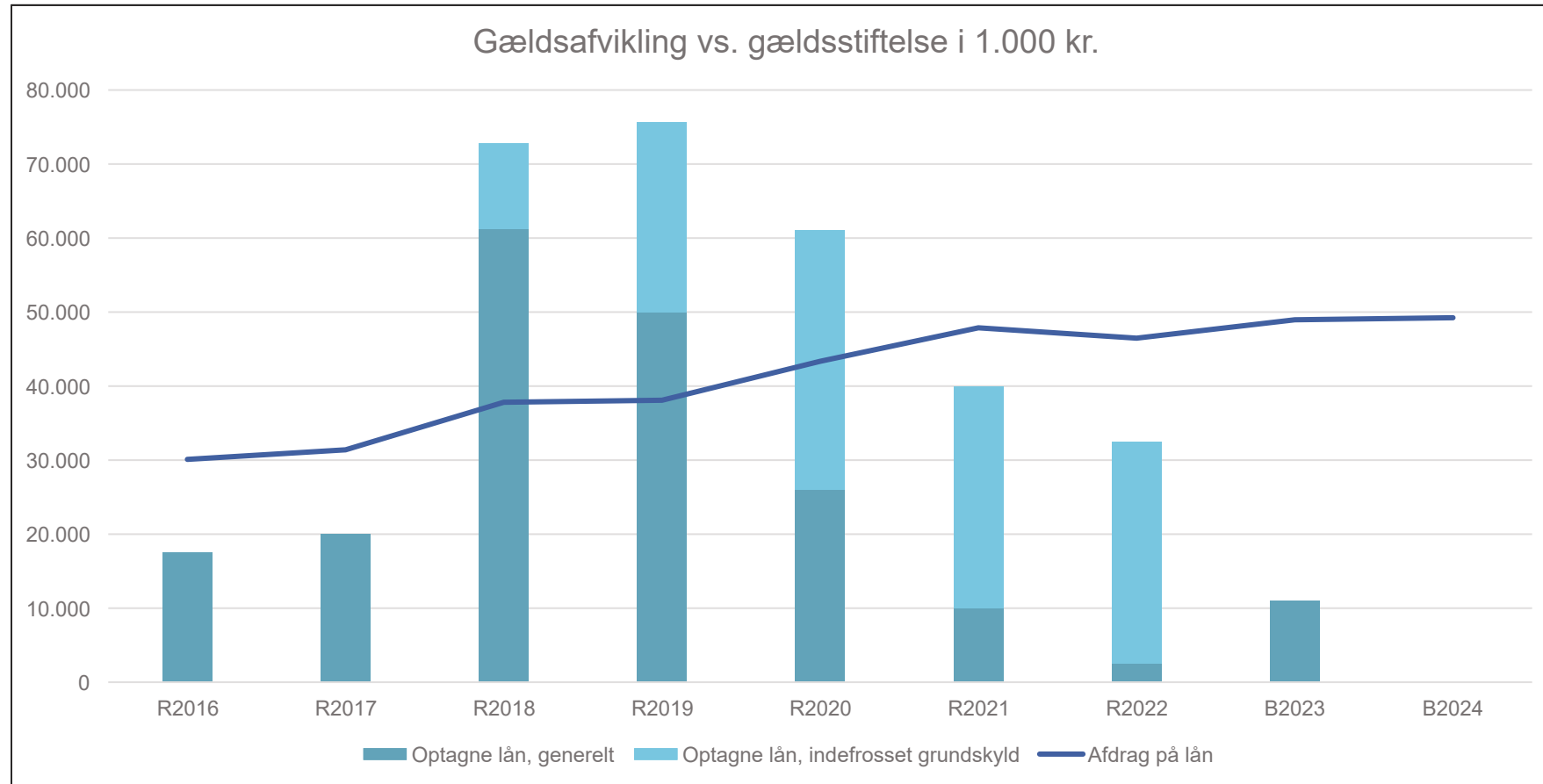
Kan driften finansiere anlæg og afdrag?



Det høje driftsresultat i B2024 skyldes primært det ekstraordinære provenu fra grundskyld sfa. ændring i de nye ejendoms-vurderinger. 2024 må derfor betragtes som særligt år.



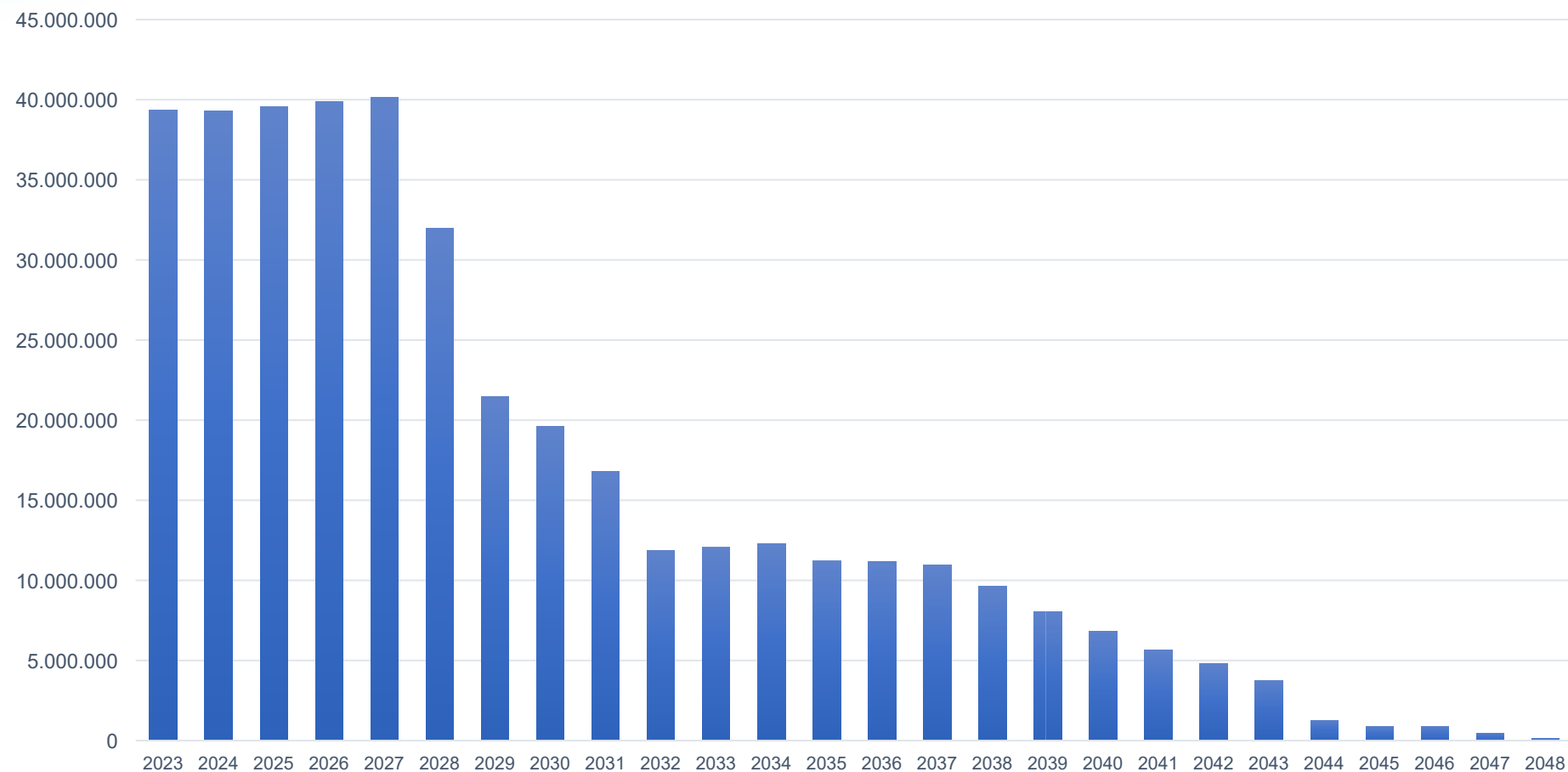
Gældsafvikling vs. gældsstiftelse



Afdragsprofil

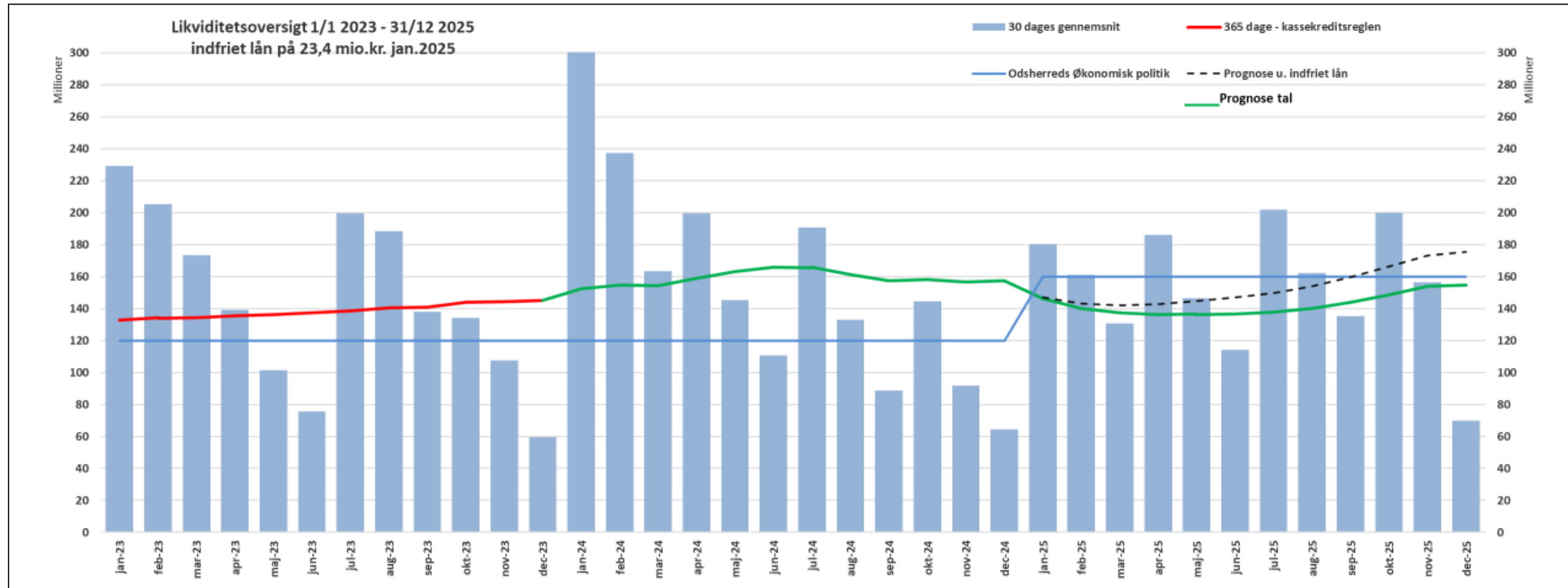


Afdragsprofil ekskl. lån til ejendomsskatter i hele kr.



Note: Desuden ekskl. lån vedr. ældreboliger og affaldsområdet (forsyning).

Likviditetsprognose





Mulig for indfrielse af lån

Gæld primo 2024 på 360,8 mio. kr. ekskl. ældreboliglån, indefrosset grundskyld og renovationsområdet.

303,2 mio. kr. i fast rente (84 pct.)

57,6 mio. kr. i variabel rente (16 pct.)

230,3 mio. kr. af gælden i fast rente er optaget til en lav rente mellem -0,21% p.a. til 1,6 % p.a.

Lige nu høj rente på de variable lån.

Variable lån kan indfries uden omkostninger, hvis lånet indfries ved renteudløb/genforhandling af renten.

Fortsættelse.....



Mulig for indfrielse af lån

Forslag til indfrielse af lån med variabel rente med en restgæld primo 2025 på 23,4 mio. kr. Der er budgetlagt med årlige udgifter på ca. 7 mio. kr. til renter og afdrag på lånet. Beløb der kan lægges i kassen ved indfrielse. Lånet har en løbetid frem til 2028.

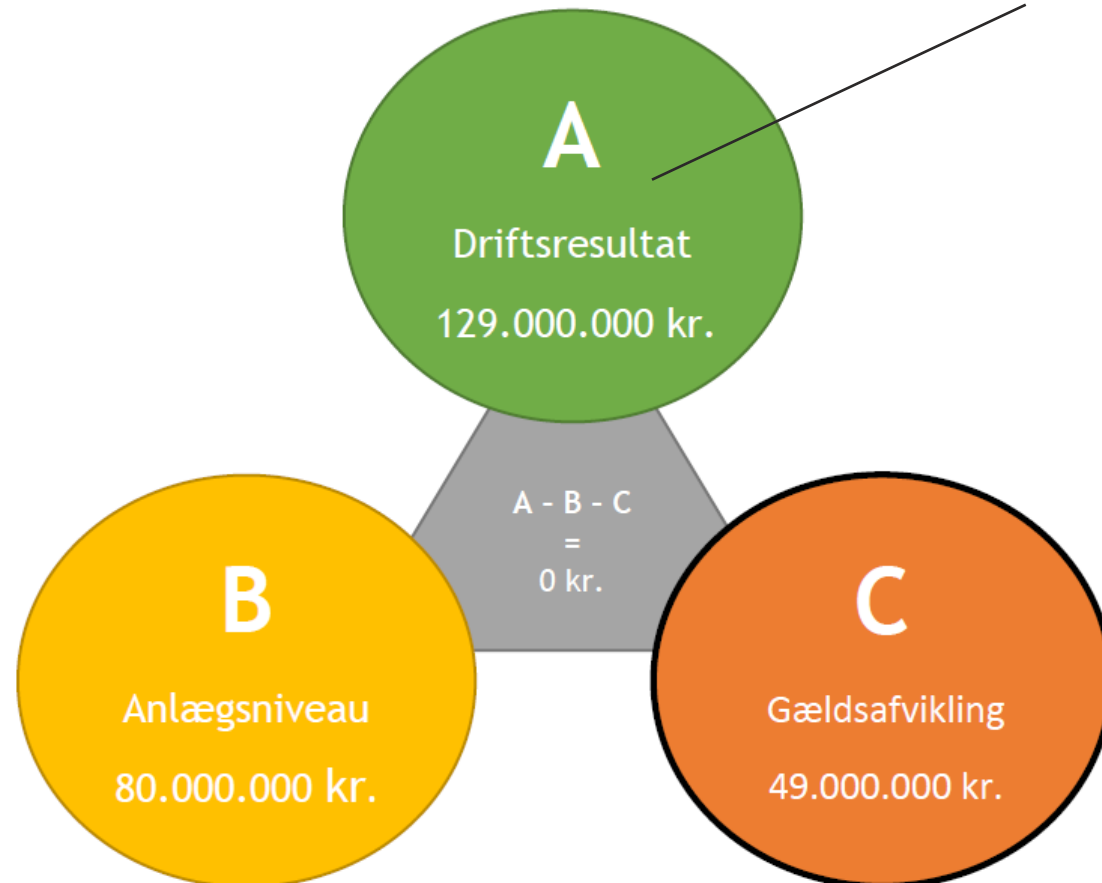
I likviditetsprognosen viser den grønne linje med prognose tal udviklingen ved indfrielse af lån på 23,4 mio. kr. primo 2025.

Medio 2024 udarbejdes en vurdering om muligheder og anbefaling for indfrielse af lån i 2025.



Nuværende ØP

Økonomisk balance

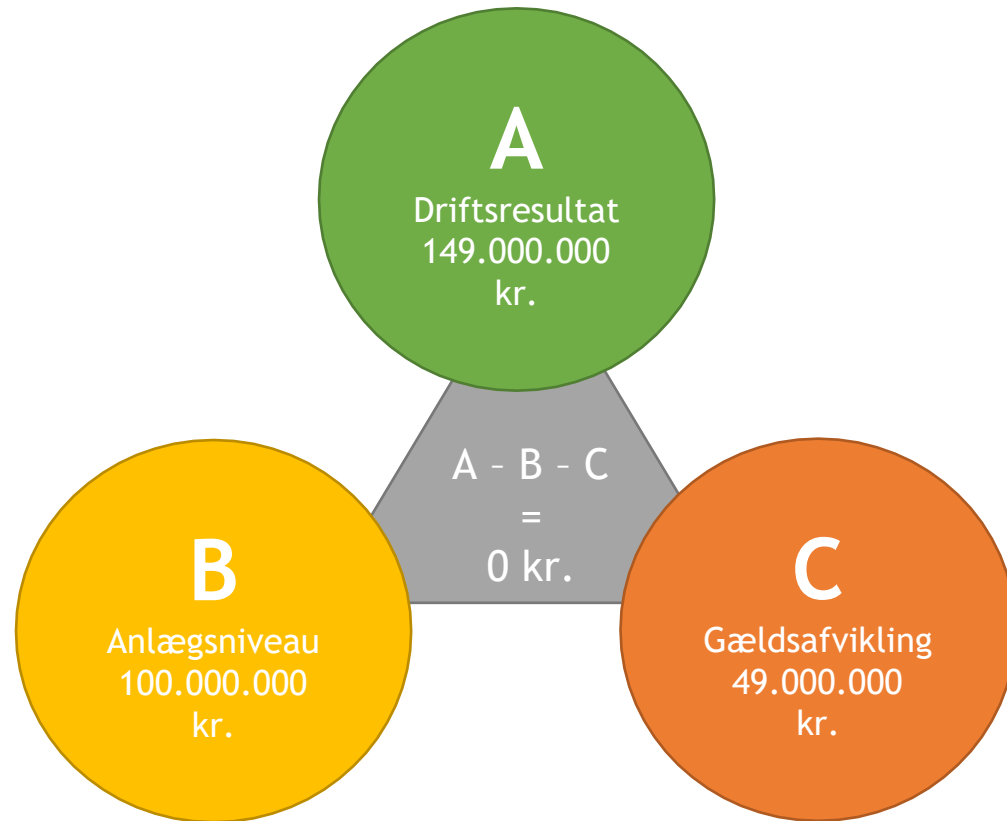


Husk, at der ligger en udisponeret bufferpulje på 20 mio. kr. i driftsbudgettet, som "optager plads"

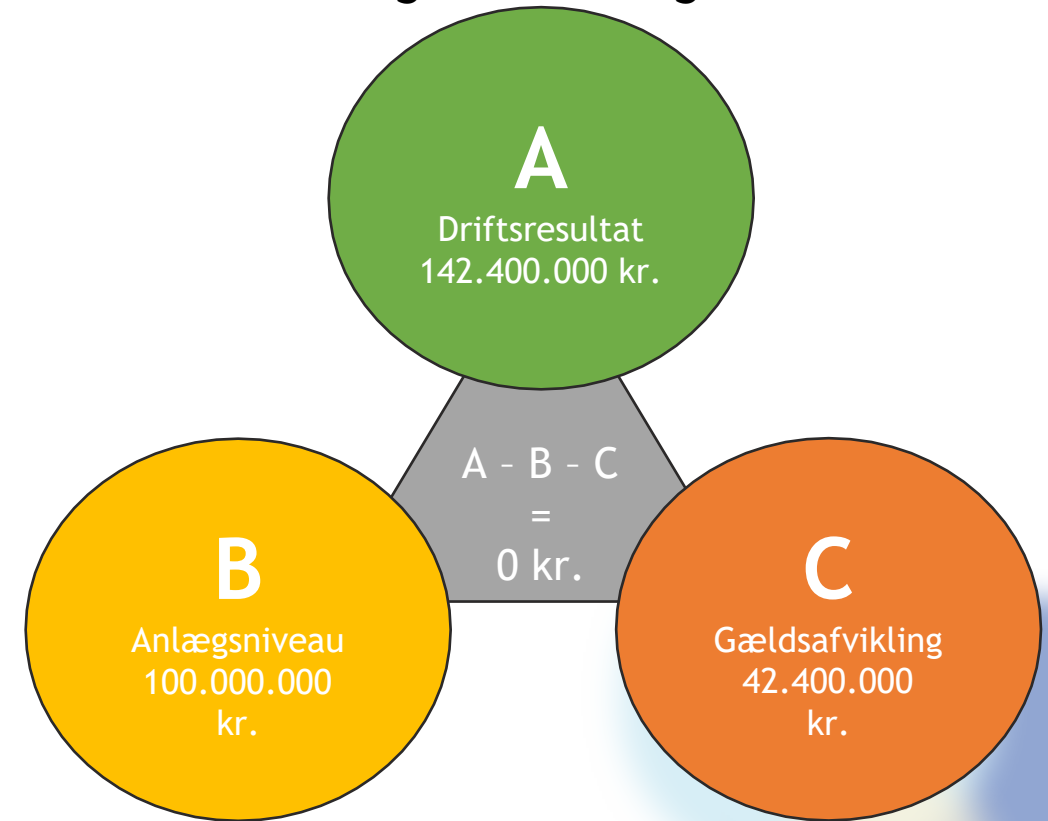


Ændringer til ØP?

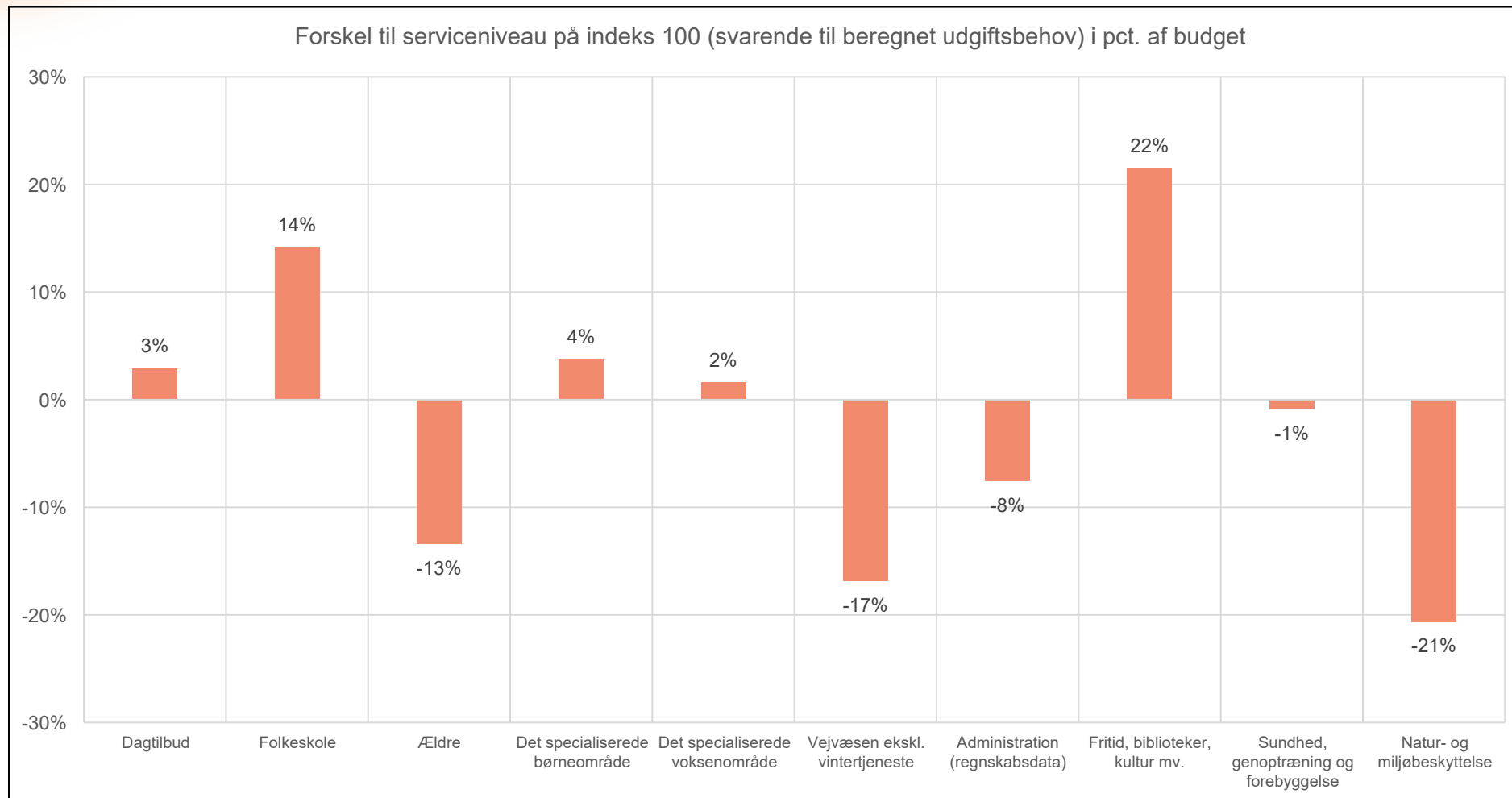
Økonomisk balance 2025 - anlæg 100 mio. kr.



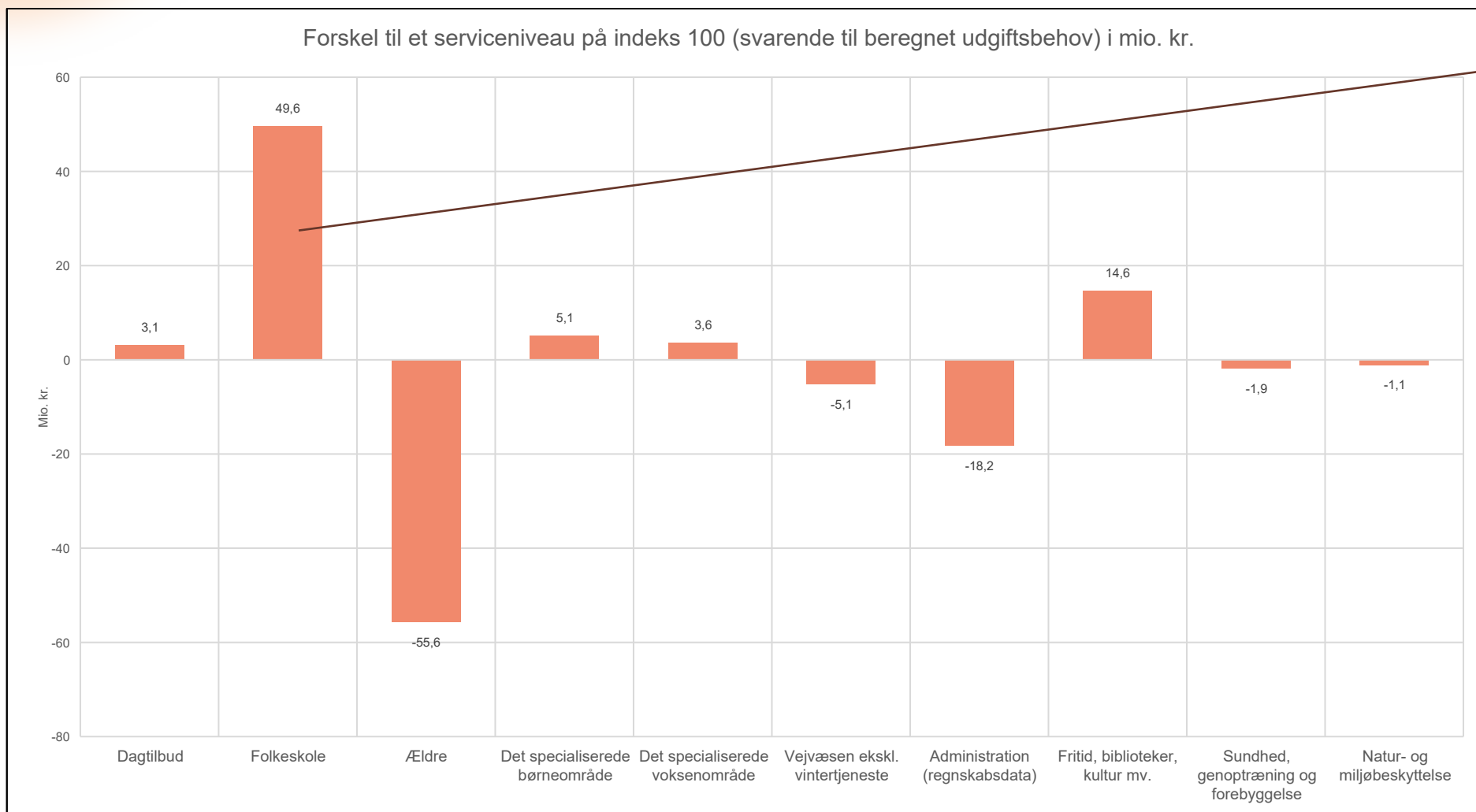
Økonomisk balance 2025 - anlæg 100 mio. kr.
og fald i afdrag



Forskel til beregnet udgiftsbehov ("serviceniveau 100") i procent



Forskel til beregnet udgiftsbehov ("serviceniveau 100") i millioner kr.

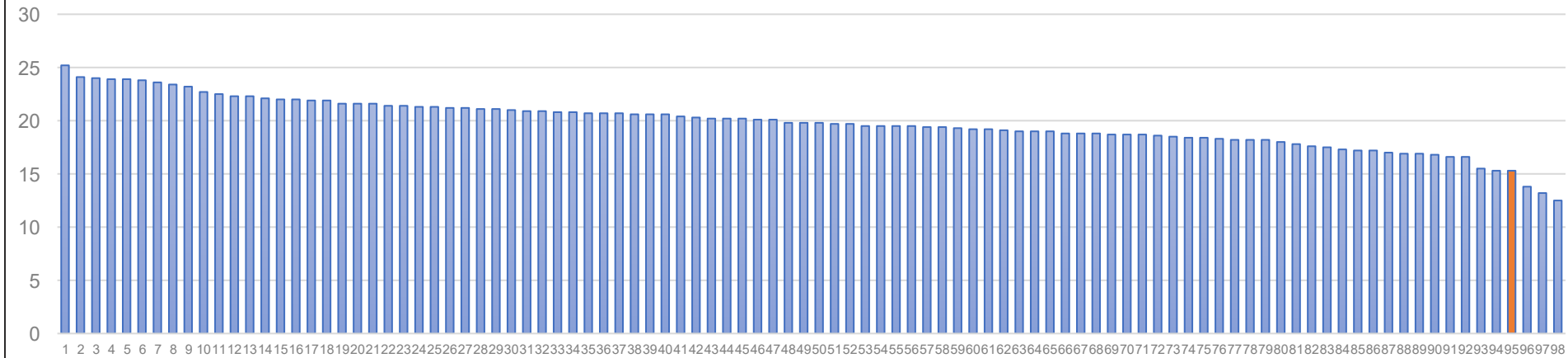


Det er først og fremmest specialundervisning, der gør skoleområdet dyrt, jf. dias om folkeskoler

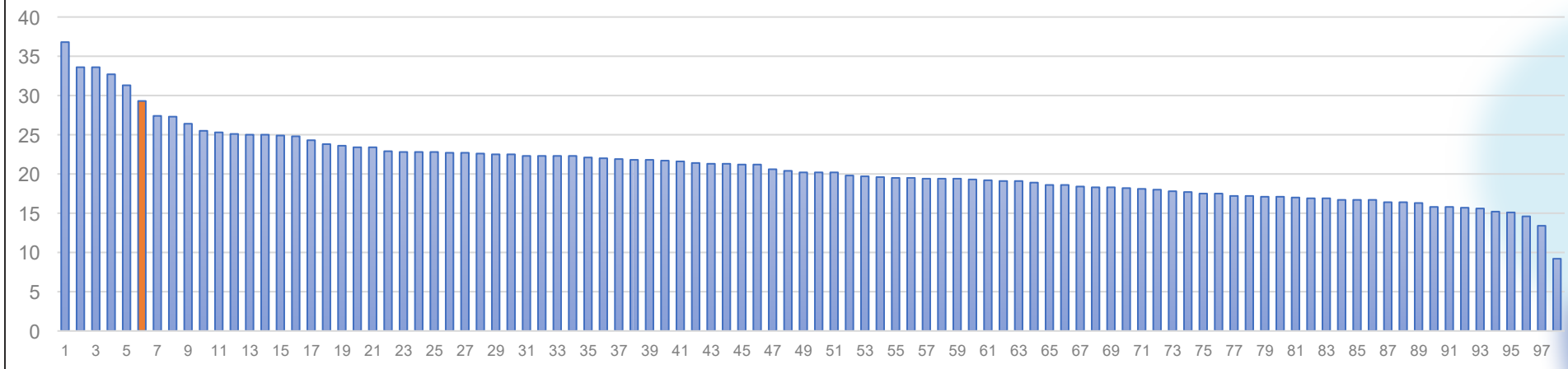
Demografi



Andel borgere under 18 år (pr. 1. januar 2023)



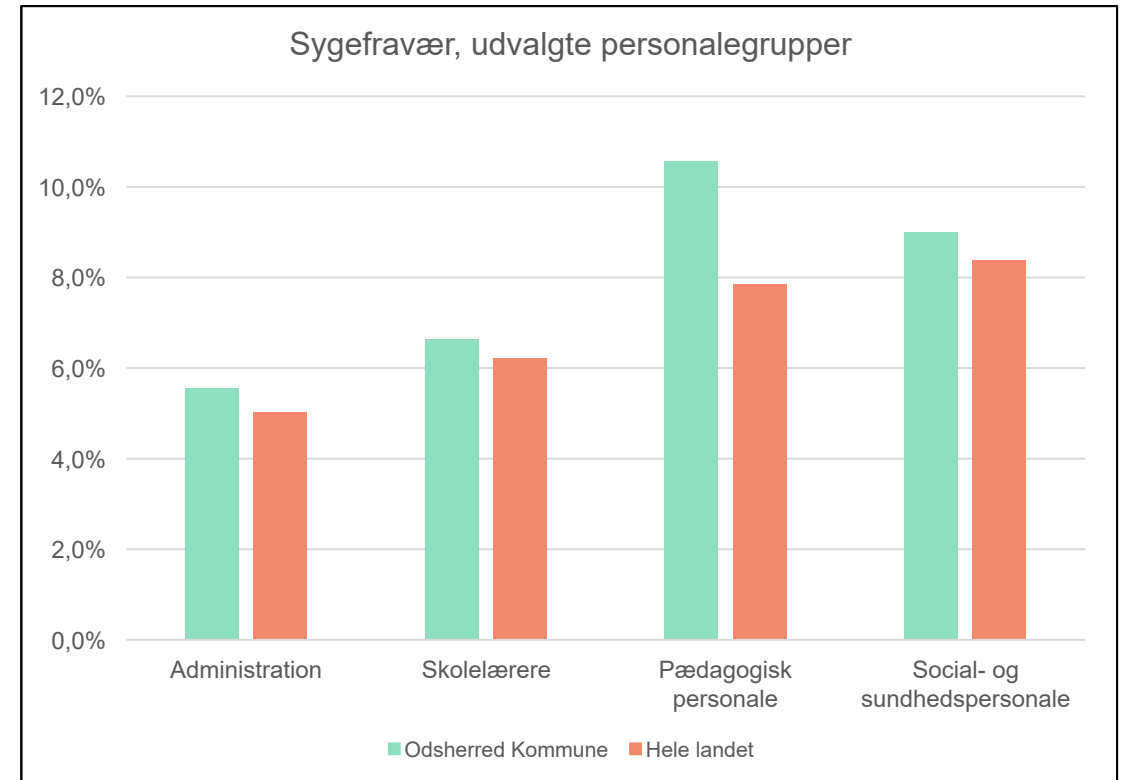
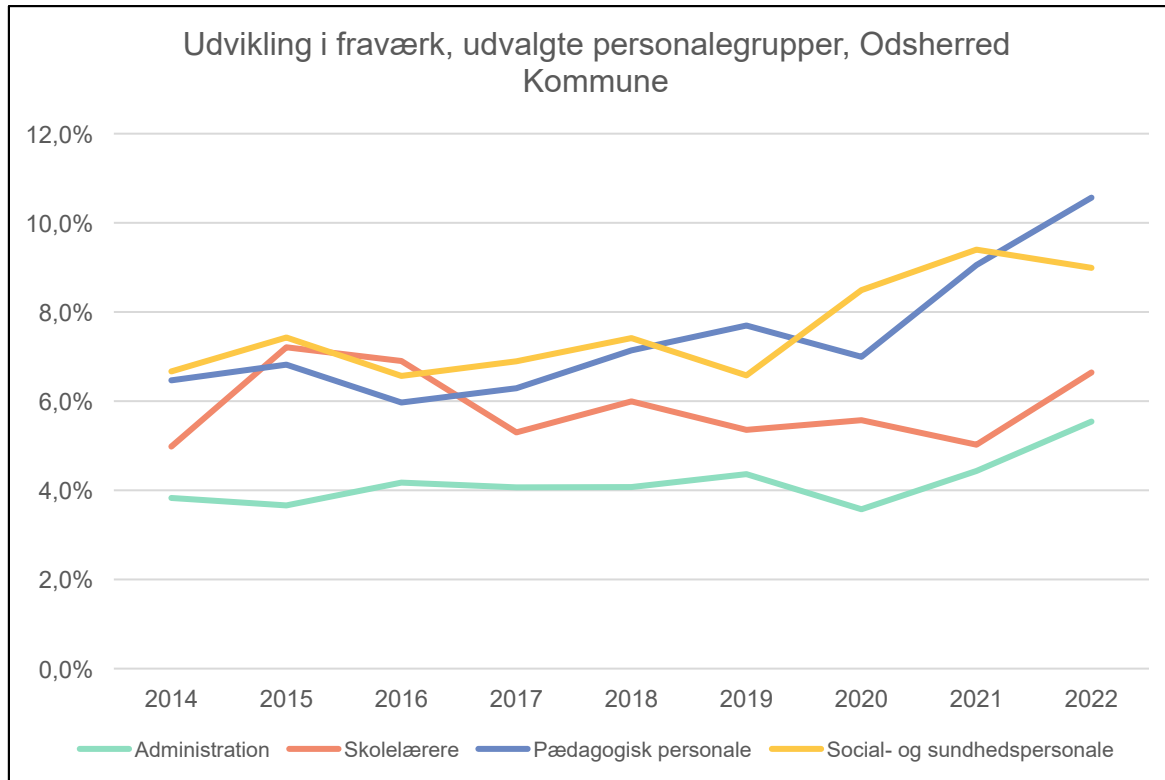
Andel borger over 66 år (pr. 1. januar 2023)





Fravær

Fravær, overordnet set

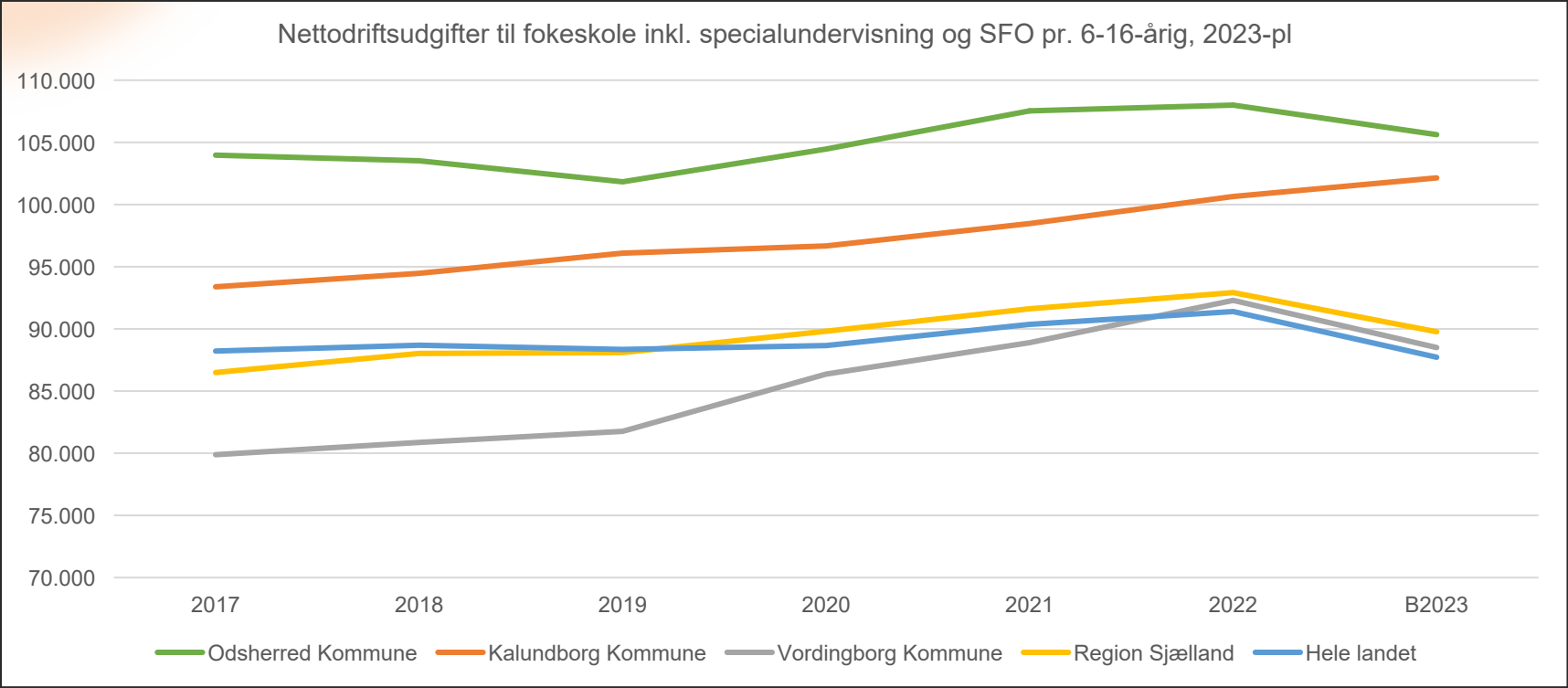




Skoler og specialundervisning

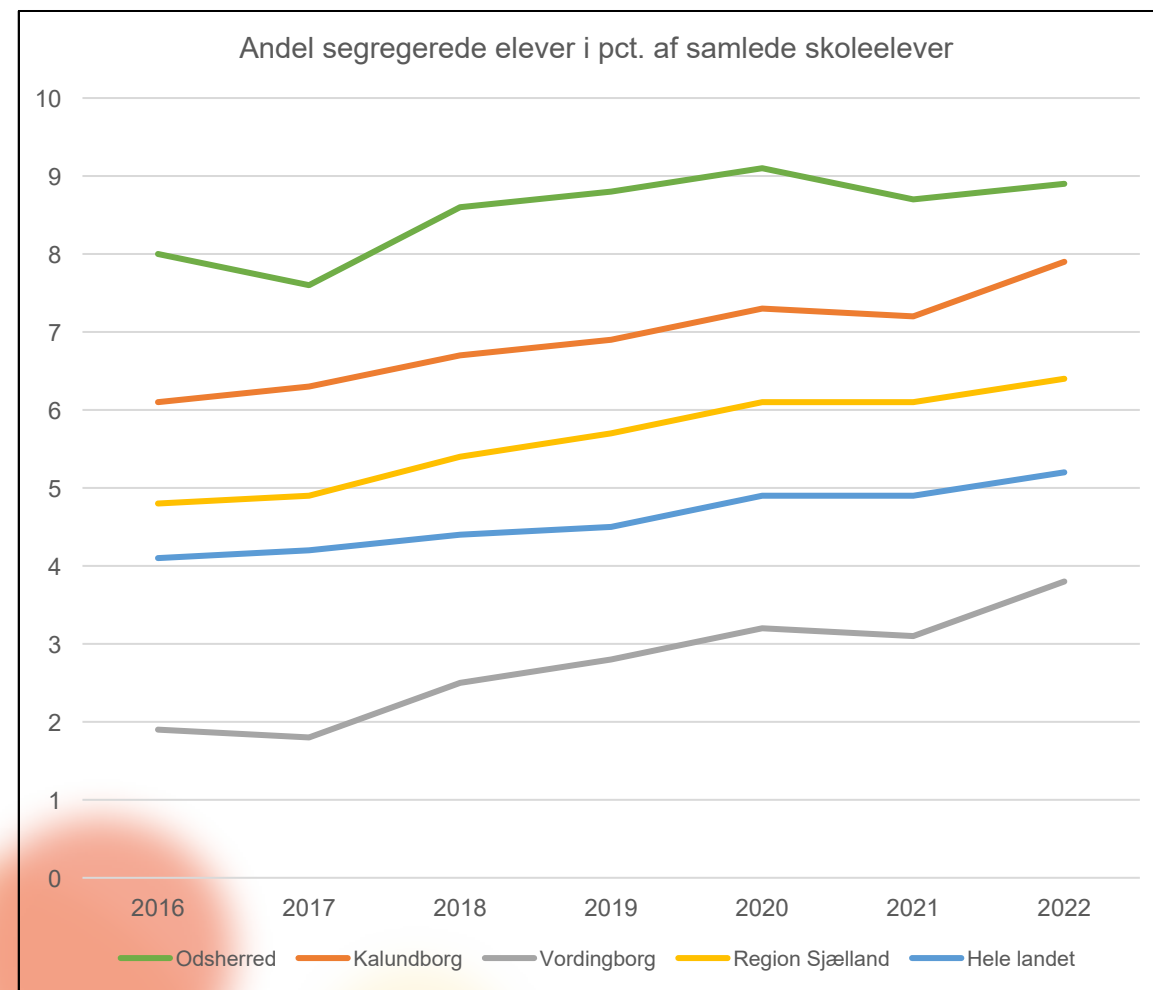
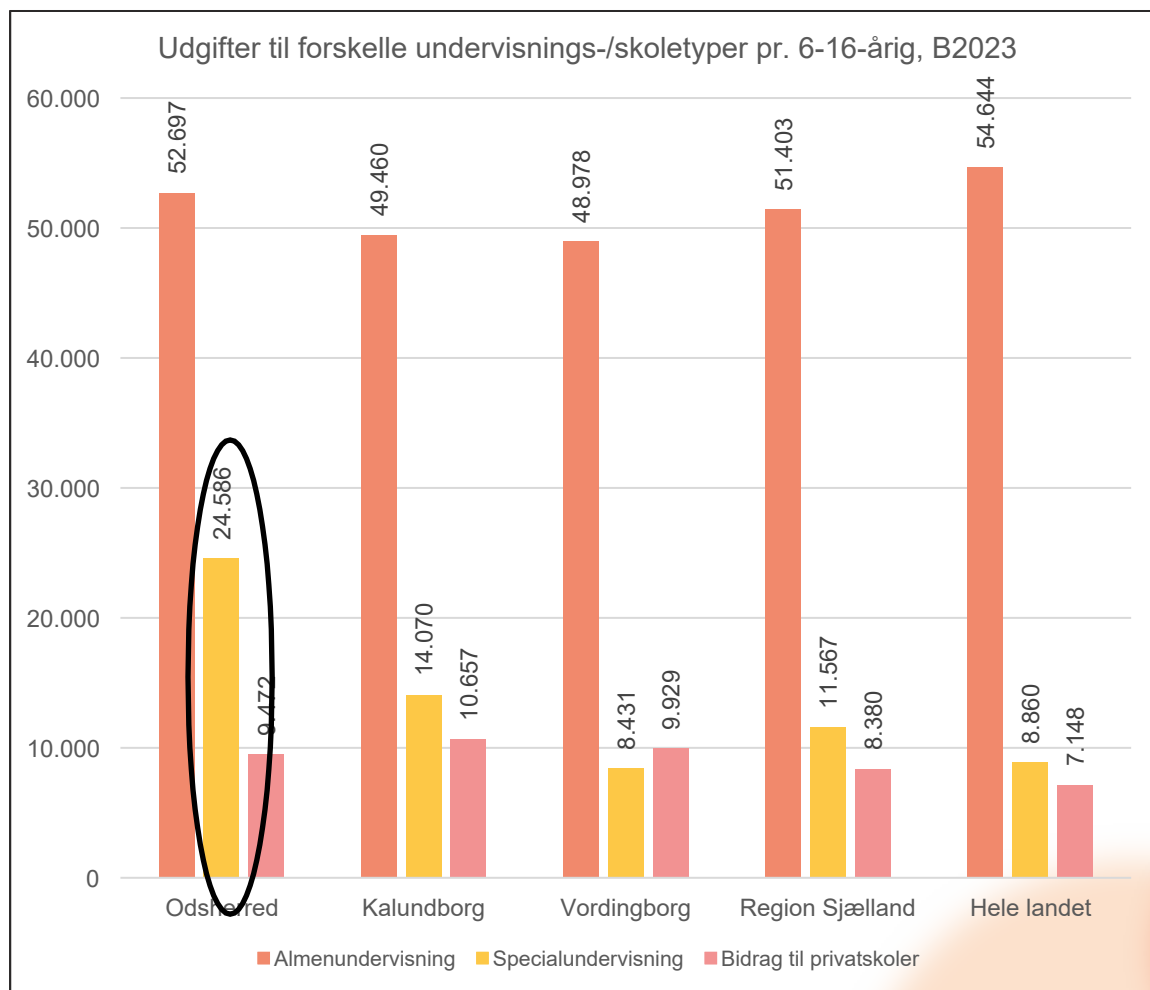


Direkte benchmark

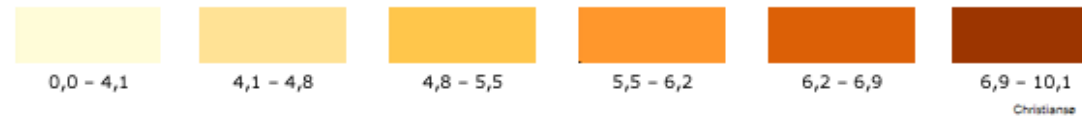


<i>Budget 2023, indekseret</i>	Ods-herred	Kalund-borg	Vording-borg	Region Sjælland	Hele landet
Faktisk udgiftsniveau	120,4	116,4	100,9	102,3	100,0
Beregnet udgiftsbehov	103,4	100,8	100,5	99,8	100,0
Beregnet økonomisk serviceniveau	116,4	115,4	100,5	102,5	100,0

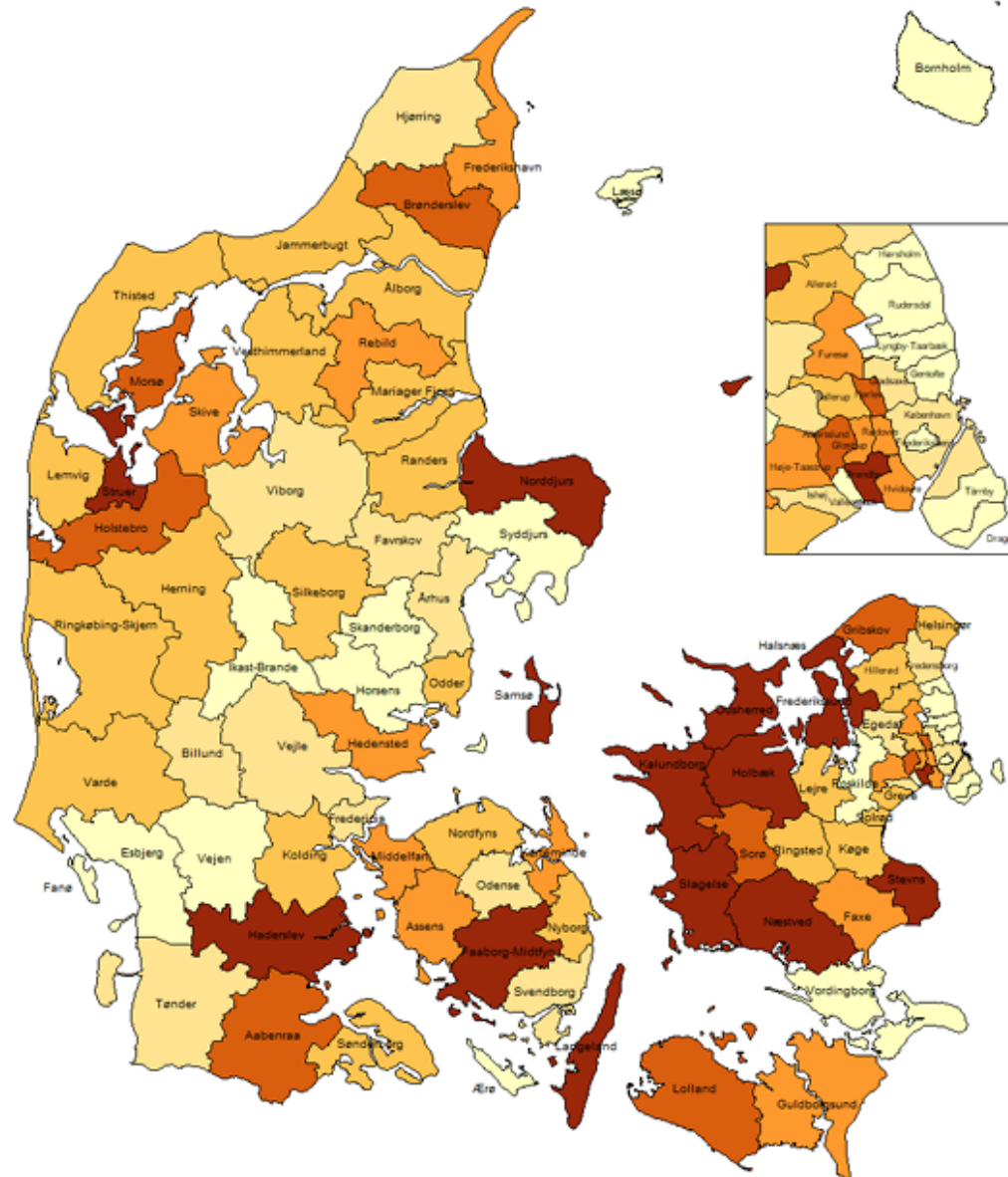
Specialundervisning trækker markant op



Andel segregerede specialundervisningselever (0.-9. klasse). April 2022

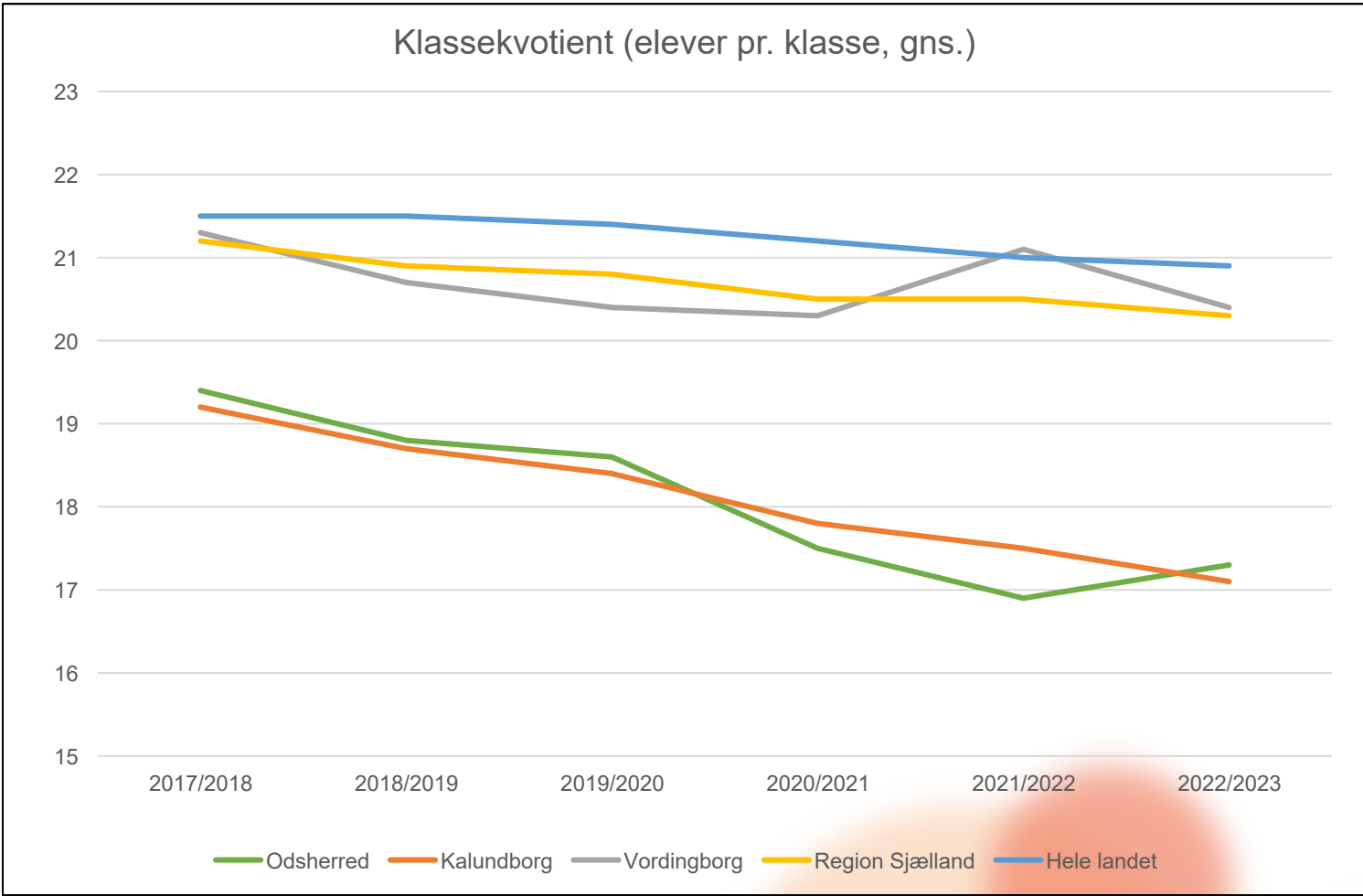


ODSHERRED
KOMMUNE





Klassekvotienter (1)

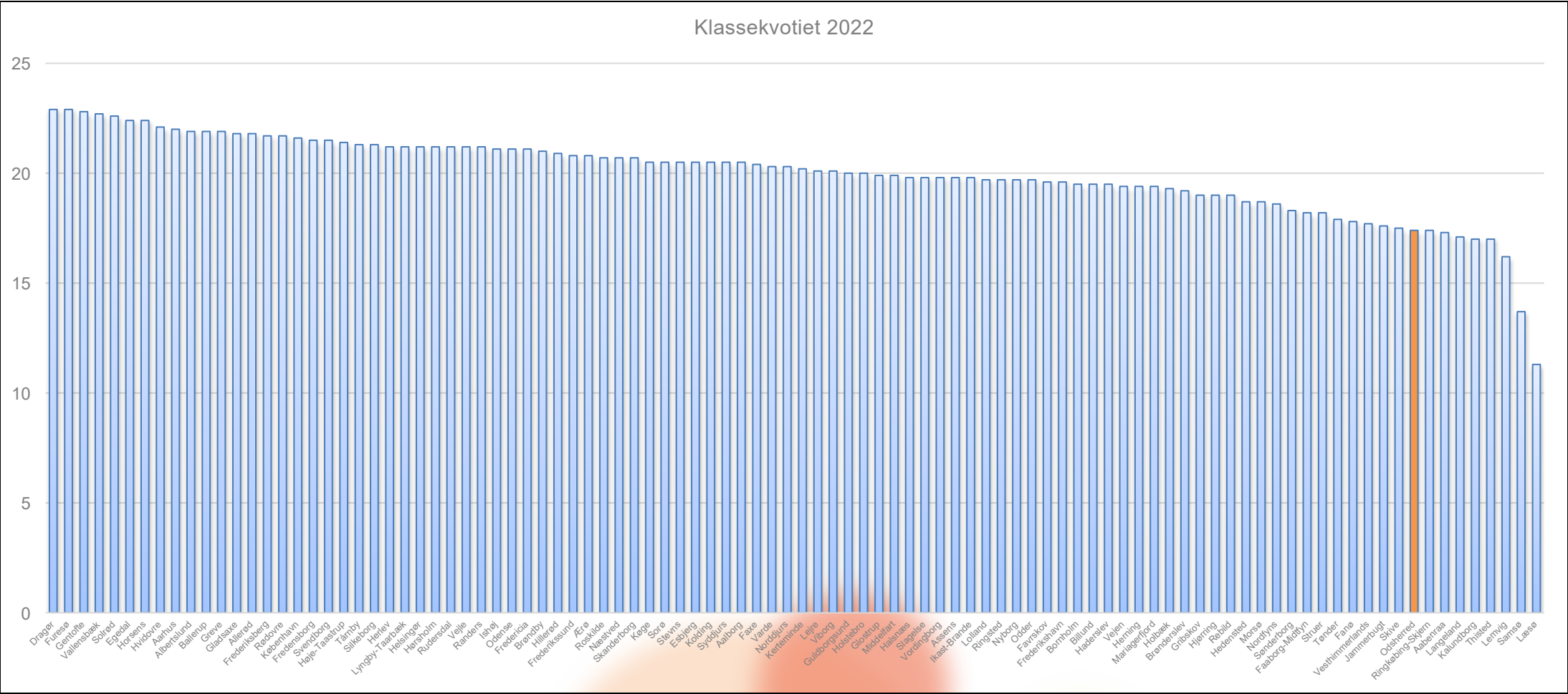


Odsherred har en af landets laveste klassekvotienter, som alt andet lige gøre skolevæsenet dyrere.

Det koster årligt kommunen ca. 30 mio. kr. at have en så lavt klassekvotient (sammenlignet med landsgennemsnittet).

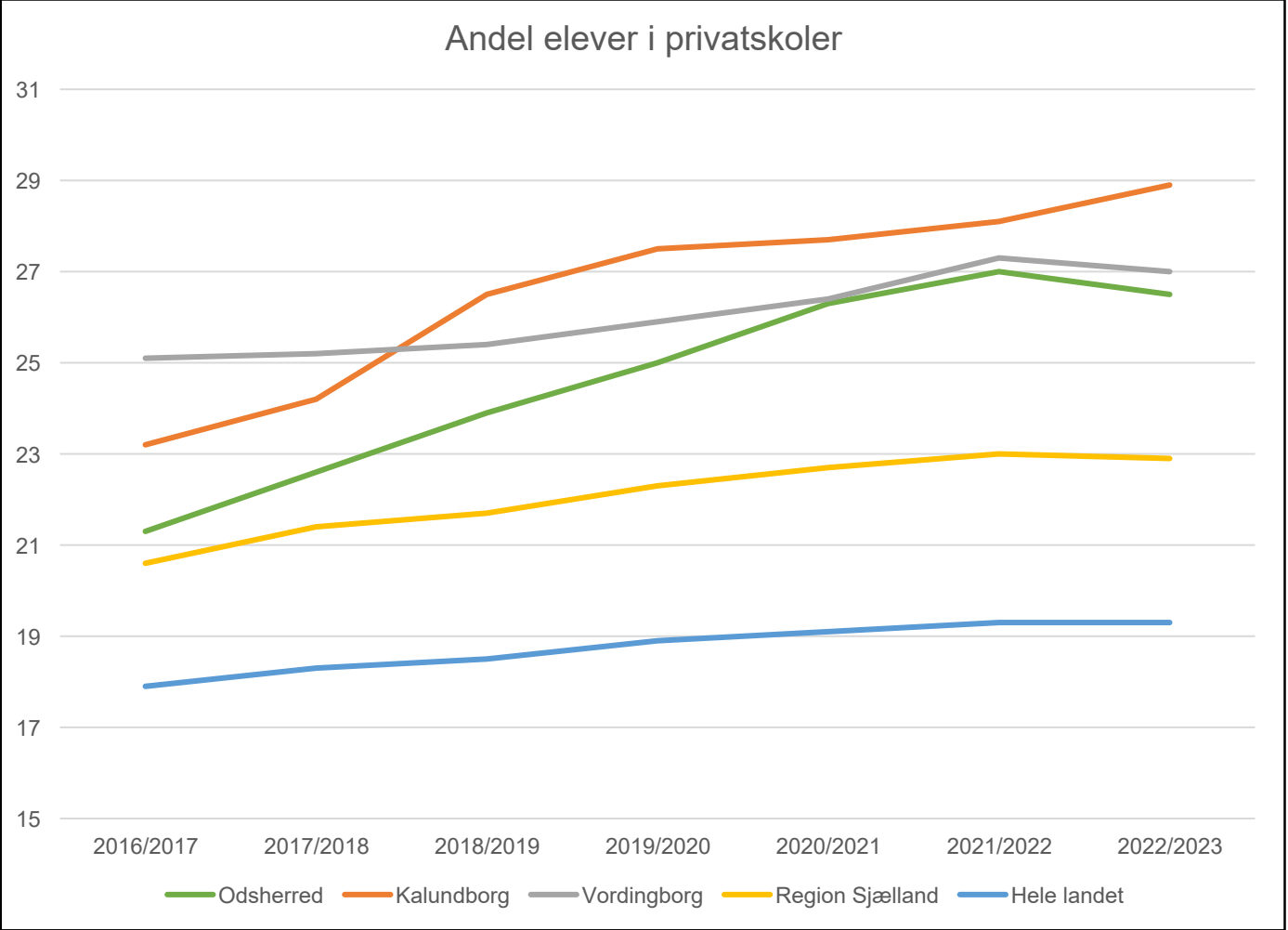


Klassekvotienter (2)





Elever i privatskoler



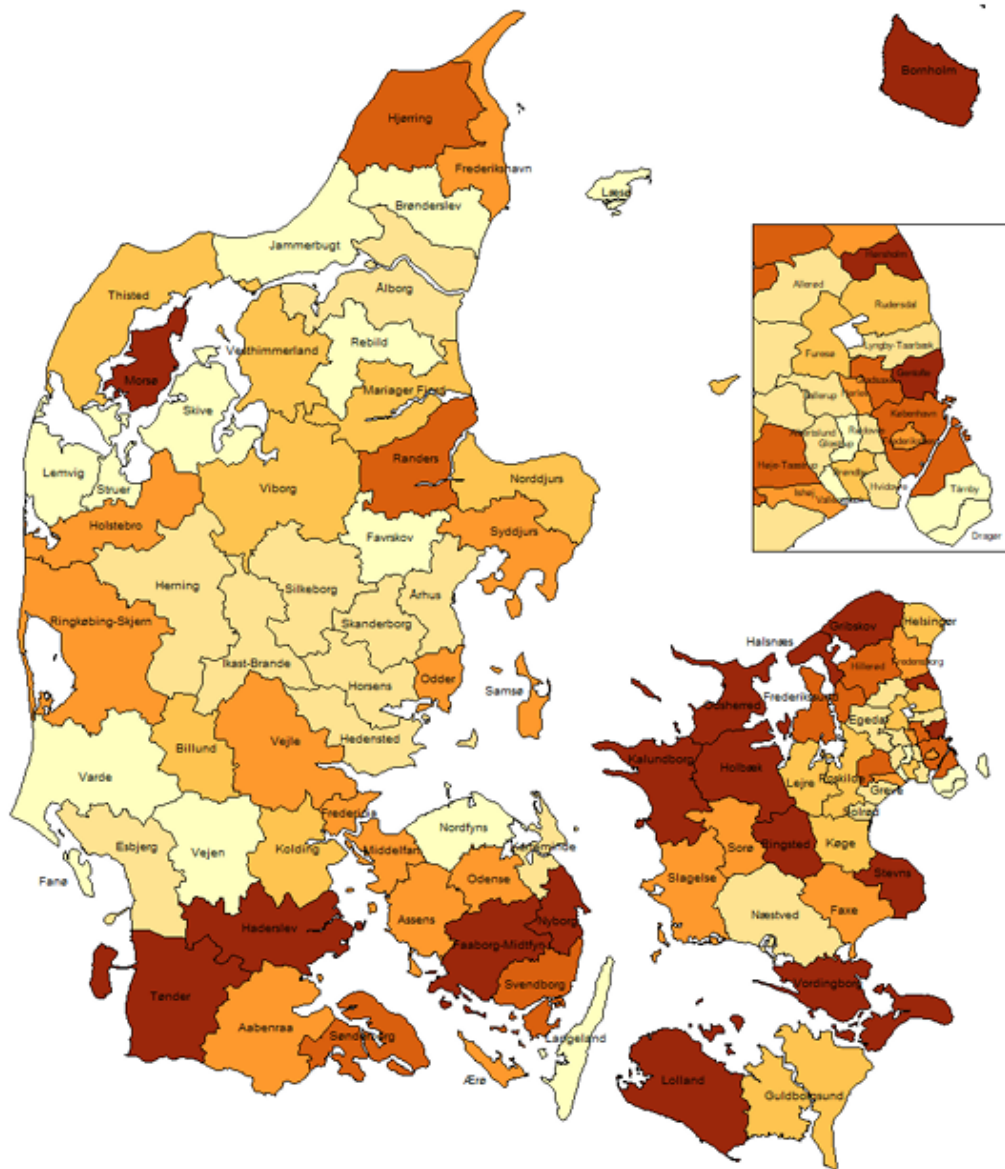
Elever i privatskoler påvirker kommunens økonomi på skoleområdet, fordi kommunen betaler et bidrag (i 2024 på ca. 46.000 kr.).

Når der er ledig kapacitet i kommunens egne skoler, som der er i Odsherred Kommune, jf. de lave klassekvotienter, er dette bidrag på ca. 46.000 kr. en merudgift for kommunen, da eleven kunne være undervist i kommunens egne skoler, næsten uden merudgifter.

Andel elever i privatskoler i pct. af elever i grundskolen 2022/2023 i pct.



ODSHERRED
KOMMUNE





Budgetudfordringer BUU

Budgetudfordring BUU specialundervisningsområdet i 2024 og 2025

ODSHERRED
KOMMUNE



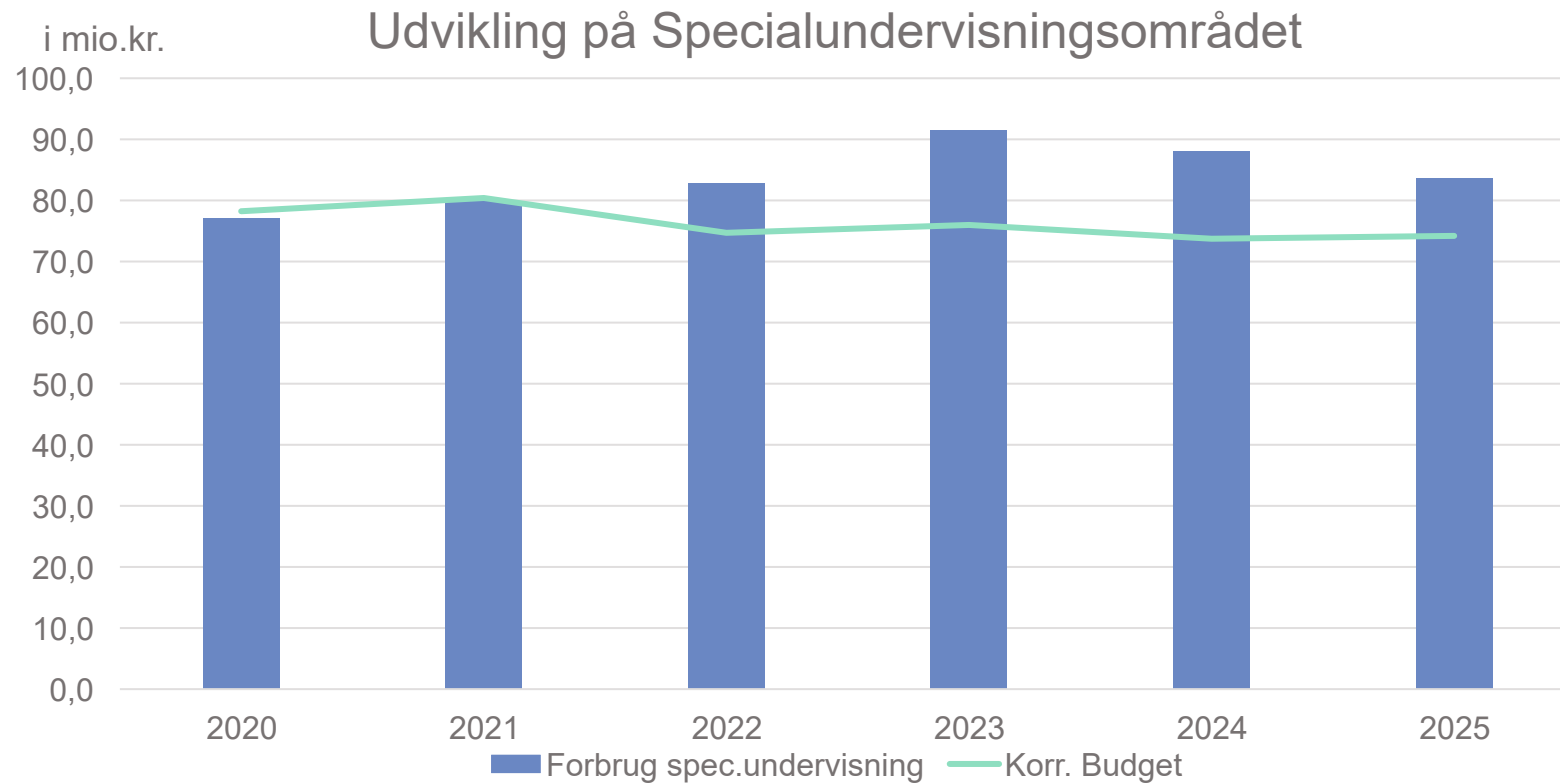
Forventet merforbrug	2024	2025
Specialundervisningsområdet	14,4 mio.kr	9,4 mio.kr.

Ovenstående forventede merforbrug er med udgangspunkt i følgende:

- Kendte antal børn pr. januar 2024
- Der forudsættes et netto fald i antal elever i perioden august til december 2024
- Hjemtagelse af yderligere 10 elever til almenområdet

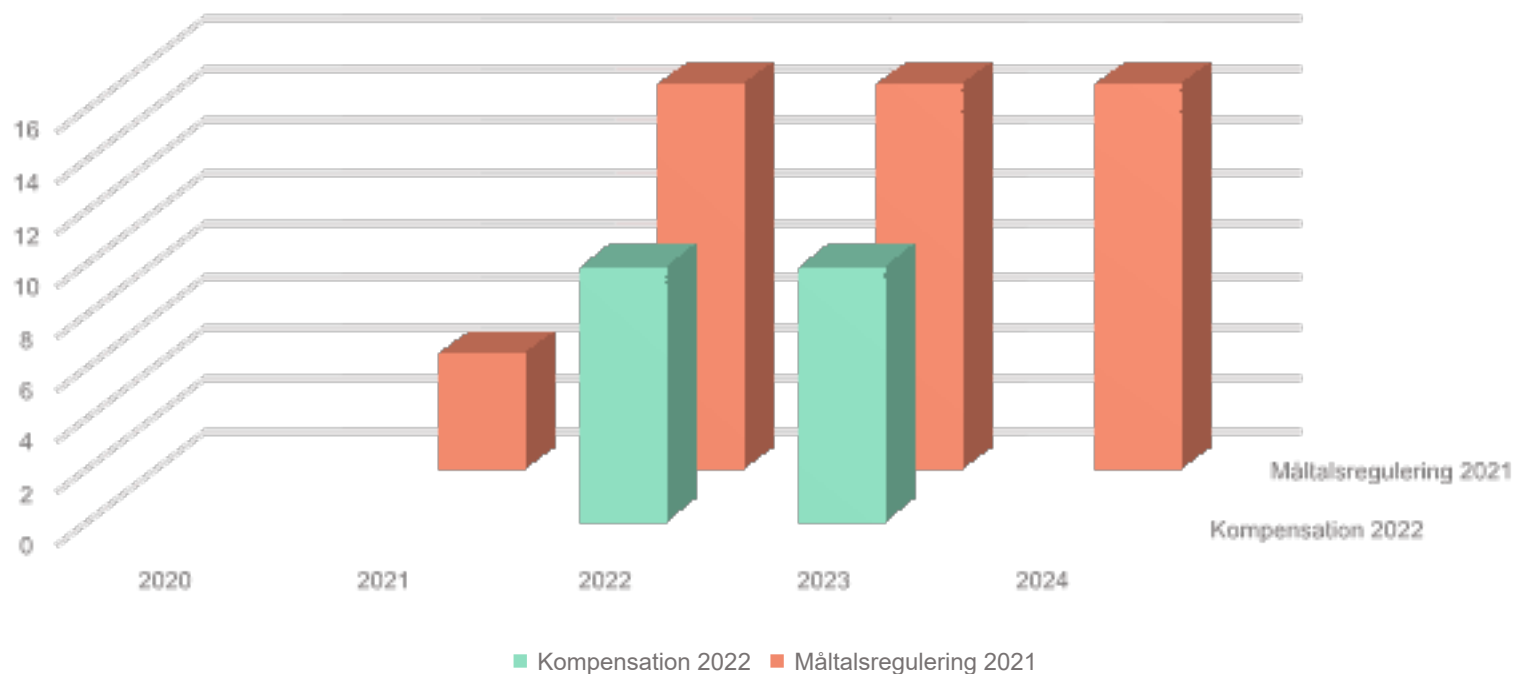
I prognosen er det forudsat, at der sker et netto fald i antal elever i perioden august til december 2024. Denne udvikling bør følges nøje, set i forhold til udviklingen i 2023.

Budget og forbrug 2020-2025 til specialundervisning



Vedtaget Reduktion i budget til specialundervisning

Til budgetaftale 2021 vedtog Byrådet en måltalsreduktion på 4,5 mio. kr. i 2021 og 14,9 mio. kr. i 2022 og varigt fremover.
I marts 2021 blev det klart at den vedtagne indfasning var for stejl, hvorfor Byrådet tilførte 9,9 mio. kr. i 2022 og 2023.
Fra 2024 og fremover er budgettet reduceret med 14,9 mio. kr.



Vedtaget Reduktion i budget til specialundervisning og merforbrug samt forventet afvigelse



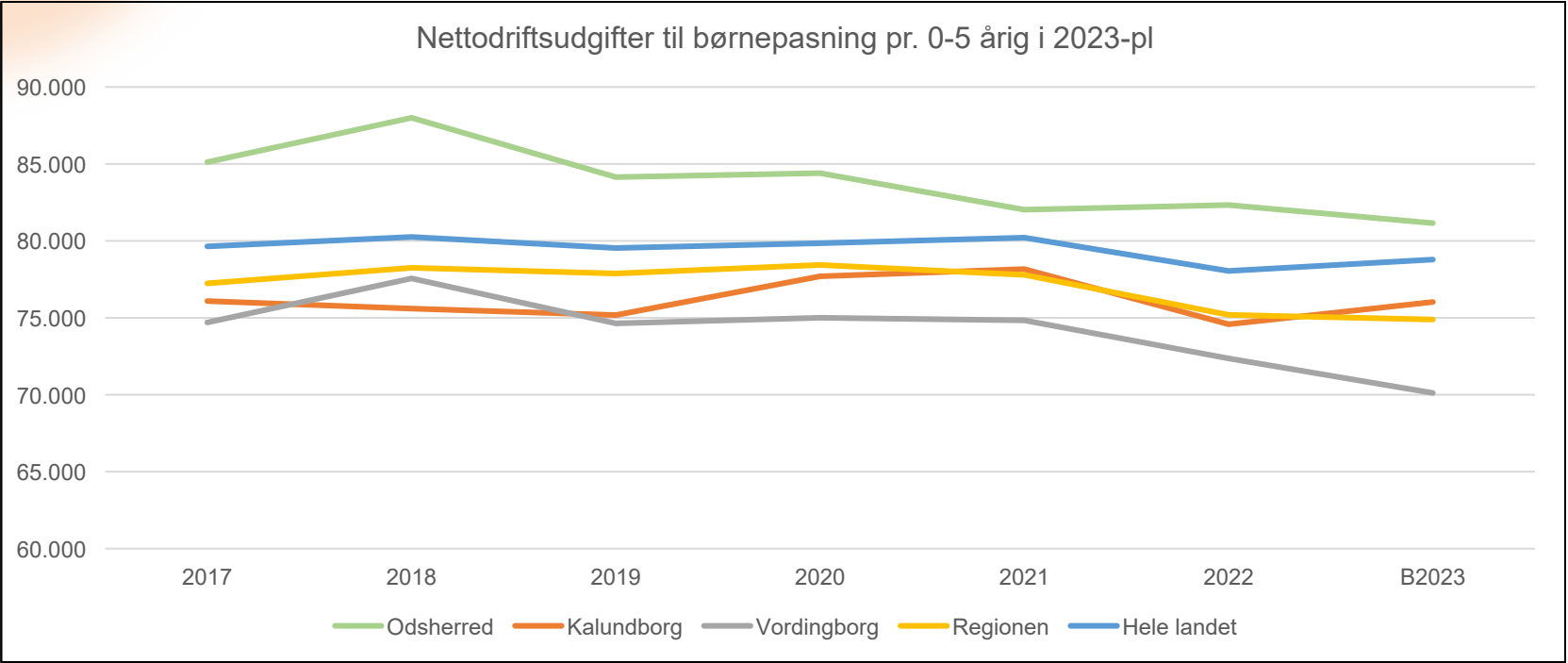
År	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Måltalsreduktion	0	- 4,5 mio. kr.	- 14,9 mio. kr.	- 14,9 mio. kr.	- 14,9 mio. kr.	- 14,9 mio. kr.
Budgettildeling	0	0	9,9 mio. kr.	9,9 mio. kr.	0	0
Reduktion i alt	0	- 4,5 mio. kr.	- 5,0 mio. kr.	- 5,0 mio. kr.	- 14,9 mio. kr.	- 14,9 mio. kr.
Merforbrug i alt	- 1,0 mio. kr.	0,1 mio. kr.	- 8,0 mio. kr.	-15,0 mio. kr.		
Forventet merforbrug i alt					- 14,4 mio. kr.	9,4 mio. kr.



Dagtilbud



Direkte benchmark



<i>Budget 2023, indekseret</i>	Ods-herred	Kalund-borg	Vording-borg	Region Sjælland	Hele landet
Faktisk udgiftsniveau	103,0	96,5	89,0	95,1	100,0
Beregnet udgiftsbehov	97,0	97,9	96,0	99,2	100,0
Beregnet økonomisk serviceniveau	106,2	98,5	92,7	95,9	100,0

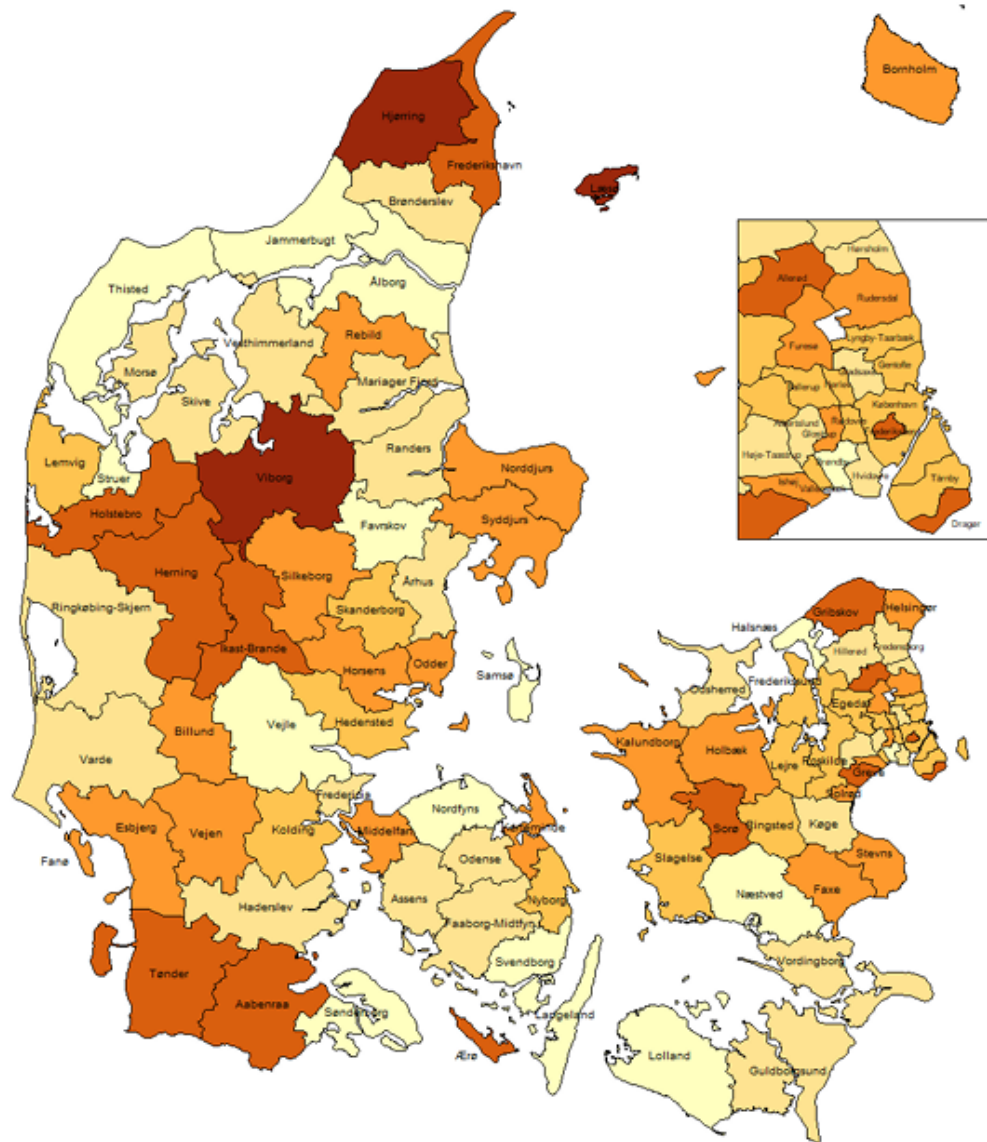


Normeringer

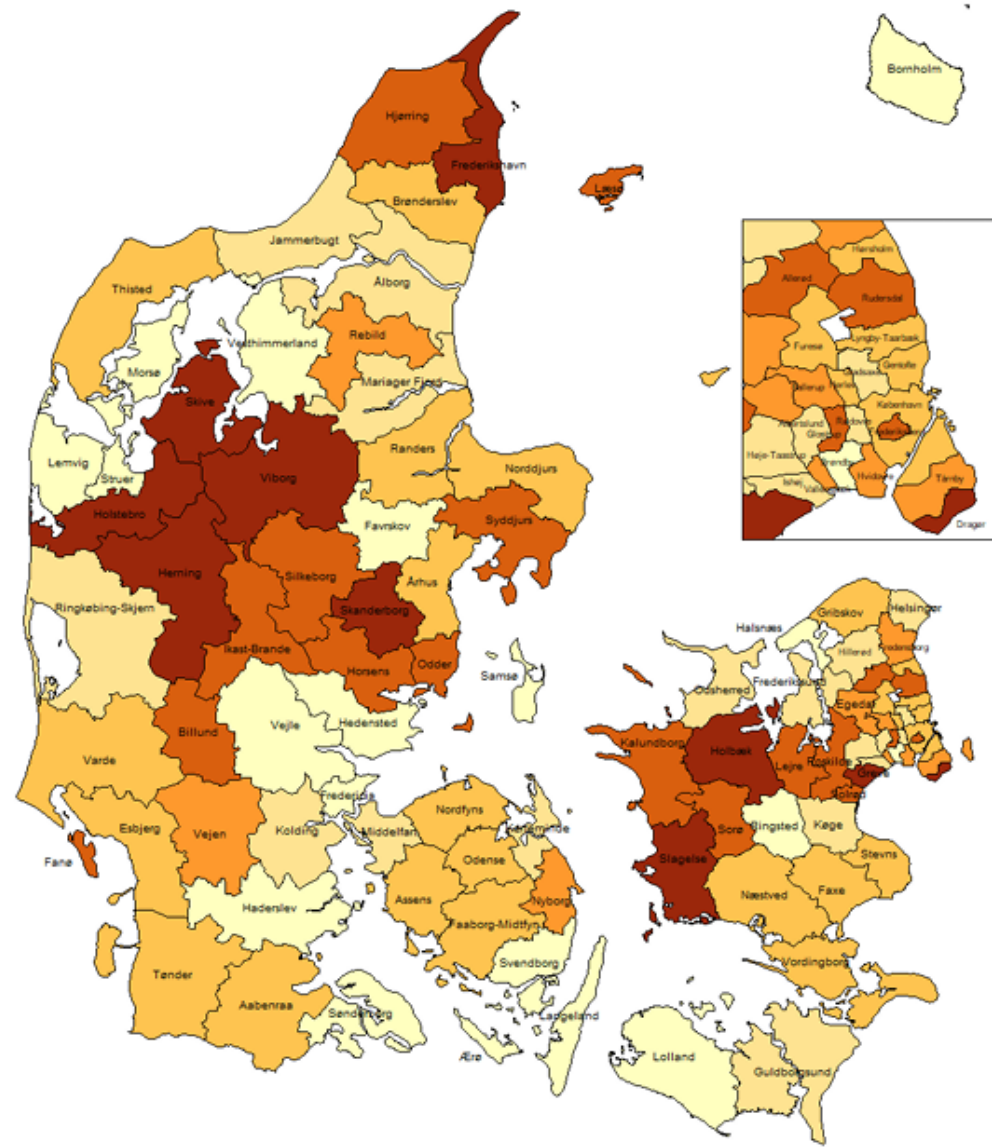
Antal børn pr.
fuldtidsbeskæftiget

Normeringer i daginstitutioner, 2022	0-2 år	3-5 år
Hele landet	2,9	5,6
Region Sjælland	2,9	5,7
Vordingborg Kommune	2,8	5,6
Kalundborg Kommune	3,0	6,0
Odsherred Kommune	2,8	5,4
<i>Bevægelseshaven (0-5 år)</i>	2,4	4,9
<i>Børnehuset Fårevejle (0-5 år)</i>	3,1	6,3
<i>Naturbørneh. Solbakken (3-5 år)</i>	-	4,1
<i>SpilOpen (0-5 år)</i>	3,2	6,5
<i>Moselinden (0-5 år)</i>	3,1	6,1
<i>Børnehuset Regnbuen (0-5 år)</i>	3	6
<i>Højby Børnehus (0-5 år)</i>	2,7	5,5
<i>Egebjerg Børnehave (3-5 år)</i>	-	5,3
<i>Raketten (0-5 år)</i>	2,7	5,3
<i>Skovinstitutionen (0-5 år)</i>	2,3	4,6
<i>Odden Vuggestue og Børnehave (0-5 år)</i>	1,7	3,4
<i>Rørvig Rødderne (0-5 år)</i>	2,9	5,8

Personalenormering daginstitutioner 0-2 år.
 Antal børn pr. fuldtidsbeskæftiget 2022



Personalenormering daginstitutioner 3-5 år.
 Antal børn pr. fuldtidsbeskæftiget 2022

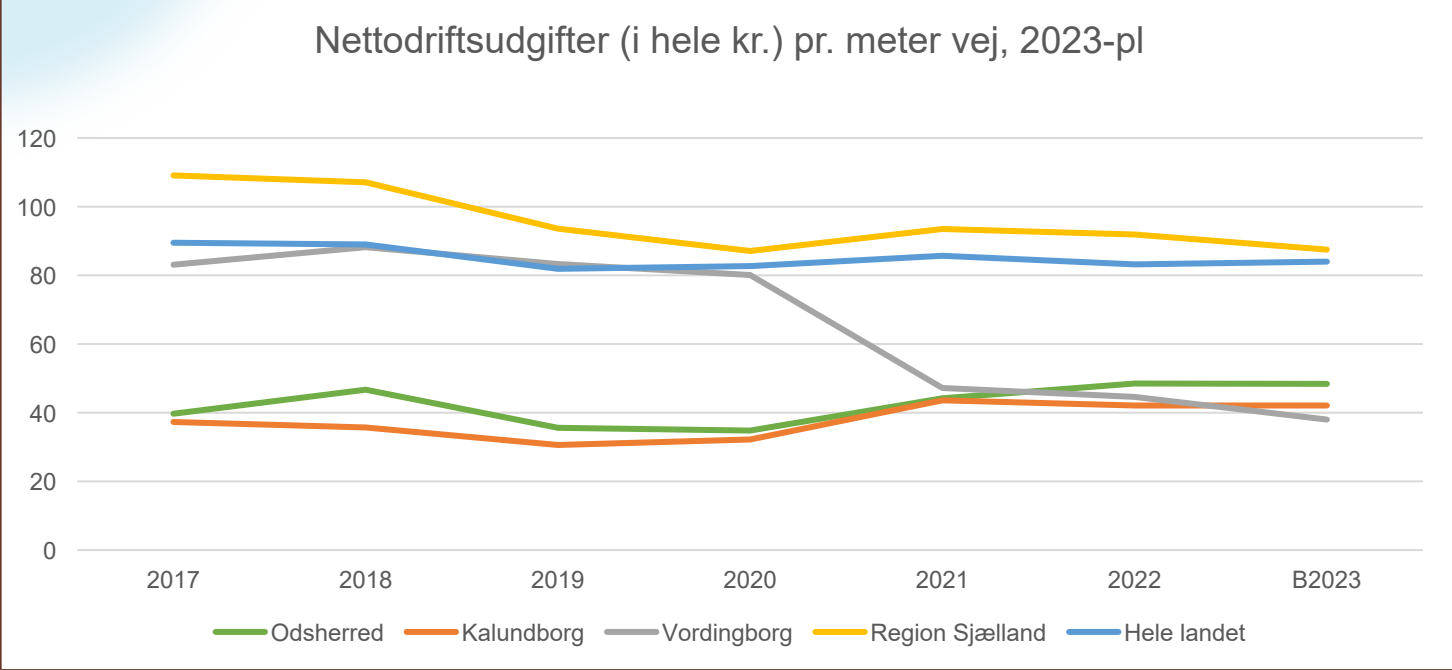




Veje og miljø



Direkte benchmark



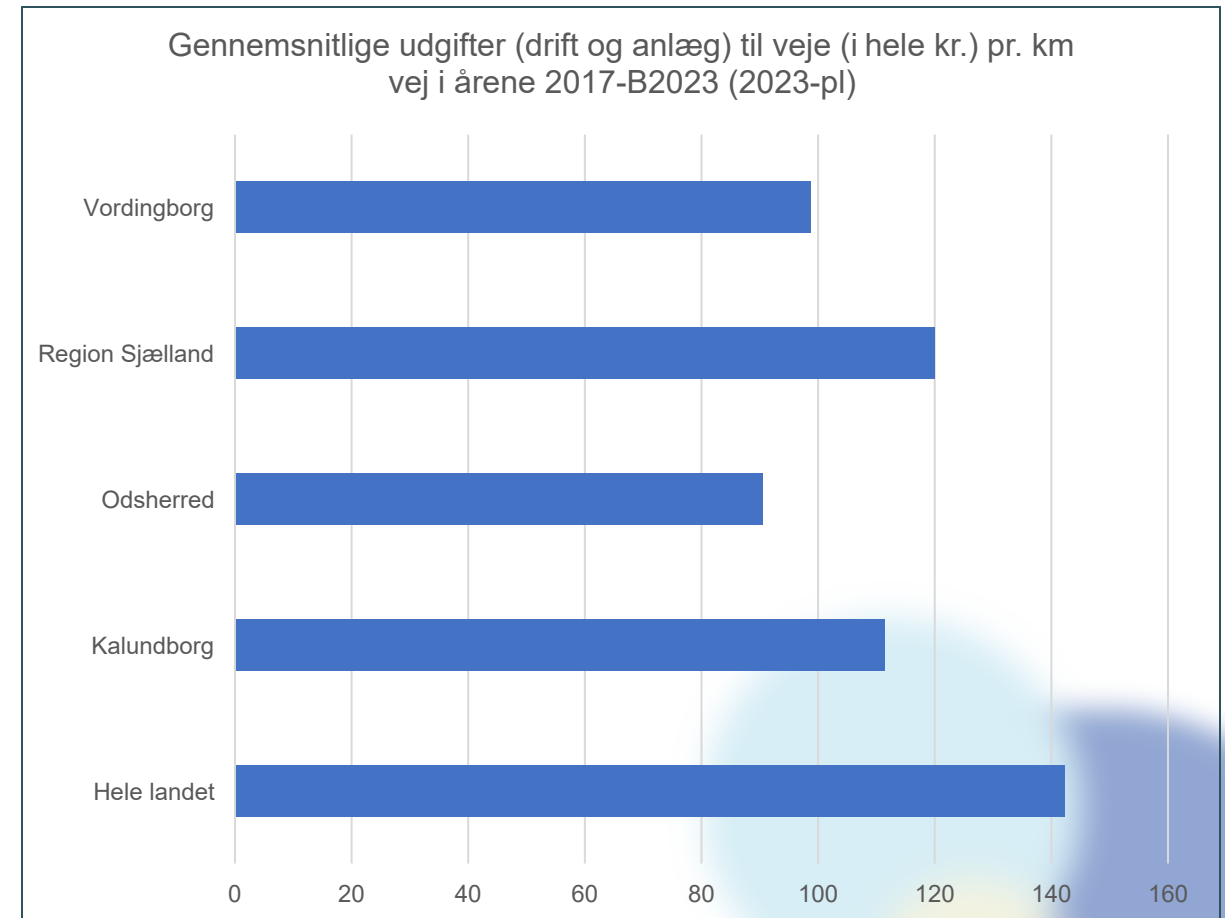
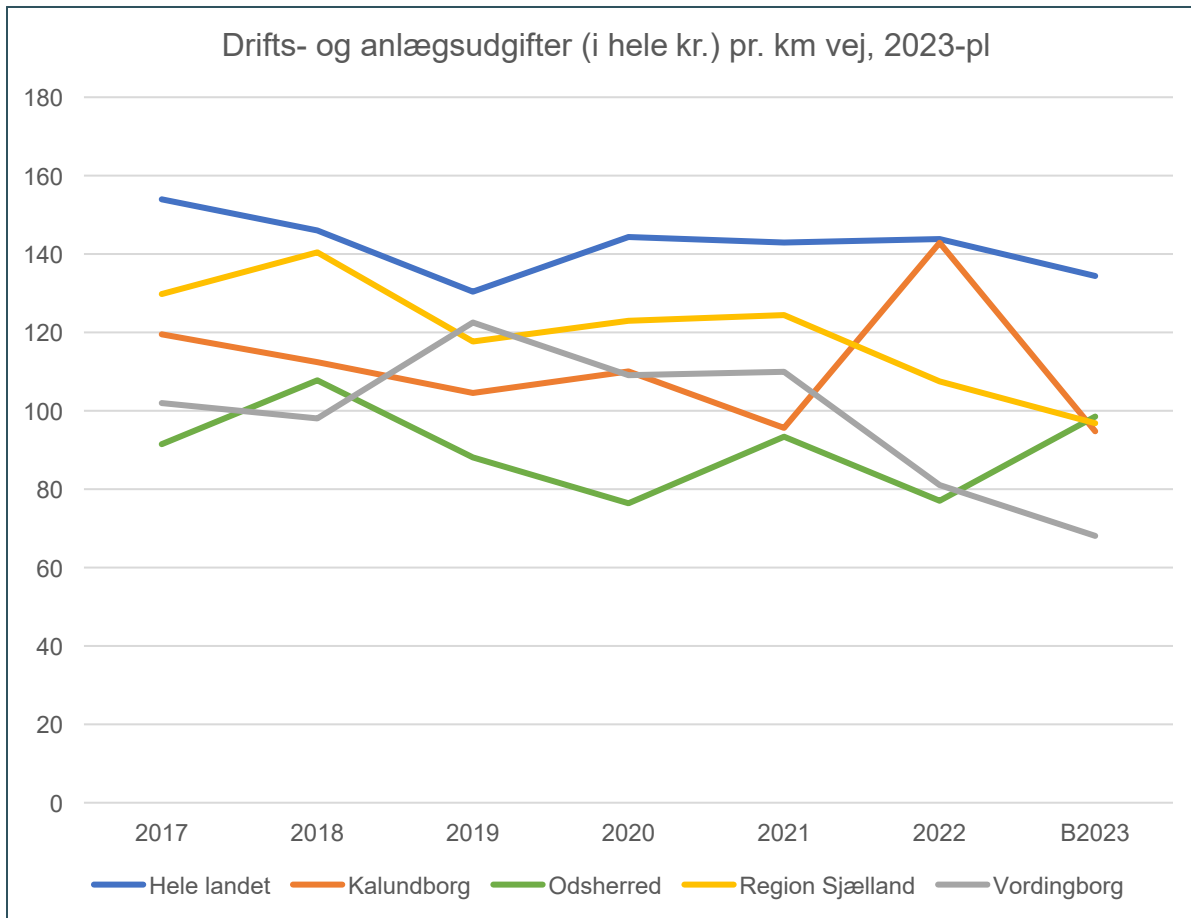
Her er kun indregnet drift.

Mange kommuner bogfører vejvedligehold som anlæg.

Budget 2023, indekseret	Ods-herred	Kalund-borg	Vordin-borg	Region Sj.	Hele landet
Faktisk udgiftsniveau	92,0	73,3	81,0	95,7	100,0
Beregnet udgiftsbehov	107,4	109,3	115,2	108,1	100,0
Beregnet økonomisk serviceniveau	85,7	67,1	70,3	88,5	100,0

Budget 2023, indekseret	Ods-herred	Kalund-borg	Vording-borg	Region Sj.	Hele landet
Faktisk udgiftsniveau	95,3	57,3	-	94,1	100,0
Beregnet udgiftsbehov	115,0	94,9	-	98,5	100,0
Beregnet økonomisk serviceniveau	82,8	60,4	-	95,4	100,0

Vejvedligehold – både drift og anlæg



2014-2022 er regnskabstal, mens 2023 er budgettal.

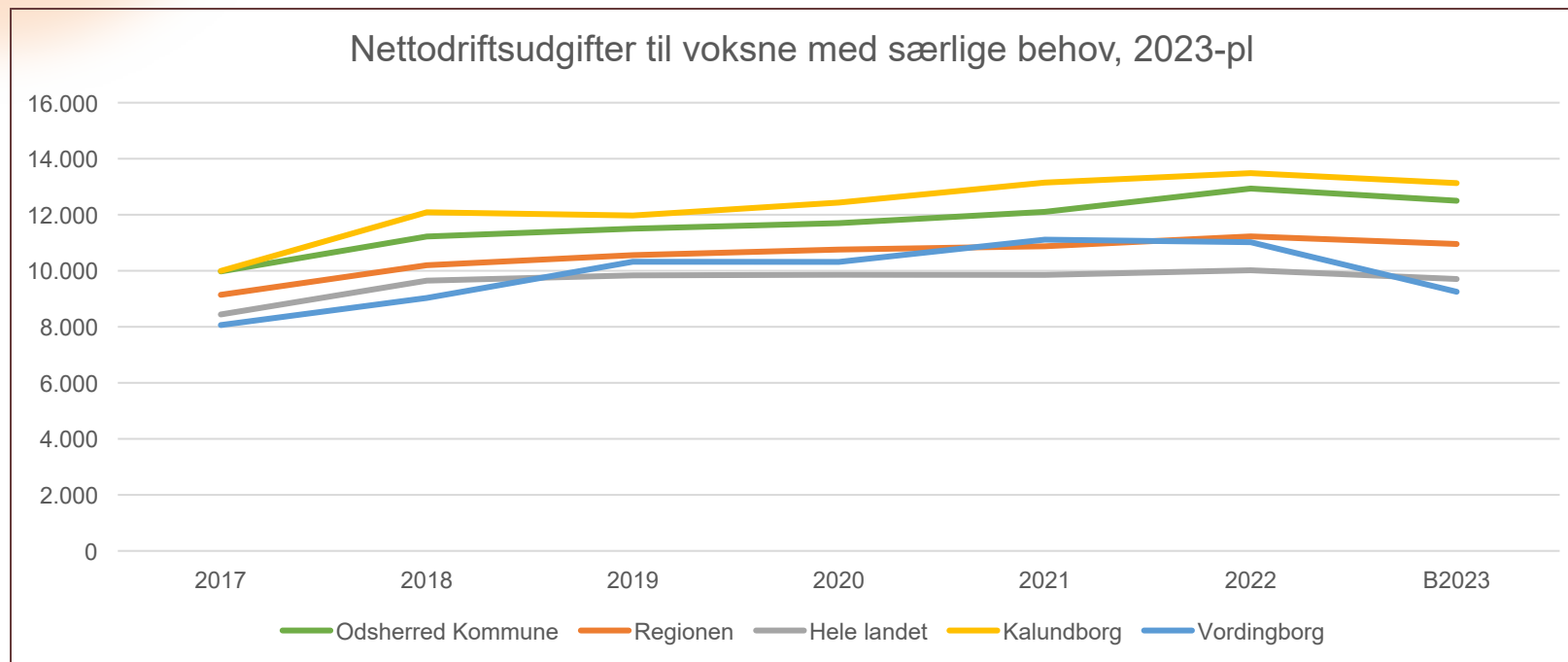


Det specialiserede socialområde

Voksne med særlige behov

Børn og unge med særlige behov

Direkte benchmark - voksenalderen

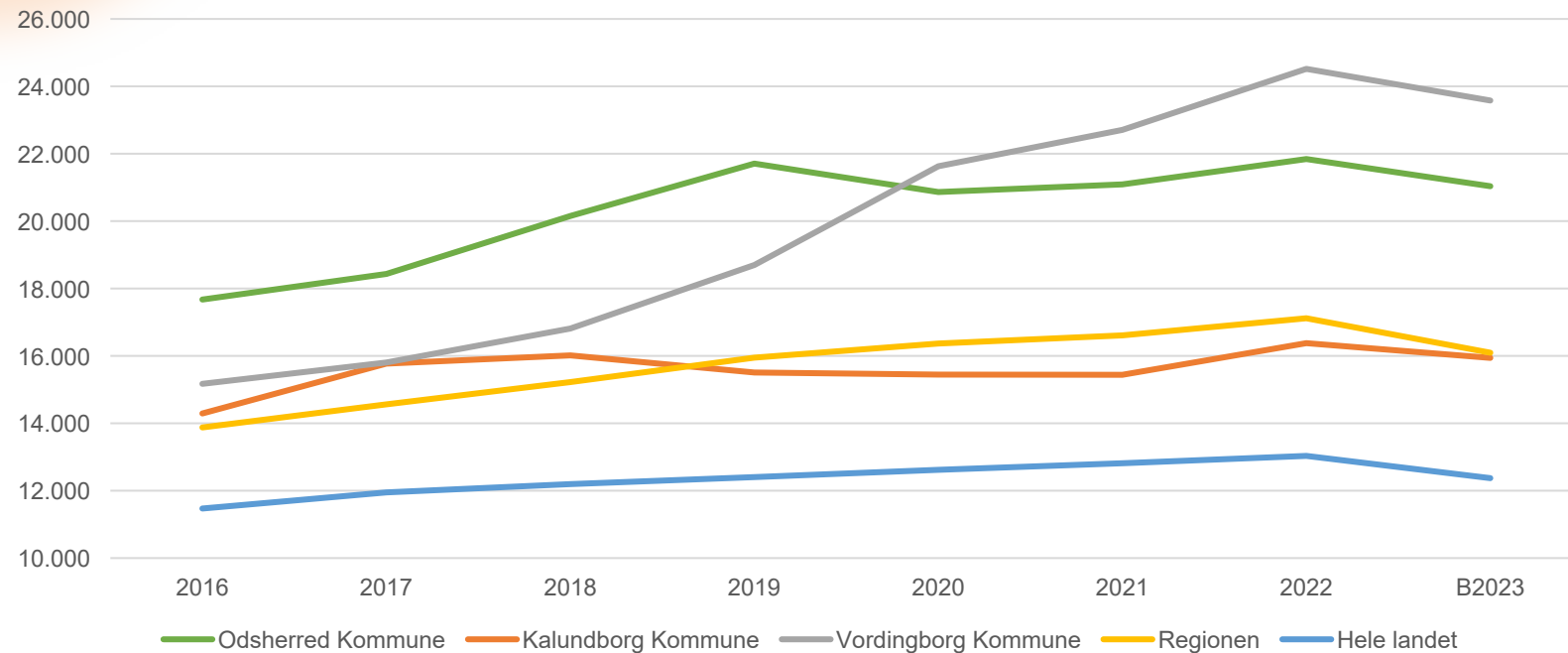


<i>Budget 2023, indekseret</i>	Ods-herred Kalund-borg		Vording-borg	Region Sj.	Hele landet
Faktisk udgiftsniveau	128,8	135,3	95,3	112,9	100,0
Beregnet udgiftsbehov	126,7	122,8	121,2	112,6	100,0
Beregnet økonomisk serviceniveau	101,7	110,3	78,6	100,3	100,0



Direkte benchmark - børneområdet

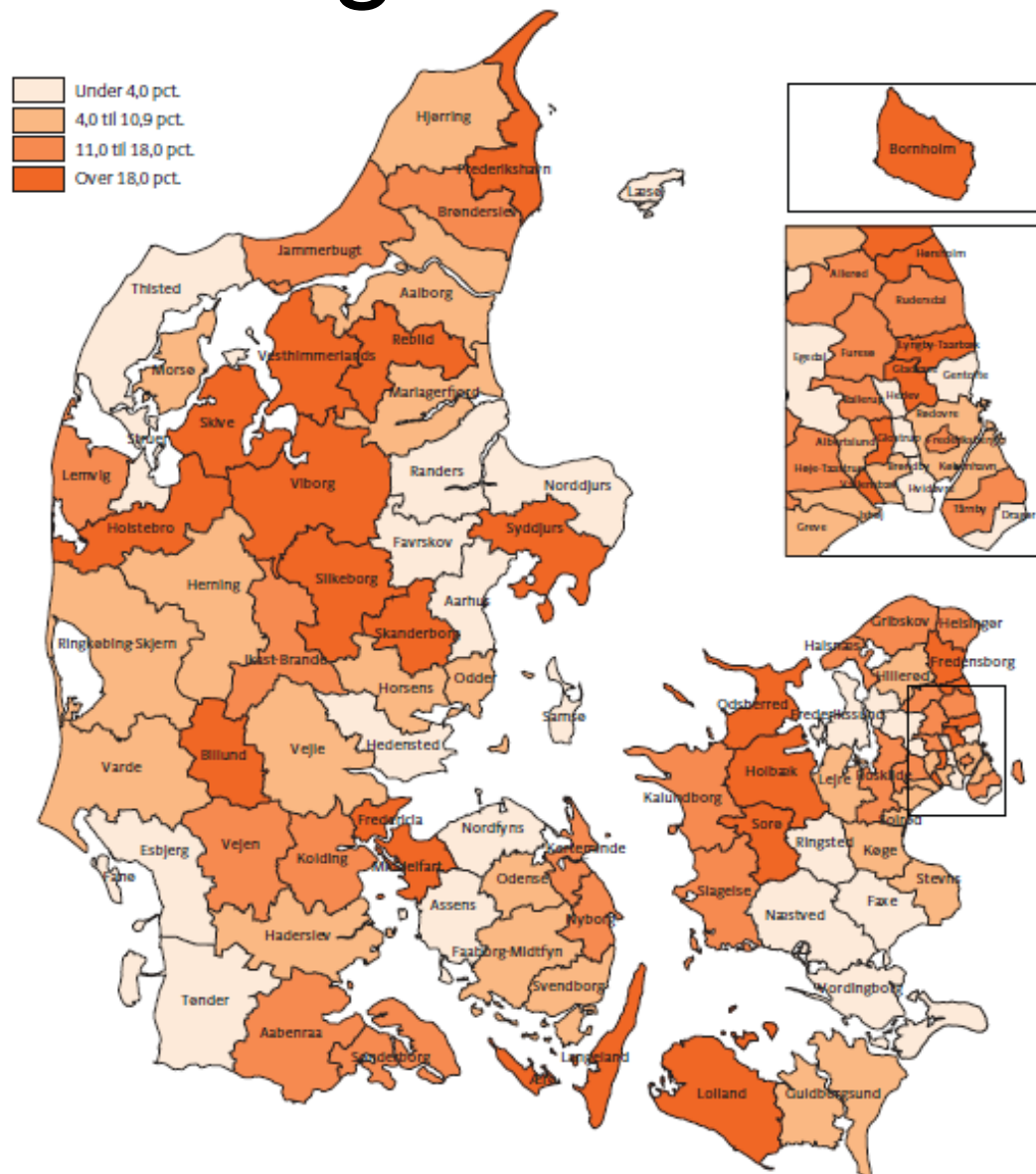
Udgifter til det specialiserede børneområde pr. 0-22-årig - 2023-pl



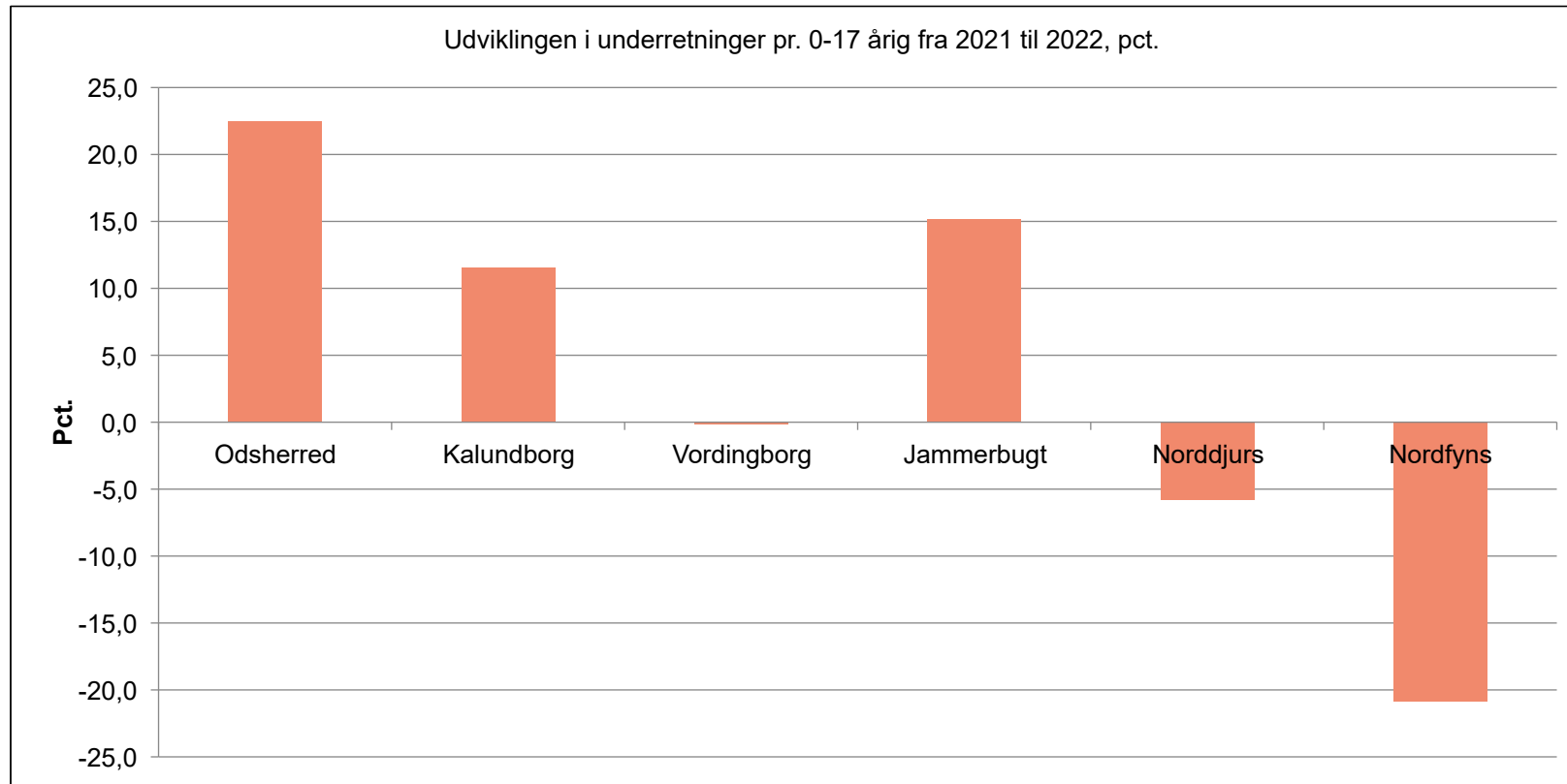
<i>Budget 2023, indekseret</i>	Ods-herred	Kalund-borg	Vording-borg	Region Sj.	Hele landet
Faktisk udgiftsniveau	170,0	128,8	190,6	130,1	100,0
Beregnet udgiftsbehov	163,7	153,9	163,4	130,0	100,0
Beregnet økonomisk serviceniveau	103,8	83,7	116,7	100,7	100,0

Udvikling i underretninger fra 2021-2022 pr. 0-17-årig

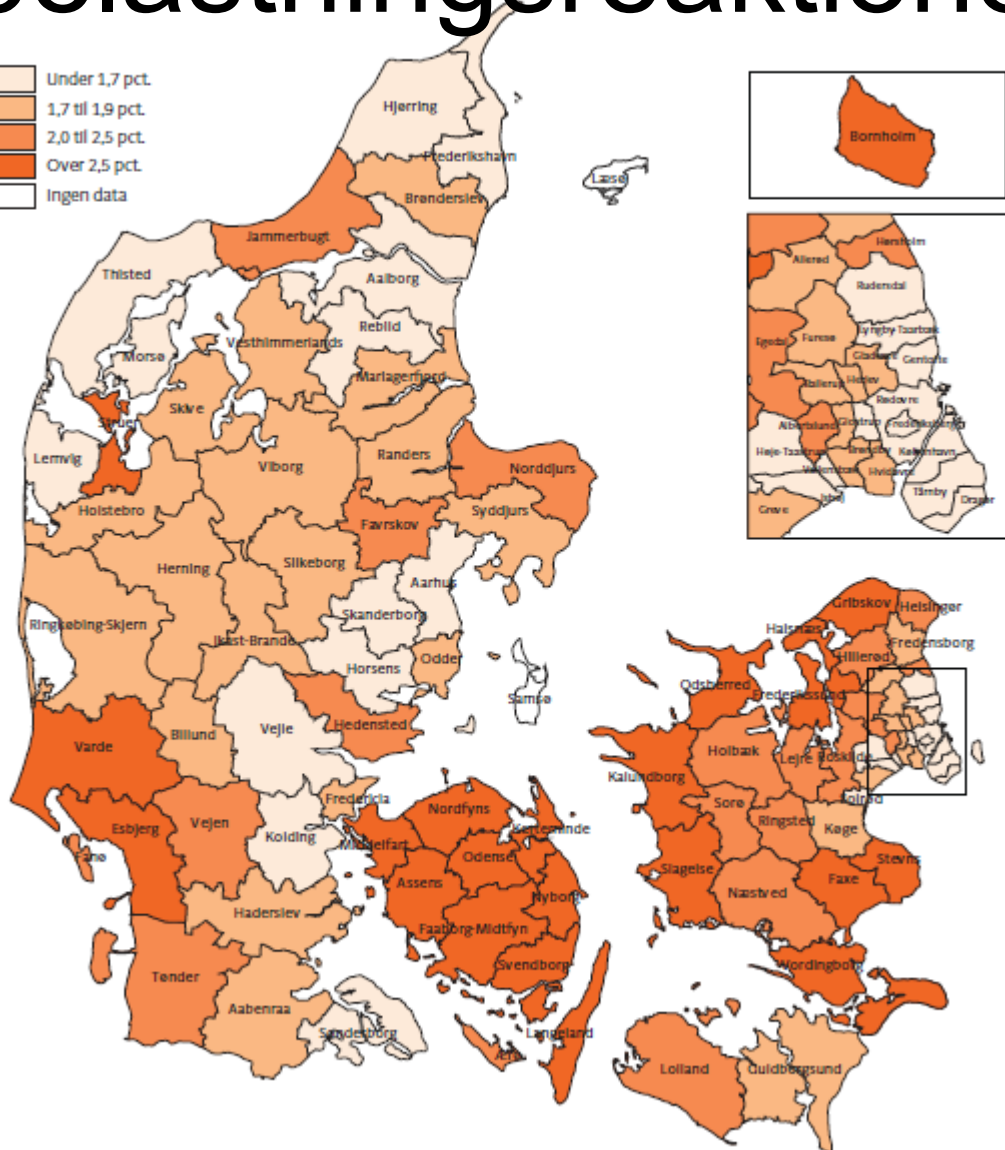
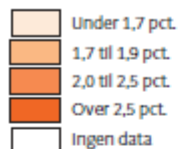
ODSHERRED
KOMMUNE



Udvikling i underretninger – udvalgte kommuner

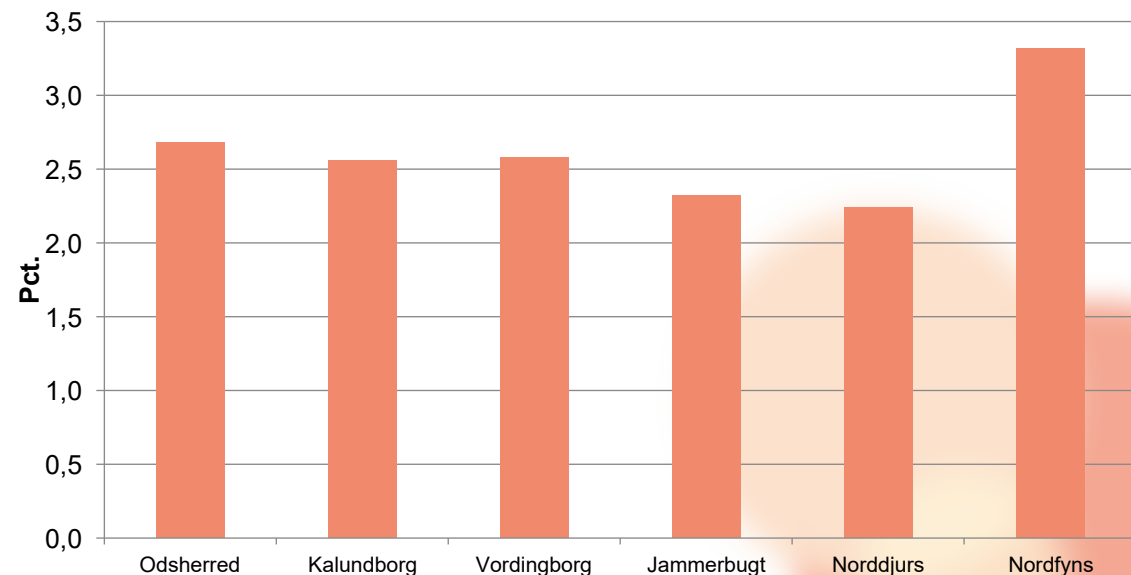


Andel af 0-17-årige med angst, depression og belastningsreaktioner



Odsherred Kommune har den 14. højeste andel 0-17-årige med ovenstående diagnoser

Andel 0-17-årige med ovenstående diagnoser i udvalgte kommuner



Note: Diagnoser omfatter angst, depression og belastningsreaktioner.

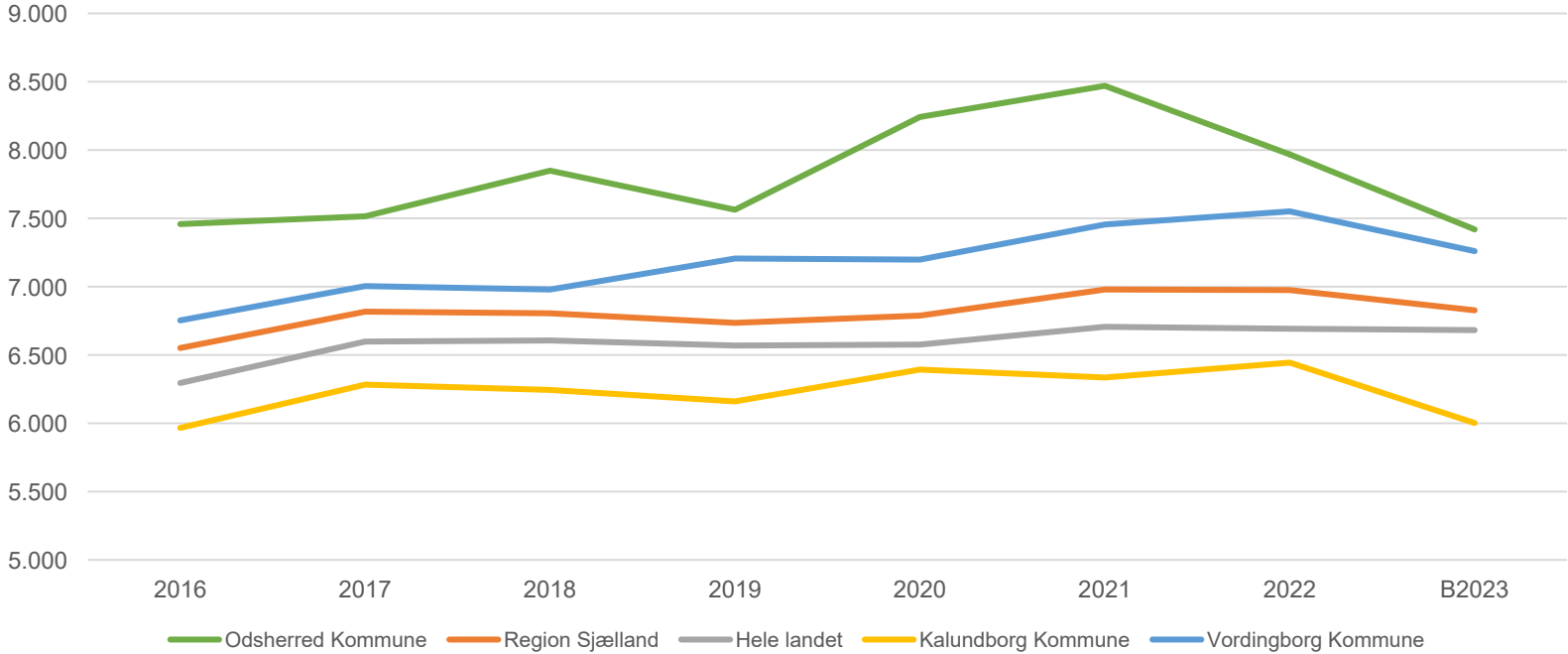


Administration



Direkte benchmark

Udgifter til administration pr. indb. 2023-pl (regnskabsdatametode, central)

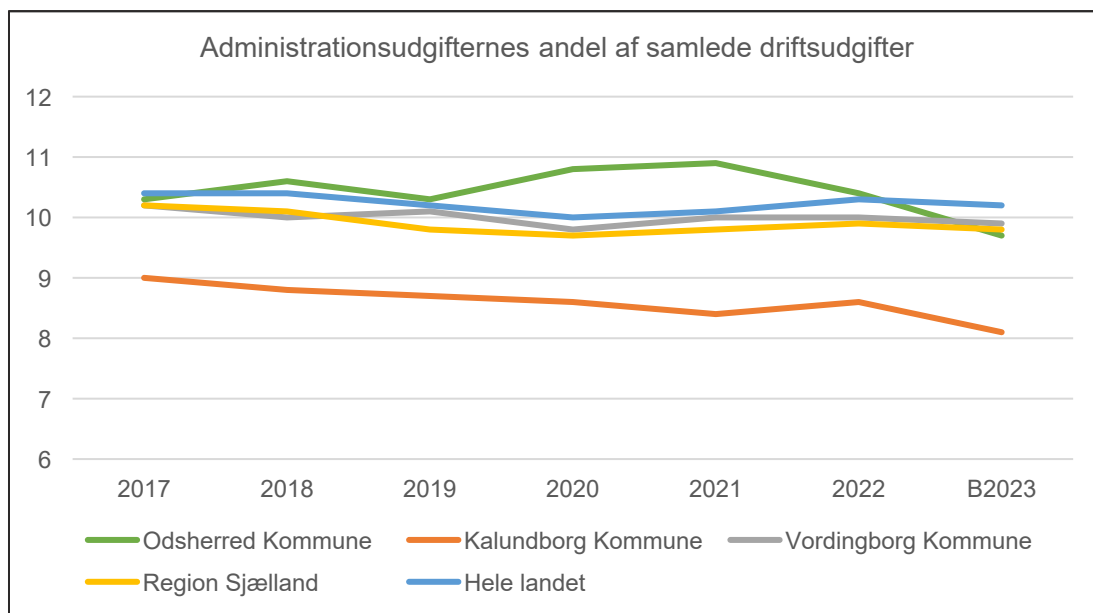
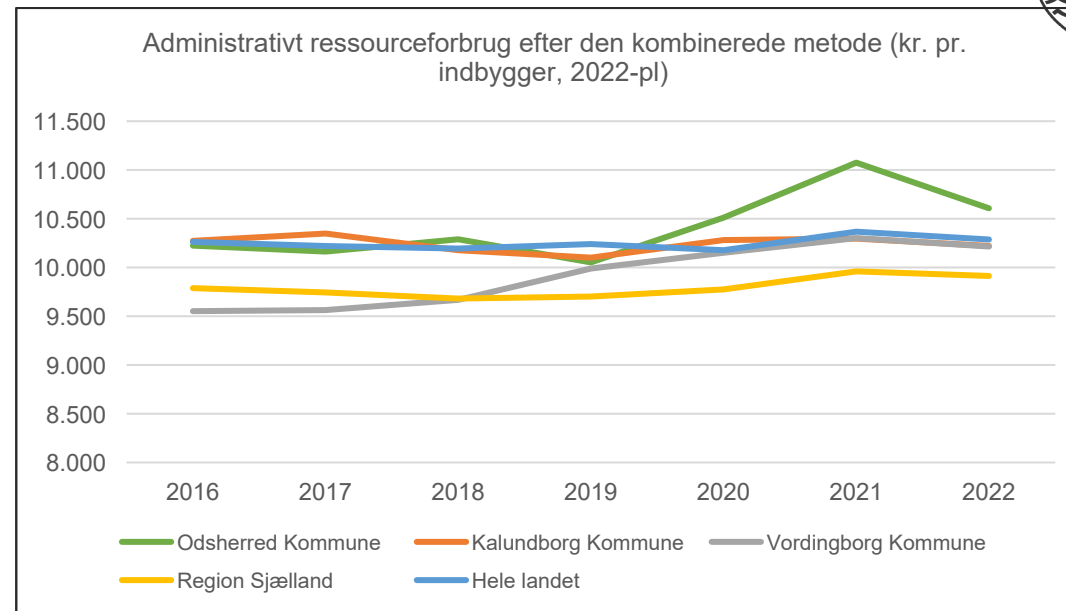
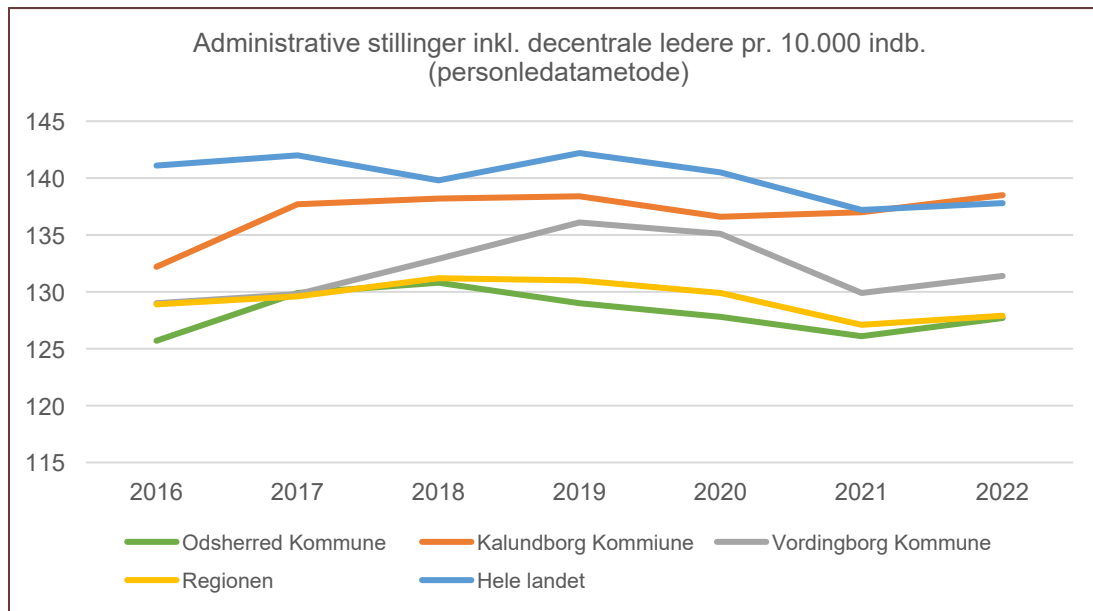


Stigning omkring 2021 kan et vist omfang tilskrives centralisering af it-udgifter, hvor bogføringen blev ført på fkt. 6.45.52.

Dette er nu rettet, så fx it-udgifter på skoleområdet bogføres på funktion vedr. skoleområdet.

Budget 2023, indekseret	Region				
	Odsherred	Kalundborg	Vordingborg	Sjælland	Hele landet
Faktisk udgiftsniveau	111,0	89,8	108,7	102,2	100,0
Beregnet udgiftsbehov	114,5	110,6	110,4	106,1	100,0
Beregnet økonomisk serviceniveau	96,9	81,2	98,5	96,1	100,0

Andre metoder



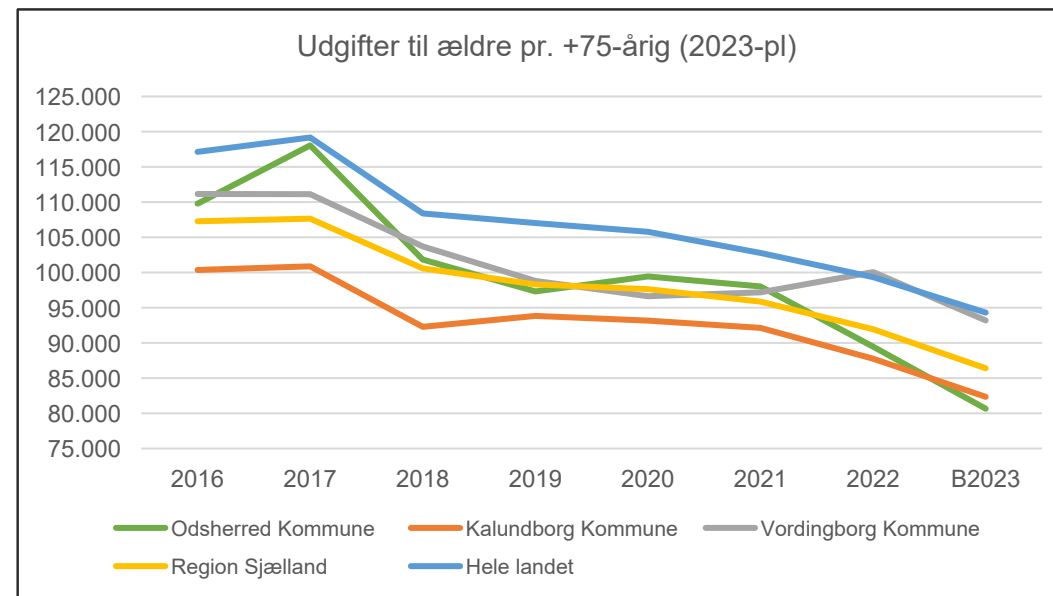
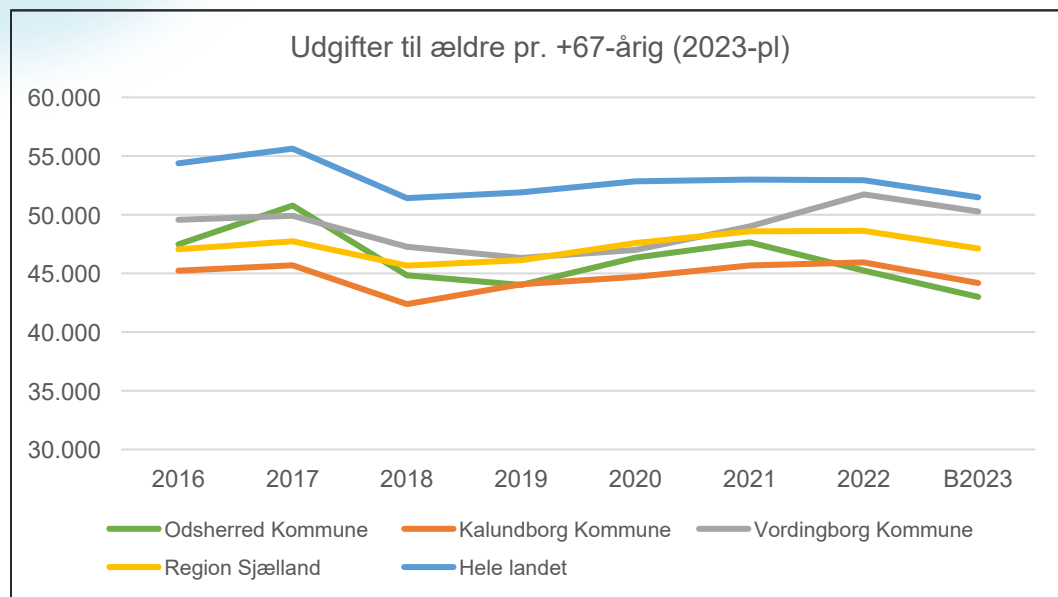
Stigning omkring 2021 kan et vist omfang tilskrives centralisering af it-udgifter, hvor bogføringen blev ført på fkt. 6.45.52.

Dette er nu rettet, så fx it-udgifter på skoleområdet bogføres på funktion vedr. skoleområdet.



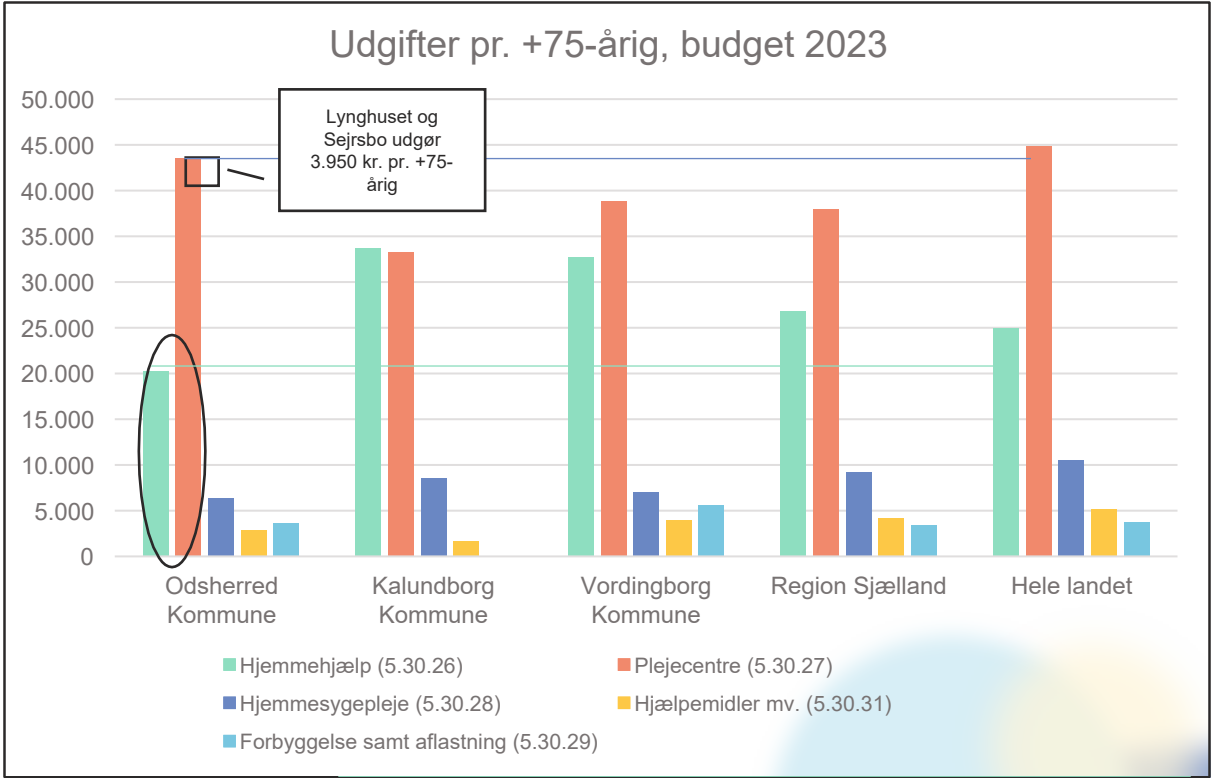
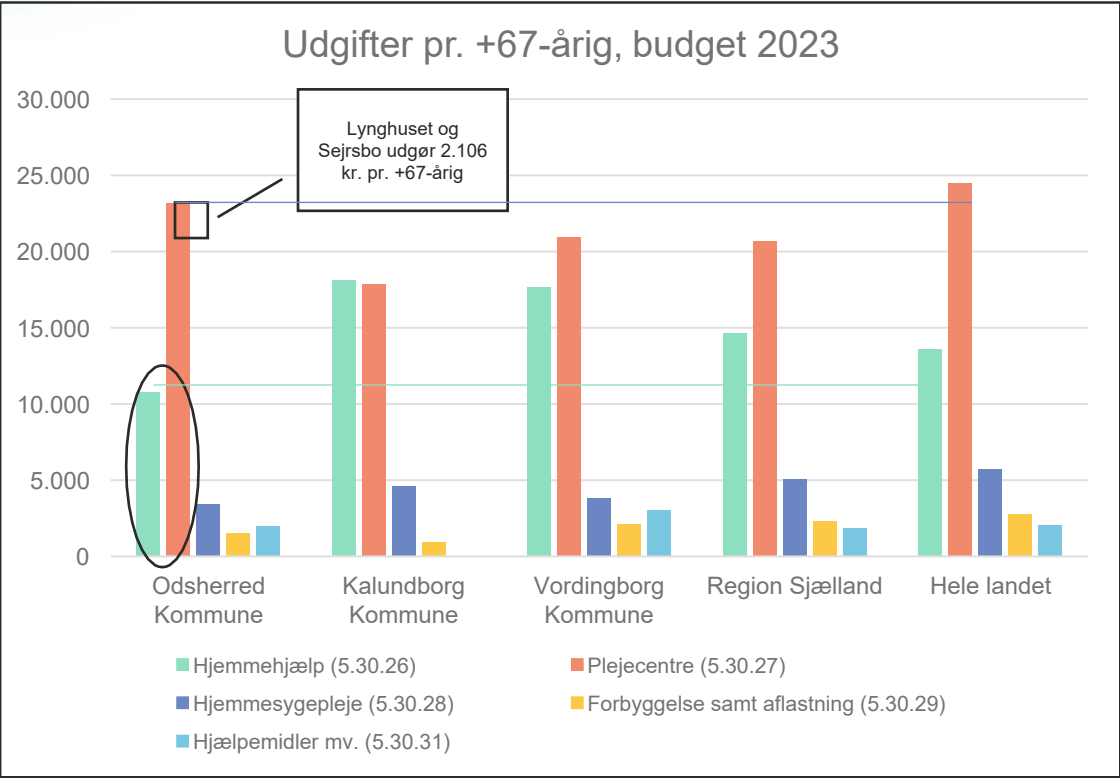
Ældre

Direkte benchmark

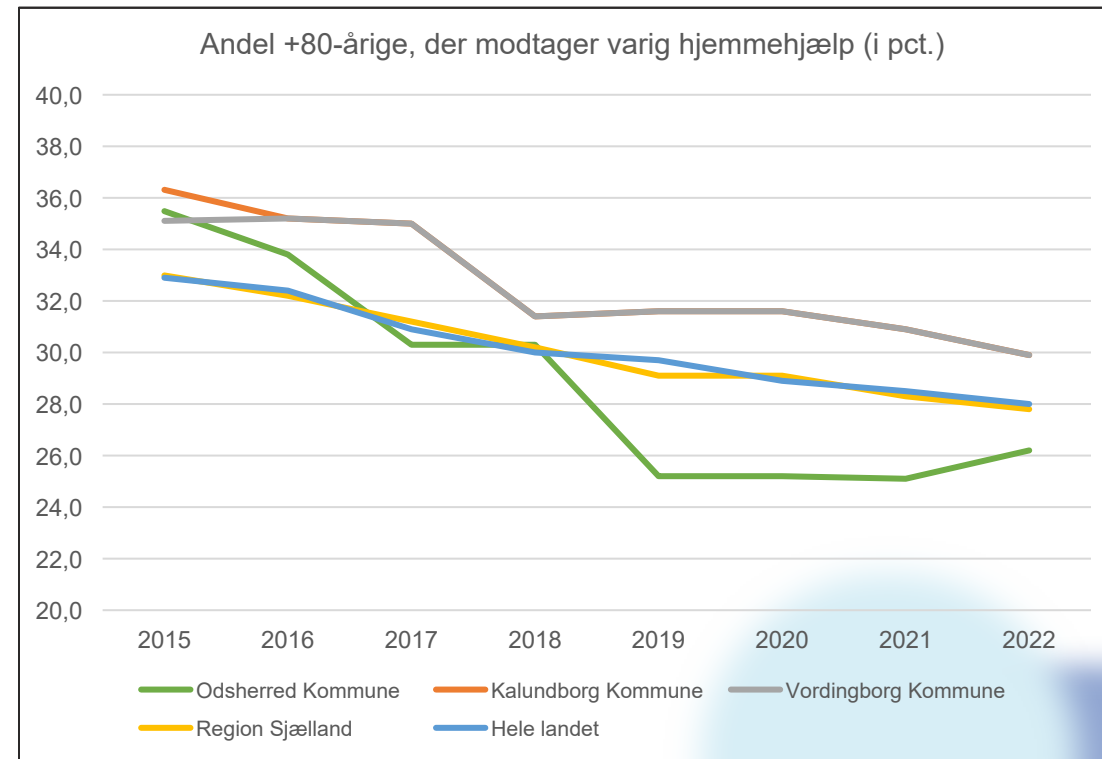
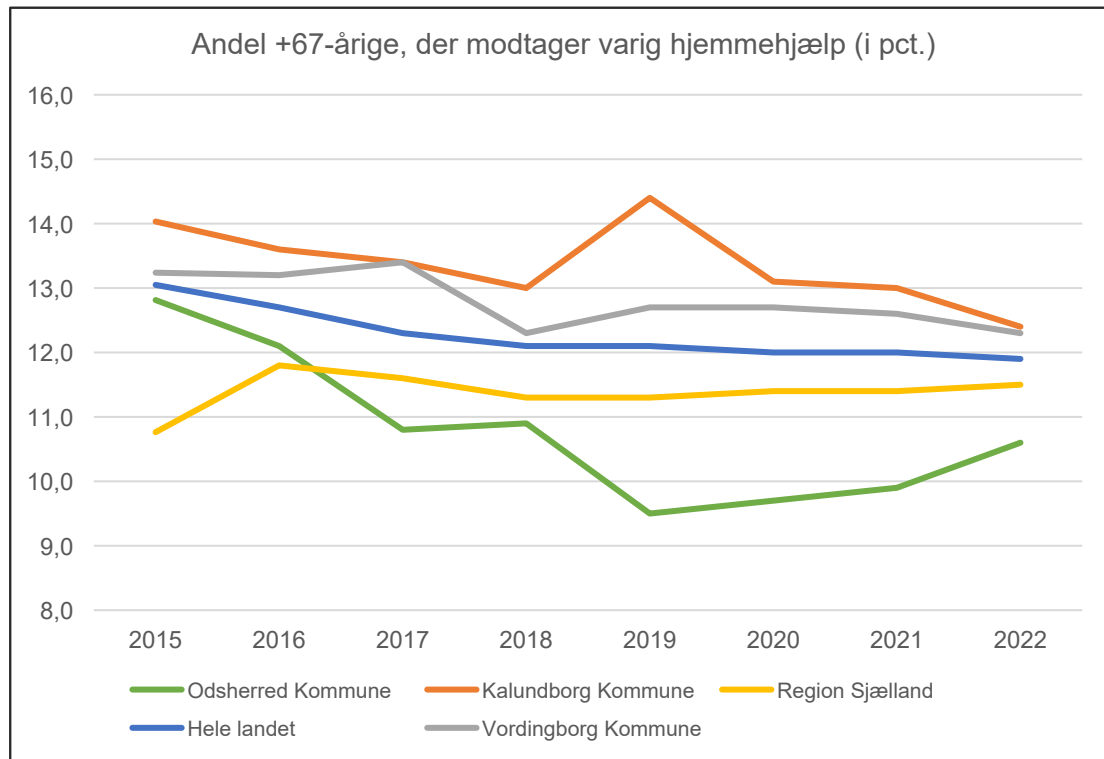


<i>Budget 2023, indekseret, pr. +67-årig</i>	Ods-herred	Kalund-borg	Vording-borg	Region Sj.	Hele landet
Faktisk udgiftsniveau	83,5	85,8	85,8	91,5	100,0
Beregnet udgiftsbehov	94,7	98,0	98,4	93,4	100,0
Beregnet økonomisk serviceniveau	88,2	87,6	87,2	98,0	100,0

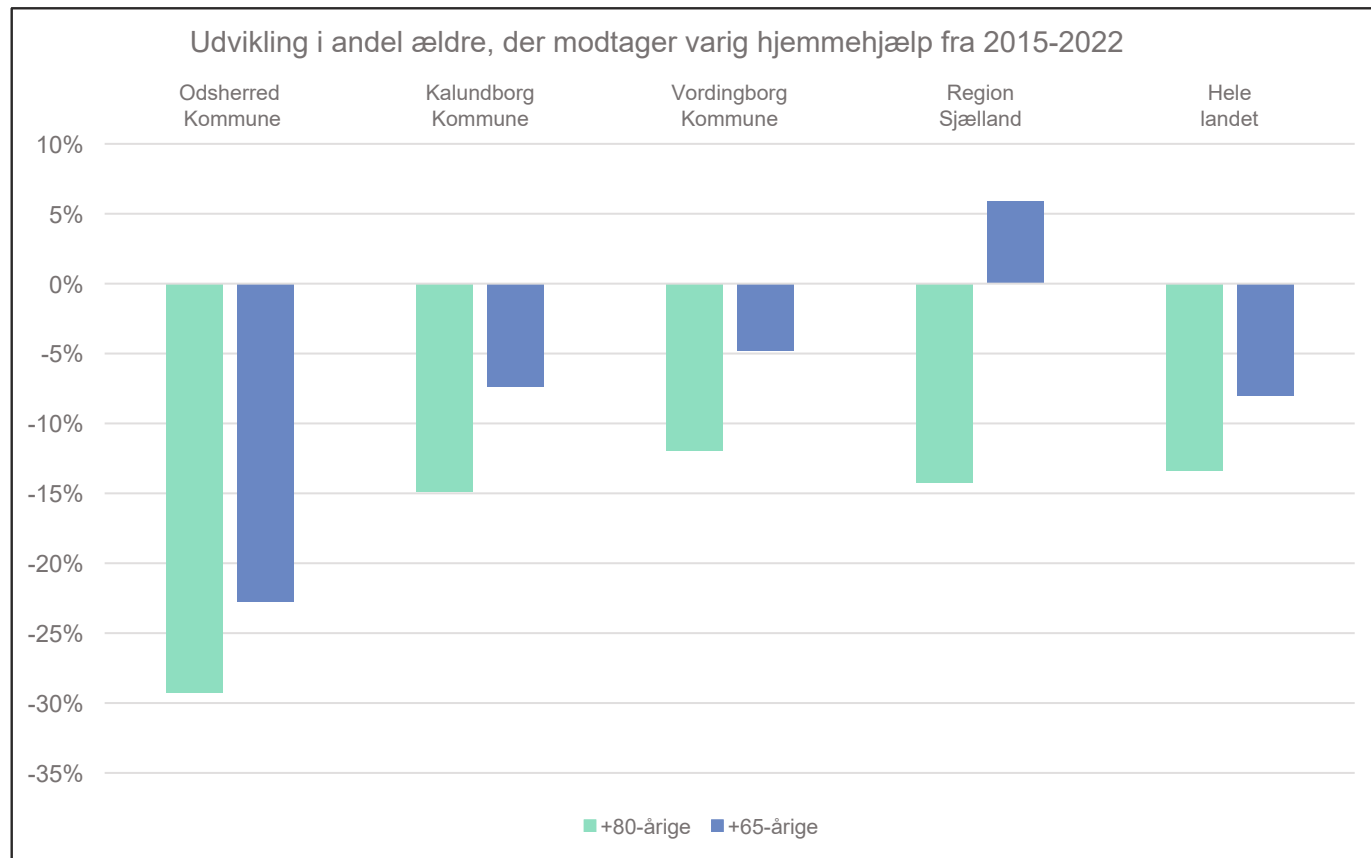
Delområder på ældreområdet



Aktivitetsdata – modtagerandele (1)

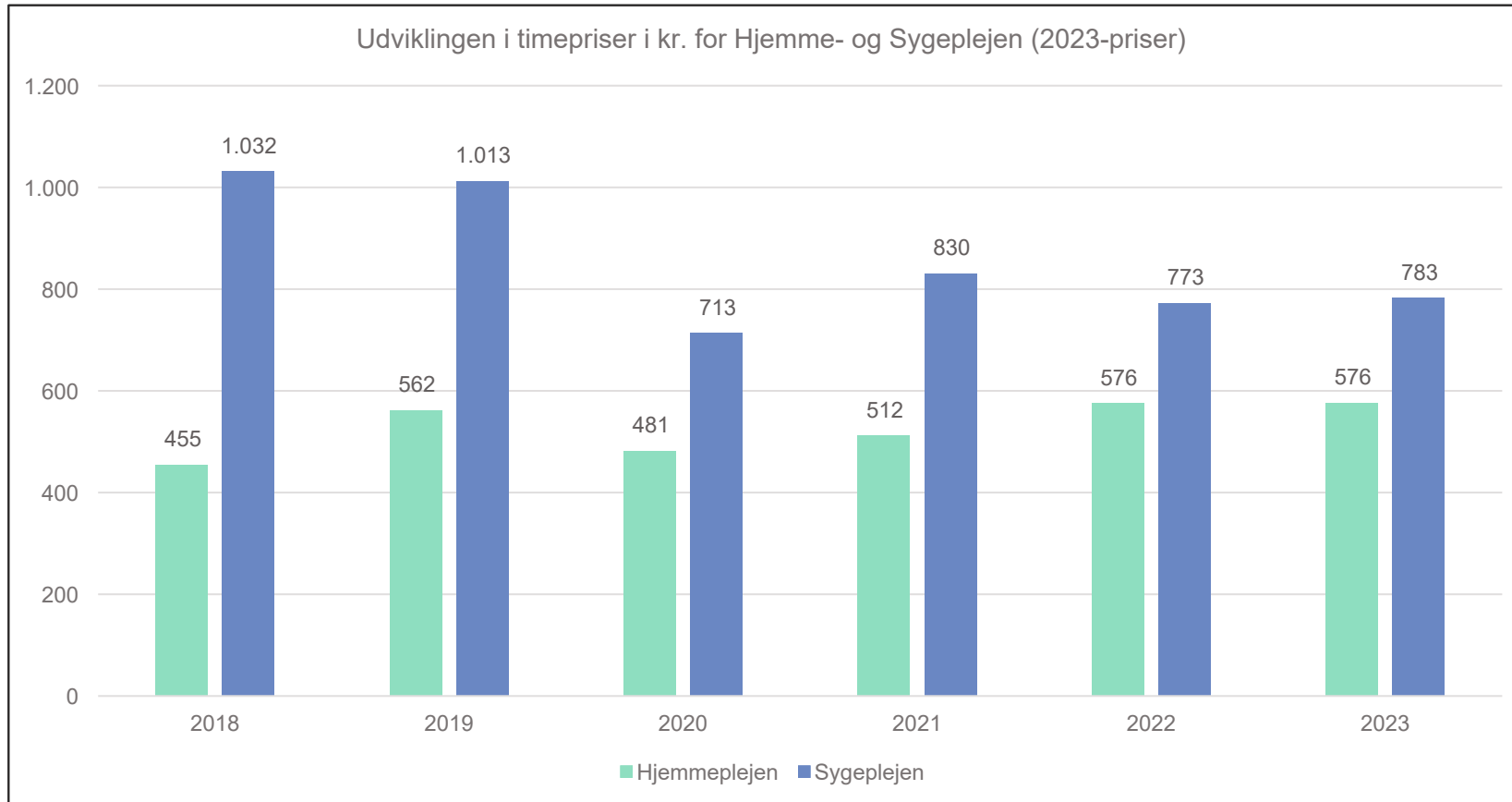


Aktivitetsdata – modtagerandele (2)

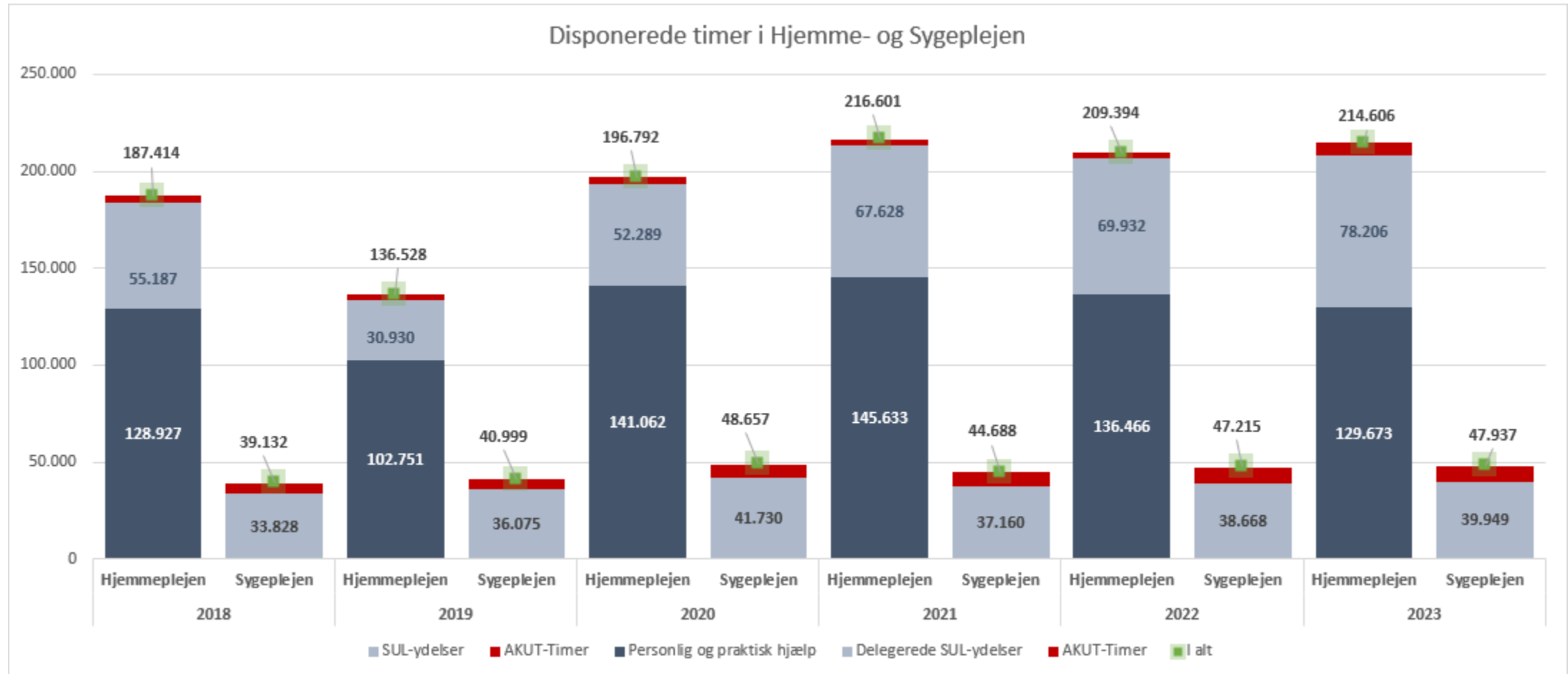


Her vises det samlede fald fra
2015 til 2022

Timepriser

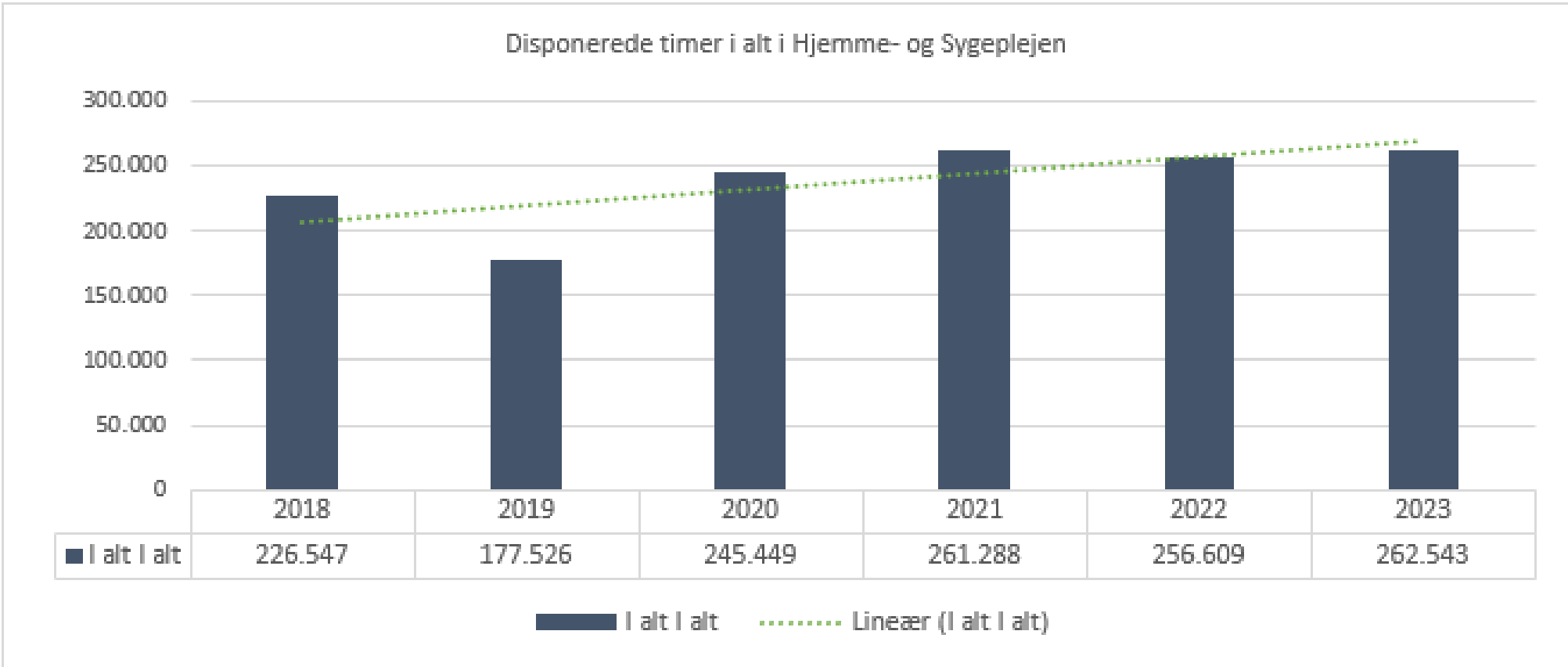


Disponeret tid (1)

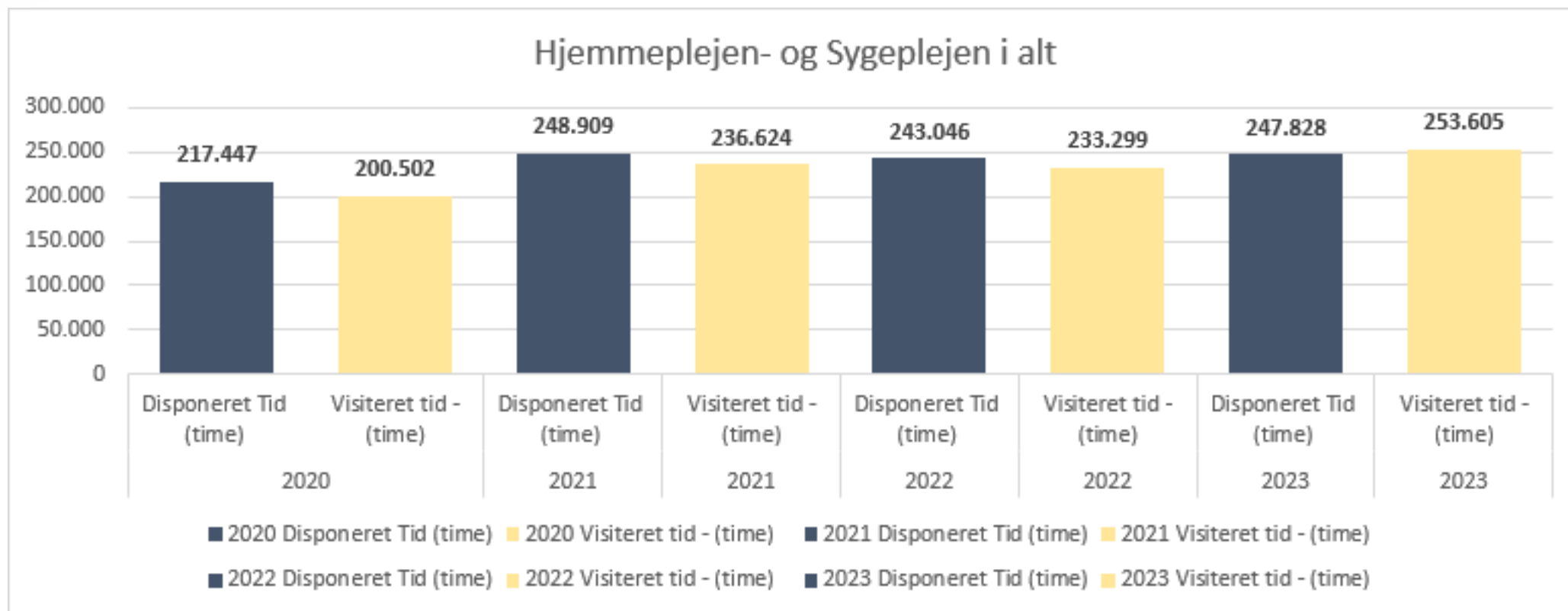




Disponeret tid (2)



Disponeret og Visiteret timer hjemme- og sygeplejen





Budgetudfordringer SÆP

Budgetudfordringer Omsorg og Sundhed

ODSHERRED
KOMMUNE



Overblik SÆP - Center for Omsorg og Sundhed				
Områder	(Forventet) regnskab 2023	Afvigelse - 2023-Regnskab	Budgetaftale 2024, inkl. tekniske korrektioner	Forventet Afvigelse 2024
COS	378,5	-24,4	10,1	-12,2
Myndighed, Puljer og Adm.	5,5	4,0	-3,3	0,5
Tandpleje	1,9	-0,5	0,4	-0,1
Visitation, Hjælpe midler og Demens	55,6	-3,5	1,5	0,0
Hjemme- og Sygeplejen	152,8	-15,7	6,0	-12,6
Plejecentre og Madservice	162,7	-8,7	5,5	0,0

Budgetoverskridelse med og uden iværksatte og planlagte handleplaner			
Områder	Forventet afvigelse 2024 - med handleplaner	Forventet afvigelse 2024 - uden handleplaner	Iværksatte handleplaner
COS	-12,2	-22,3	10,1
Myndighed, Puljer og Adm.	0,5	0,5	0,0
Tandpleje	-0,1	-0,1	0,0
Visitation, Hjælpe midler og Demens	0,0	-0,6	0,6
Hjemme- og Sygeplejen	-12,6	-19,1	6,5
Plejecentre og Madservice	0,0	-3,0	3,0



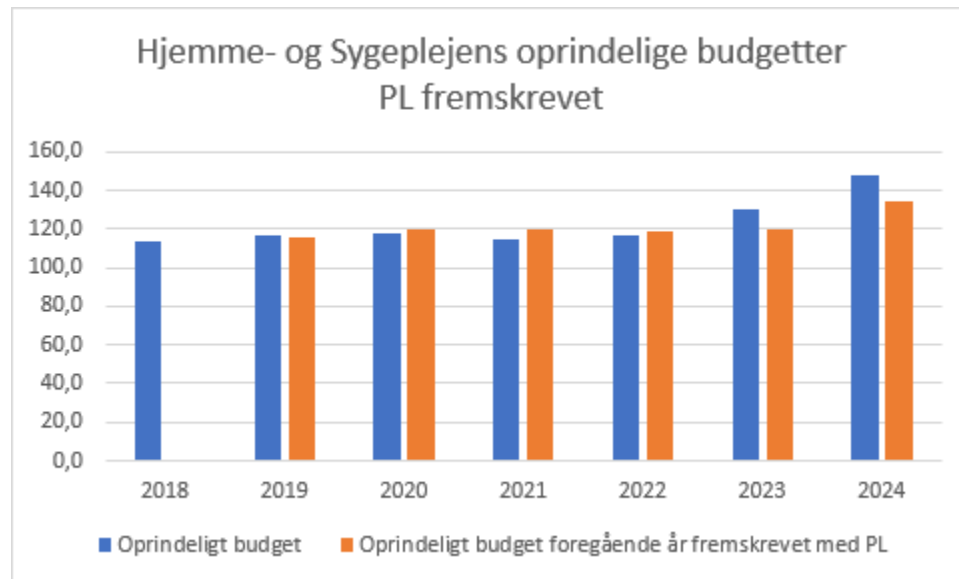
Iværksatte handleplaner

Område	Specifikation	Beløb
Hjemme- og sygeplejen	Konvertering af eksterne vikartimer til ansættelse af eget personale	4,5 mio.kr.
Hjemme- og Sygeplejen	Reducerer sygefravær sammen med indsats vedr. triagering/revisitering og arbejde med selvstyrende teams	2,0 mio.kr.
Solvognen, Lynghus og Sejrsbo – Fælles nattevagt	Tilpasning af drift til budget	0,5 mio.kr.
Sejrsbo	Tilpasning af drift til budget	2,1 mio.kr.
Madservice	Tilpasning af drift til budget	0,4 mio. kr.
Visitation og hjælpemidler	Tilpasning af løn og indsatser	0,6 mio.kr.
I alt		10,1 mio.kr.

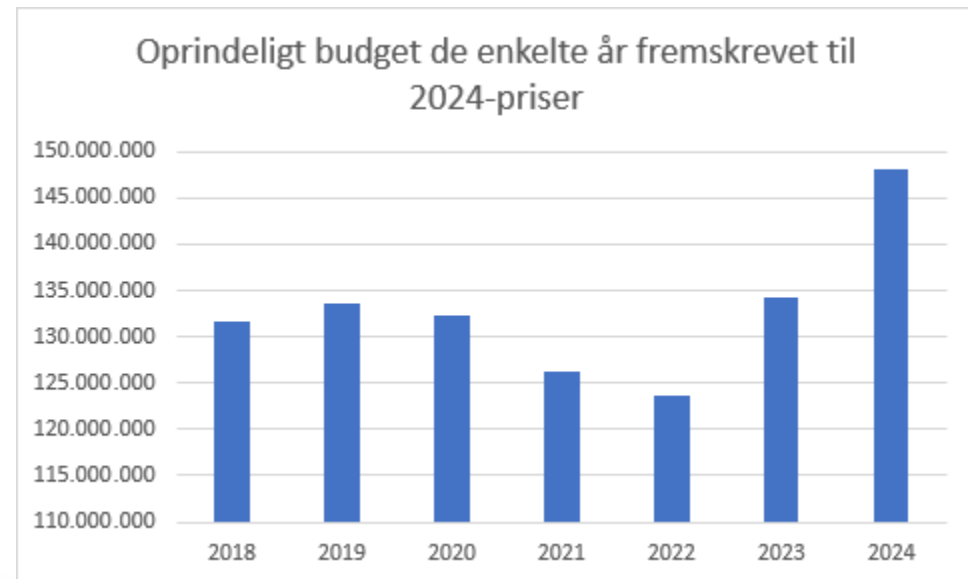


Budget hjemme- og sygeplejen

Oprindeligt budget foregående år fremskrevet med PL



Oprindelige budgetter fremskrevet til 2024-priser

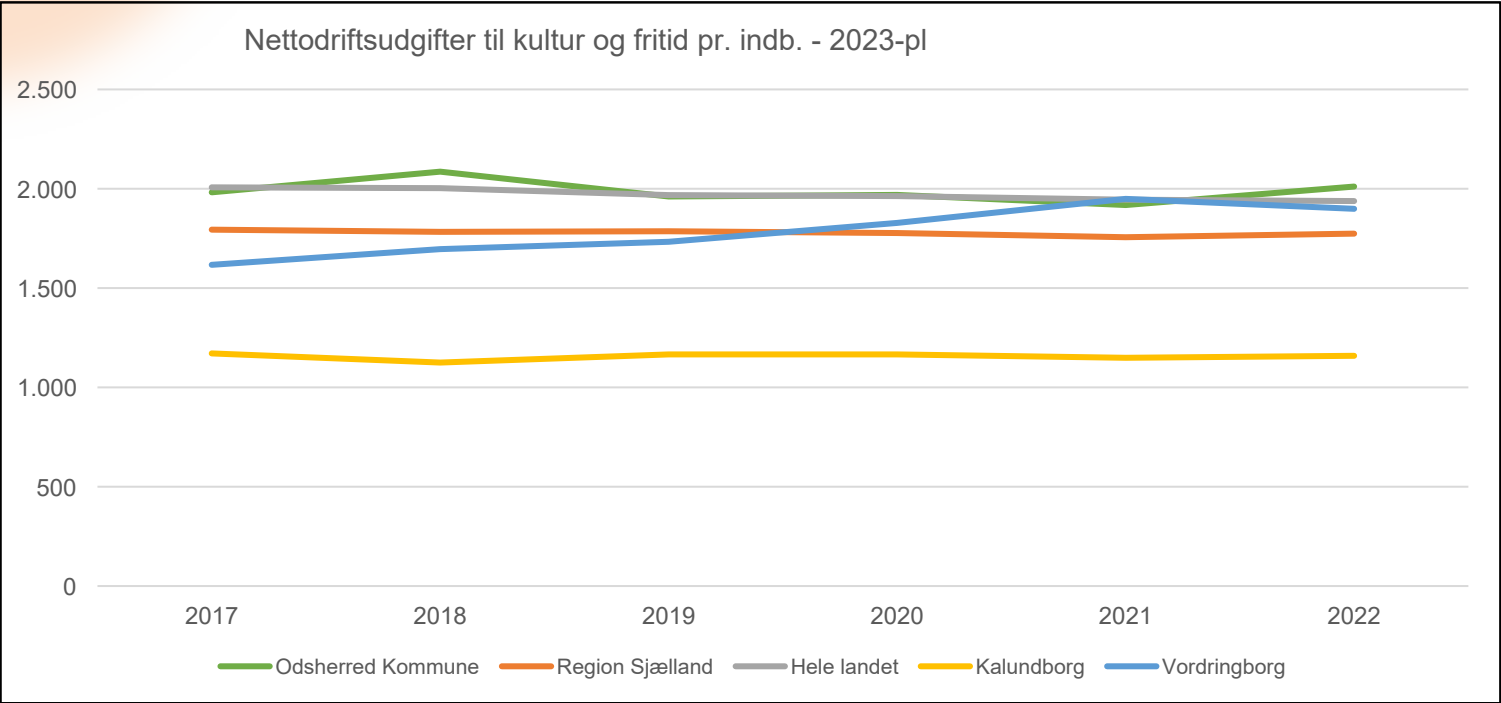




Kultur og fritid



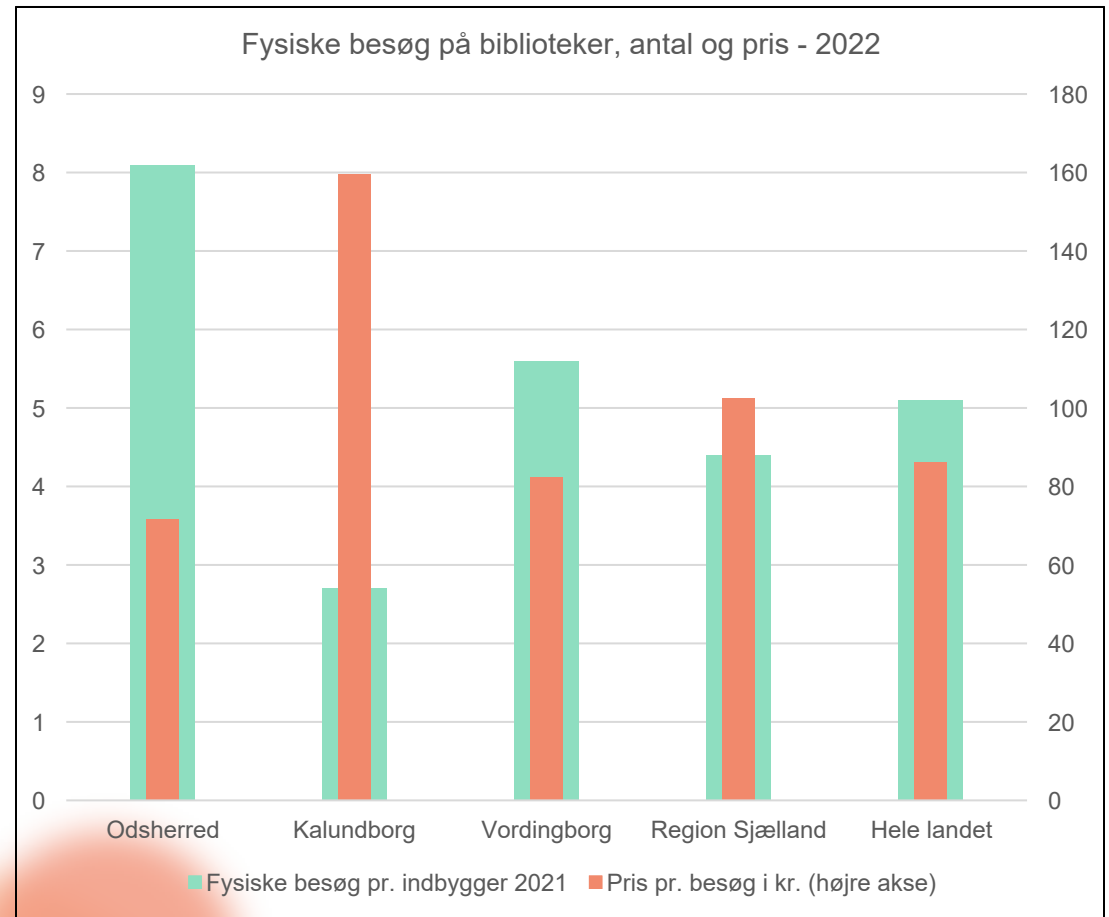
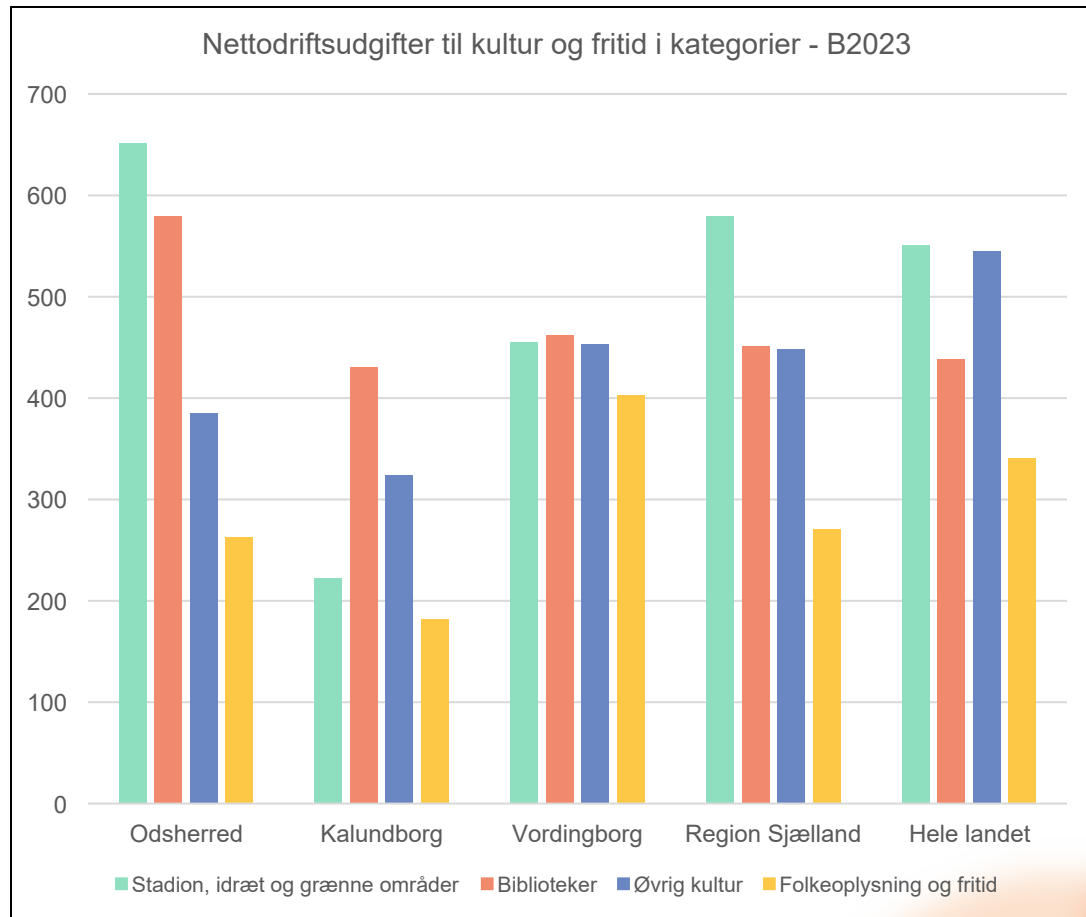
Direkte benchmark



<i>Budget 2023, indekseret</i>	Ods-herred	Kalund-borg	Vording-borg	Region Sj.	Hele landet
Faktisk udgiftsniveau	105,1	61,7	94,4	93,0	100,0
Beregnet udgiftsbehov	82,5	87,5	90,7	93,5	100,0
Beregnet økonomisk serviceniveau	127,5	70,5	104,0	99,4	100,0



Yderligere om kultur og fritid



I Odsherred har borgerservice til huse på bibliotekerne



Budget 2025

Budget 2025 - politisk tidsplan

ODSHERRED
KOMMUNE



Dato	Handling	Ansvarlig
23. januar 2024	Tidsplan for budget 2024 samt regler og retningslinjer for budgetlægningen for 2025 behandles	ØU/Økonomi
30. januar 2024	Tidsplan for budget 2024 samt regler og retningslinjer for budgetlægningen for 2025 behandles	BYR/Økonomi
22.-23. februar 2024	Reserveret til budgetseminar for Byrådet + Budgetnotat I	BYR/Økonomi/Sekretariat
5.-6./12. marts 2024	Udvalgene drøfter emner, der skal indgå i budgetprocessen, herunder anmodninger om eventuelle beregninger	Fagudvalg/Økonomi/Fagcentre
8. april 2024	Frist for indlevering af udvidelses- og reduktionsforslag, som kræver beregning og analyse i Administrationen for at anslå omkostningsniveau (herunder også anlægsprojekter) Sendes til budget@odsherred.dk - senest kl. 12.00	Fagudvalg/Fagcentre/Centerchefer
16.-17./23. april 2024	Forsatte drøftelser i udvalgene	Fagudvalg/Økonomi/Fagcentre
Maj	Udvalgene inviterer og arrangerer budgetdialog	Fagudvalg/Fagcentre
11.-12. juni 2024	Udvalgene præsenteres for de forslag, der foreligger på udvalgenes områder, herunder også forslag fremsat af Administrationen	Fagudvalg/Økonomi/Fagcentre
18./25. juni 2024	Status til ØU/Byrådet omkring foreløbigt administrativt budget inkl. tekniske korrektioner mv. + Budgetnotat II	Økonomi
Juni	Dialogmøde med HU	ØU/Sekretariat
Juli (medio)	Status til ØU/Byrådet omkring konsekvenserne af økonomiaftalen for 2025, herunder særligt nye skøn for indtægter fra skatter, tilskud og udligning (udsendes via mail/Prepare)	Økonomi
22. august 2024	Reserveret til budgetseminar for Byrådet	BYR/Økonomi/Sekretariat
22. august 2024	Dagsorden til Økonomiudvalgets 1. behandling udsendes. Heri indgår Borgmesterens budgetforslag.	Økonomi/Sekretariat
22. august 2024	Borgmesterens budgetforslag offentliggøres på kommunens hjemmeside og sendes i høring hos medarbejdere, brugere, interessenter, råd og nævn.	Økonomi/Kommunikation
27. august 2024	1. behandling af budgettet + Budgetnotat III	ØU
3. september 2024	1. behandling af budgettet + Budgetnotat III	BYR
5. september 2024	Borgermøde på KommuneTV/Facebook	BYR/Sekretariat/Økonomi
18.-19. september 2024	Budgetforhandlingsmøde(r)	BYR/Sekretariat/Økonomi
26. september 2024	Dagsorden til Økonomiudvalgets 2. behandling udsendes. Heri indgår evt. budgetfolig.	Økonomi/Sekretariat
1. oktober 2024	2. behandling af budgettet + Budgetnotat IV	ØU
8. oktober 2024	2. behandling af budgettet + Budgetnotat IV	BYR

Budget 2025 - resultatopgørelse

ODSHERRED
KOMMUNE



	<i>I 1.000 kr., netto mht. refusion samt drifts- og anlægsindtægter</i>	Budget-forslag 2025	Budget- overslag 2026	Budget- overslag 2027
	Det skattefinansierede område			
	Indtægter			
	Tilskud og udligning (løbende pl)	-755.990	-823.538	-877.298
	Skatter (løbende pl)	-2.160.327	-2.220.598	-2.256.431
	Indtægter i alt	-2.916.317	-3.044.136	-3.133.729
	Driftsudgifter			
	Driftsudgifter (25-pl)	2.804.240	2.806.486	2.806.320
	Bufferpulje (25-pl)	20.000	20.000	20.000
	Pris- og lønstigning, Driftsudgifter	0	123.804	253.313
	Driftsudgifter i alt	2.824.240	2.950.289	3.079.632
	Renter i alt	5.150	228	-54
	DRIFTSRESULTAT	-86.927	-93.619	-54.151
	Anlægsudgifter			
	Anlægsudgifter	80.000	80.000	80.000
	Pris- og lønstigning, Anlægsudgifter	0	0	0
	Anlægsudgifter i alt	80.000	80.000	80.000
	RESULTAT AF DET SKATTEFINANSIEREDE OMRÅDE	-6.927	-13.619	25.849
	Forsyningsvirksomhed			
	Driftsudgifter (25-pl)	-5	-111	-222
	Anlægsudgifter (25-pl)	2.450	2.350	4.450
	Pris- og lønstigninger, Forsyningsvirksomhed	0	105	216
	RESULTAT AF FORSYNINGSVIRKSOMHED	2.445	2.344	4.444
	RESULTAT I ALT	-4.481	-11.274	30.293
	Balanceforskydninger			
	Lån, afdrag	49.519	49.798	50.080
	Lån, optagelse	0	0	0
	Bufferpulje, modpost	-20.000	-20.000	-20.000
	Øvrige balanceforskydninger	6.494	2.994	-6
	Balanceforskydninger i alt	36.013	32.792	30.074
	E TILGANG/FORBRUG AF LIKVIDE AKTIVER*	31.532	21.518	60.367
	F BALANCE U/I	0	0	0

Udisponeret anlægspulje (1.000 kr.):

	2025	2026	2027
	6.346	37.696	39.296

*Minus (-) = tilgang af likvide aktiver, dvs. forøgelse af kassebeholdningen

Budget 2025 - serviceramme



<i>I 1.000 kr., hvor intet andet angivet</i>		
A	Opr. vedt. budget 2024	1.878.410
B1	Forventet pris- og lønstigning 2024-2025 i pct. (KL's budgetvejledning for 2024, G.1-1)	4,8%
B2 (A*B1)	Forventet pris- og lønstigning 2024-2025 i 1.000 kr. (KL's budgetvejledning for 2024, G.1-1)	90.164
C1	Forventet løft af serviceramme på landsplan i ØA for 2025	Pt. ukendt
C2	DUT-reguleringer mv. (LC-program mv.)	Pt. ukendt
D (A+B2+C1+C2)	Forventet serviceramme 2025	1.968.574
E	Opr. budgetforslag 2025 (serviceudgifter)	1.957.478
F (D-E)	Forskel, positiv=råderum	11.095



Vedligehold

Eksempel på vedligehold: Højby Skole

ODSHERRERED
KOMMUNE



Områder/institutioner	'Forbrug 2023	'Heraf vedligehold	'Budget 2023	'Budget 2024
Center for Børn, Unge og Familier	39.081.810	115.043	39.152.137	28.765.044
Højby skole	39.081.810	115.043	39.152.137	28.765.044
Betaling til stat og kommuner	631.675	0	0	0
El, varme og benzin/brændsel	402.976	0	697.000	565.000
Indtægter og statstilskud	-31.278	0		
Løn og befordring	26.299.896	0	24.986.373	25.319.000
Varekøb og tjenesteydelser	11.778.540	115.043	13.468.764	2.881.044

Højby Skole havde i 2023 et budget på 39,2 mio. kr. som primært blev anvendt på løn til personale. Forskel mellem budget 2023 og 2024 vedr. overførsler til specialundervisning. Derudover er der et budget på 11,78 mio. kr. afsat til selve driften af skolen og som omfatter forskellige varekøb og tjenesteydelser som f.eks. el, vand og varme, rengøringsartikler mv. Ud af det samlede forbrug er der anvendt 115 t.kr. til indvendig vedligehold og vedligehold af udenomsarealer.

Eksempel på vedligehold: Præstevænget



Områder/institutioner	'Forbrug 2023	'Heraf vedligehold	'Budget 2023	'Budget 2024
Center for Omsorg og Sundhed	17.097.392	31.239	15.679.750	16.569.000
Præstevænget	17.097.392	31.239	15.679.750	16.569.000
Betalinger til stat og kommuner	20.170	0		
Indtægter og statstilskud	-420.650	0	-423.000	-446.000
Løn og befordring	15.496.252	0	15.143.750	15.984.000
Varekøb og tjenesteydelser	2.001.620	31.239	959.000	1.031.000

Præstevænget havde i 2023 et budget på 15,68 mio. kr. som primært blev anvendt på løn til personale.

Derudover er der et mindre beløb på 0,95 mio. kr. afsat til selve driften af plejecentret og som omfatter forskellige varekøb og tjenesteydelser som f.eks. eksterne vikarer, rengøringsartikler mv.

Ud af det samlede forbrug er der anvendt 31 t.kr. til indvendig vedligehold og vedligehold af udenomsarealer. Det lave beløb skyldes at bygningsdriften på denne institution er samlet under "Ejendomsdrift og service", som også omfatter udgifter til el, vand og varme mv.

Eksempel på vedligehold: Dagtilbud



Områder/institutioner	'Forbrug 2023	'Heraf vedligehold	'Budget 2023	'Budget 2024
Center for Børn, Unge og Familier	14.497.446	168.982	14.613.000	15.131.000
Moselinden	5.073.317	15.995	4.928.000	6.161.000
El, varme og benzin/brændsel	74.557	0	23.000	27.000
Indtægter og statstilskud	-5.000	0		
Løn og befording	4.490.569	0	4.375.000	5.560.000
Varekøb og tjenesteydelser	513.191	15.995	530.000	574.000
Raketten	6.881.227	132.791	6.985.000	6.345.000
El, varme og benzin/brændsel	142.499	0	56.000	63.000
Løn og befording	5.503.215	0	6.168.000	5.535.000
Varekøb og tjenesteydelser	1.235.512	132.791	761.000	747.000
Solbakken	2.542.902	20.196	2.700.000	2.625.000
El, varme og benzin/brændsel	24.655	0	39.000	45.000
Løn og befording	2.222.311	0	2.400.000	2.324.000
Varekøb og tjenesteydelser	295.936	20.196	261.000	256.000
Hovedtotal	14.497.446	168.982	14.613.000	15.131.000

For 2023 blev der anvendt 16 t.kr. på Moselinden, 133 t.kr. på Raketten og 20 t.kr. på Solbakken til indvendig vedligehold og vedligehold af udenomsarealer.

Det generelle billede er, at der ikke anvendes mange udgifter til vedligehold og det kan skyldes en nedprioritering.



Model 1

Model 1: Vedligehold **skal** prioriteres inden for den samlede budgetramme for området/institutionen.

- Fordele:
 - Området/institutionen kan selv prioritere opgaverne.
- Ulemper
 - Opgaven kan blive nedprioriteret pga. presset driftsøkonomi.



Model 2

Model 2: x % af områdets/institutionens budgetramme prioriteres til vedligehold og kan ikke anvendes på øvrige formål.

- Fordele:
 - Området/institutionen kan selv prioritere opgaverne.
 - Det vil være synligt hvor meget som er afsat og udført.
- Ulemper
 - Opgaven kan blive nedprioriteret pga. presset driftsøkonomi.



Model 3

Model 3: Alle områder afgiver budget til en fælles pulje, der varetages og prioriteres af en central enhed.

- Fordele
 - Budgettet bliver samlet og kan ikke prioriteres til andre formål uanset den økonomiske situation på området/institutionen.
 - Der vil blive prioriteret de mest vigtigste opgaver.
- Ulemper
 - Kræver organisering af en helt ny enhed som varetager teknisk drift og service.
 - Områderne/institutionerne kan ikke selv prioritere opgaverne.
 - Ikke alle får udført årligt vedligehold.



Model 4

Model 4: Alle områder afgiver budget til vedligehold af udelukkende deres område/institution, hvor opgaverne prioriteres af en central enhed.

- Fordele
 - Budgettet bliver samlet og kan ikke prioriteres til andre formål uanset den økonomiske situation på området/institutionen.
 - Alle institutioner får årligt udført vedligehold i mindre omfang
- Ulemper
 - Områderne/institutionerne kan ikke selv prioritere opgaverne.



Model 4

Model 4: Alle områder afgiver budget til vedligehold af udelukkende deres område/institution, hvor opgaverne prioriteres af en central enhed.

- Fordele
 - Budgettet bliver samlet og kan ikke prioriteres til andre formål uanset den økonomiske situation på området/institutionen.
 - Alle institutioner får årligt udført vedligehold i mindre omfang
- Ulemper
 - Områderne/institutionerne kan ikke selv prioritere opgaverne.



Erfaringer fra andre kommuner

Alle de viste modeller har flere fordele og ulemper end dem som er opført. Det skal undersøges nærmere og når der er valgt en retning, skal der kigges på hvilken løsning som passer bedst til den ønskede langsigtede opgaveløsning i kommunen.

Der er indhentet erfaringer fra andre kommuner

- Kalundborg Kommune har centraliseret alle tidligere pedeller og servicemedarbejdere i en enhed, hvor også budgettet til indvendig og udvendig vedligehold er overflyttet fra områderne/institutionerne.
- Halsnæs Kommune har centraliseret alle tidligere pedeller og servicemedarbejdere i en enhed, men budgettet til indvendig og udvendig vedligehold ligger fortsat ude på institutionen på nogle låste konti. Det er den centraliserede enhed som har budgetansvaret og kan flytte rundt i budgettet samt lave prioriteringer.



Uddybning af udvalgte punkter i Borgmesterens budgetforslag

Budget 2025-2028

På borgermøde om budget 2025-2028 ("Partiernes prioriteringer") den 4. september 2024 blev der efterspurgt en uddybning af nogle af punkterne i Borgmesterens budgetforslag. Uddybningerne fremgår af tabellen herunder.

Udvalg	Beløb i 2025-2028 (25-pl)	Uddybning
Økonomiudvalg	-2,500 mio. kr.	Reduktion af den afsatte barselspulje til hidtidigt niveau. Der er i budget 2025 - 2028 indarbejdet en teknisk korrektion på 2,5 mio. kr. som modsvares. Påvirker ikke udbetaling af lovpligtig barsel. Hvis udgifter overstiger budget, skal pengene findes inden for centerets samlede ramme. Indgår i den løbende prioritering.
Økonomiudvalg	-1,250 mio. kr.	Der afholdes ikke møder eksternt. Der ønskes en adfærd i forhold til mødeafvikling af dagsmøder, hvor der i højere grad end nu vælges egne lokaler. Der kan fortsat afvikles møder eksternt hvor dette er velbegrundet og nødvendigt. Det vil blive understøttet ved at der udarbejdes en oversigt over kommunale lokaler, deres størrelse og med mulighed for booking. Centrenes bevilling reduceres forholdsmæssigt.
Økonomiudvalg	-0,500 mio. kr.	Reduktion af de afsatte midler til Robotter / automatiseringsprojekt. Initiativer prioriteres af Økonomiudvalget.
Økonomiudvalg	-5,000 mio. kr.	Reduktion af udgifter til administration (konto 6). Direktionen fremlægger forslag til udmøntning. Der vil blive lagt vægt på at reducere med henblik på følgende forhold: Forenkling af sagsgange/afbureaukratisering, tilpasning af ledelseslaget og en gennemgang/revurdering af konsulent og sekretariatsunderstøttelse af direktion og chefer. En del vil blive udmøntet i stillinger – i størrelsesordenen 10 fuldtidsstillinger.

Vækst- og Udviklingsudvalg	-0,500 mio. kr.	Justeringer af det nuværende serviceniveau på BOK 's område. Der reduceres i antallet af arrangementer, samtidig med at biblioteksbetjeningen reduceres. Udmøntes af centeret.
Vækst- og Udviklingsudvalg	-0,400 mio. kr.	Den afsatte pulje til fondsansøgninger i Folkeoplysningsudvalget udgår. Foreninger kan søge den ordinære pulje der administreres af Økonomiudvalget. Puljen til medfinansiering af fondsmidler udgør herefter 2,2 mio. kr.

Borgmesterens budgetforslag 2025 - 2028

2025	2026	2027	2028	Udvidelser eller reduktionsforslag (minus = reduktion)	Udvalg	Bemærkning:
Status						
-10.741				August, status		
Finansiering						
-10.000	-10.000	-10.000	-10.000	Budget afsat til midtvejsregulering udgår.	ØU	
Drift						
15.700	15.700	15.700	15.700	Det specialiserede voksenområde, budgettilpasning til at bibeholde nuværende serviceniveau i 2025 og årene frem.	SÆP	Indgår under pris x mængde
23.000	23.000	23.000	23.000	Hjemme- og Sygeplejen, budgettilpasning til at bibeholde nuværende serviceniveau i 2025 og årene frem.	SÆP	Indgår under pris x mængde
9.000	9.000	9.000	9.000	Familieafdelingen, budgettilpasning til at bibeholde nuværende serviceniveau i 2025 og årene frem.	BUU	Indgår under pris x mængde
800	800	800	800	Fundraising, fortsættelse af den nuværende fundraisingindsats	ØU	ØU-02-D
-800	-800	-800	-800	Medfinansieringspulje til fundraising, finansiering af fortsættelse af den nuværende indsats.	ØU	
-2.500	-2.500	-2.500	-2.500	Reduktion af den afsatte barselspulje til hidtidigt niveau. Der er i budget 2025 - 2028 indarbejdet en teknisk korrektion på 2,5 mio. kr. som modsvares.	ØU	
-1.250	-1.250	-1.250	-1.250	Der afholdes ikke møder eksternt.	Alle	Indgår i reduktionsforslag
-200	-200	-200	-200	Pårørendepolitik og profileringskampagne. De afsatte midler fjernes.	SÆP	Indgår i reduktionsforslag
-1.500	-1.500	-1.500	-1.500	Indførsel af robotstøvsugere i Hjemmeplejen, idet borgeren selv skal indkøbe robotstøvsuger.	SÆP	Indgår i reduktionsforslag
-500	-500	-500	-500	Justeringer af det nuværende serviceniveau på BOK ´s område	VU	Indgår i reduktionsforslag
-500	-500	-500	-500	Reduktion af de afsatte midler til Robotter / automatiseringsprojekt.	ØU	Indgår i reduktionsforslag
-500	-500	-500	-500	Sundhedspolitisk. Den afsatte pulje udgår	TSF	Indgår i reduktionsforslag
-332	-332	-332	-332	Den afsatte pulje til fondsansøgninger i Folkeoplysningsudvalget udgår. Foreninger kan søge den ordinære pulje der administreres af Økonomiudvalget.	VU	Indgår i reduktionsforslag
-400	-400	-400	-400	Team Nyttejob. Antallet af borgere reduceres fra 65-45.	ØU	ØU-09-D
-5.000	-5.000	-5.000	-5.000	Reduktion af udgifter til administration (konto 6). Direktionen fremlægger forslag til udmøntning	ØU	Indgår i reduktionsforslag
Anlæg						
8.000				Etablering af Demokratiets Hus ved Campus Odsherred.	ØU	ØA-10-AD
-14.000	14.000			Hørve Børnehus. Der flyttes 14 mio. kr. af det afsatte budget i 2025 til 2026. Restbudget til opstart i 2025 udgør 4,050 mio. kr.	BUU	Indgår i reduktionsforslag, ændret beløb
-3.500	3.500			Det afsatte budget på 7 mio. kr. i 2025 til "Energipakke Gadelys" fordeles over 2 år.	KM	
Renter/afdrag						
18.000	18.000	18.000	18.000	Udgifter til renter og afdrag som følge af låneoptagelse vedr. Odsherred Forsyning	ØU	
Påvirkning						
22.777				Ny status		



Budgetnotat III

Budgetforslag for 2025 samt overslagsårene 2026, 2027 og 2028

Indhold

Indledning	2
Økonomisk politik	4
Resultatopgørelse	5
Servicerammeopgørelse	7
Anlægsrammeopgørelse	9

Indledning

Processen med udarbejdelsen af budgettet for 2025 samt overslagsårene 2026, 2027 og 2028 påbegyndtes med Byrådets fastsættelse af tidsplan samt regler og retningslinjer på **mødet den 30. januar 2024**.

I februar (22.-23.) var der **budgetseminar**, hvor de egentlige drøftelser af udfordringer og prioriteringer kunne påbegyndes. Her blev også **Budgetnotat I** fremlagt.

På udvalgmøderne i marts og april drøftede udvalgene emner, som kunne indgå i budgetprocessen.

8. april var der deadline for indlevering af udvidelses- og reduktionsforslag, som kræver beregning og analyse i Administrationen, herunder også anlægsprojekter. Denne deadline var fastsat for at give en vis tidsramme til at foretage de nødvendige beregninger, som kan kvalificere og oplyse økonomien i et forslag.

I juni blev fremlagt en status på det administrative budget til ØU og Byrådet ("Budgetmappen" – **hoveddel** og **bilagsdel**).

Primo/medio juli forelå beregninger af konsekvenserne af økonomiaftalen for 2025, som blev behandlet i Budgetnotat II samt indtægtsnotatet. Begge notater kan findes i **budgetmappen**.

Den 20. august blev der afholdt budgetseminar for Byrådet med indlæg fra Index100 og centercheferne omhandlende budgetbehov mm. Den 22. august forventes det, at Borgmesterens budgetforslag udsendes og sendes i høring.

3. september er der 1. behandling i Byrådet.

5. september er der borgermøde på KommuneTV/Facebook.

Budgetforhandlingsmøde(r) er rammesat til den 18.-19. september.

2. behandling og endelig vedtagelse af budgettet for 2025 finder sted den 8. oktober 2024 i Byrådet.

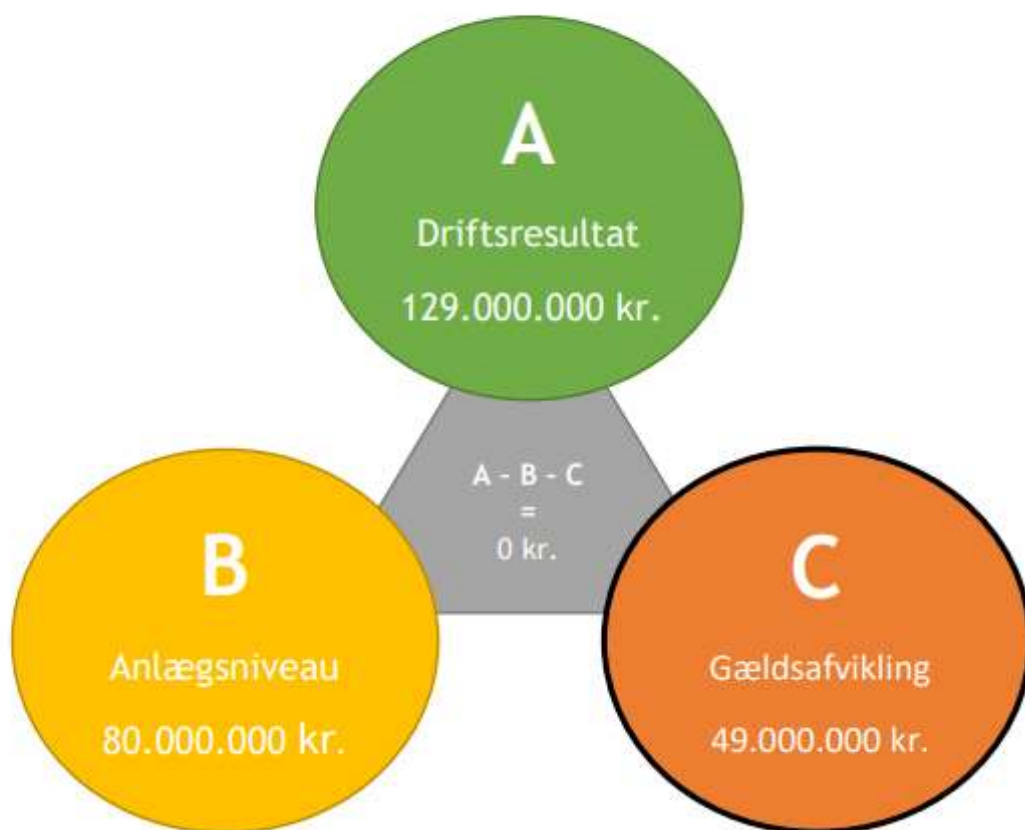
Tabel 1. Budgetnotater.

Budgetnotat I	Ved temadagen/budgetseminaret i februar bliver Budgetnotat I fremlagt, som indeholder en gennemgang af de overordnede økonomiske rammer for budgetlægningen, herunder en status på situationen i forhold til driftsresultat mv. og et skøn over den forventede serviceramme for 2025.
Budgetnotat II	Primo/medio juli udsendes Budgetnotat II, som giver et overblik over status på budgettet efter indarbejdelse af opdaterede skøn for indtægterne fra skatter, tilskud og udligning (iht. statsgarantien) samt indarbejdelse af de tekniske korrektioner, jf. skrivelsen herom. Ved denne udsendelse kendes også de endelige rammer for service- og anlægsudgifter, jf. økonomiaftalen mellem staten (regeringen) og kommunerne (KL).
Budgetnotat III-IV (dette notat er Budgetnotat III)	Disse budgetnotater (III-IV) vil som udgangspunkt følge med 1. og 2. behandlingen af budgetforslaget i Økonomiudvalget og vil – hvis muligt i forhold til tidspunktet for indgåelse af budgetforlig/budgetaftale – indeholde ajourført resultatopgørelse, servicerammeberegning mv.

Økonomisk politik

Den økonomiske politik (ØP) skal sikre, at der overordnet er balance i økonomien ved udgangen af 2025, ved at der er et fornuftigt forhold mellem løbende udgifter og indtægter, en fornuftig kassebeholdning og et faldende gældsniveau. Pejlemærkerne i ØP er illustrerede i nedenstående figur.

Økonomisk balance



Næste kapitel om resultatopgørelsen indeholder en status på, om budgetforslaget for 2025 lever op til målsætningerne i ØP.

Resultatopgørelse





Nedenfor er vist en resultatopgørelse (inkl. balanceforskydninger) for 2025-2028, med tekniske korrektioner iht. regler og retningslinjer for budgetlægningen indregnet.

Tabellen lige herunder viser status i forhold til den økonomiske politik.

Afvielser over 20 pct. markeret med **rød**, mens afvielser under 20 pct. markeret med **gul**. Afvielser under 5 pct. er markeret med **grøn**.

Det fremgår bl.a. af resultatopgørelsen, at den økonomiske politiks målsætninger opfyldes således:

Table 2. Status i forhold til økonomisk politik.

Emne	Målsætning	Status	Målopfyldelse
Driftsresultat	Overskud på 129 mio. kr. (korrigeret for bufferpulje)	Overskud på 125,6 mio. kr. (korrigeret for bufferpulje)	
Skattefinansierede anlægsudgifter	80,0 mio. kr.	76,9 mio. kr.	
Afdrag på lån/afvikling af gæld	49,0 mio. kr.	65,9 mio. kr.	
Gennemsnitlig likviditet (kassebeholdning)	120 mio. kr.	Der budgetteres pt. med et kassetræk på 22,6 mio. kr. Dette kan ændres sfa. tilskud fra §16-puljen til særligt vanskeligt stillede kommuner.	

Tabel 3. Resultatopgørelse.

	<i>I 1.000 kr., netto mht. refusion samt drifts- og anlægsindtægter</i>	Budget- forslag 2025	Budget- overslag 2026	Budget- overslag 2027	Budget- overslag 2028
	Det skattefinansierede område				
	Indtægter				
	Tilskud og udligning (løbende pl)	-767.802	-808.464	-853.933	-878.949
	Skatter (løbende pl)	-2.190.818	-2.247.822	-2.274.801	-2.376.952
	Budget til midtvejsregulering fjernes	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
	Indtægter i alt	-2.968.620	-3.066.286	-3.138.734	-3.265.901
	Driftsudgifter				
	Driftsudgifter (25-pl)	2.804.311	2.809.612	2.808.553	2.814.055
	Driftsændringer (25-pl)	35.018	35.018	35.018	35.018
	Bufferpulje (25-pl)	20.000	20.000	20.000	20.000
	Pris- og lønstigning, Driftsudgifter	0	92.952	189.034	288.992
	Driftsudgifter i alt	2.859.329	2.957.582	3.052.605	3.158.065
	Renter i alt	3.825	2.983	-920	-1.167
	DRIFTSRESULTAT	-105.466	-105.722	-87.049	-109.002
	Anlægsudgifter				
	Anlægsudgifter	86.373	80.000	80.000	80.000
	Anlægsændringer	-9.500	9.500	0	0
	Pris- og lønstigning, Anlægsudgifter	0	0	0	0
	Anlægsudgifter i alt	76.873	89.500	80.000	80.000
	RESULTAT AF DET SKATTEFINANSIEREDE OMRÅDE	-28.593	-16.222	-7.049	-29.002
A					
	Forsyningsvirksomhed				
	Driftsudgifter (løbende pl)	-4.950	-4.950	-4.950	-4.950
	Anlægsudgifter (løbende pl)	2.450	2.350	4.450	5.050
	RESULTAT AF FORSYNINGSVIRKSOMHED	-2.500	-2.600	-500	100
B					
	RESULTAT I ALT	-31.093	-18.822	-7.549	-28.902
C					
	Balanceforskydninger				
	Lån, afdrag	47.876	48.088	48.305	43.465
	Afdrag og renter (vedr. Odsherred Forsyning)**	18.000	18.000	18.000	18.000
	Lån, optagelse	0	0	0	0
	Bufferpulje, modpost	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
	Øvrige balanceforskydninger	7.994	3.994	2.994	2.994
	Balanceforskydninger i alt	53.870	50.082	49.299	44.459
D					
E	TILGANG/FORBRUG AF LIKVIDE AKTIVER*	22.777	31.260	41.750	15.557
F	BALANCE U/I	0	0	0	0

*Minus (-) = tilgang af likvide aktiver, dvs. forøgelse af kassebeholdningen

**Hele beløbet er foreløbigt placeret under afdrag. I det endelige budget vil en mindre andel være at finde under renter.

Note: Borgmesterens forslag er markeret med rød skrift. Der er ikke indregnet pl-effekter heraf i overslagsårene.

Serviceammeopgørelse

Serviceammen er en af statens metoder til at styre kommunernes økonomi på. Der er sanktionsmekanismer forbundet med at overskride serviceammen. Disse udløses dog kun i tilfælde af, at alle 98 kommuner under ét overskrider den aftalte serviceamme. Sanktionen er 60 % individuel og 40 % kollektiv ved regnskabsaflæggelsen.

Serviceammen er mere fastlåst i sin karakter end kommunernes finansiering (udligningssystemet), i og med at fordelingen af serviceammen mellem landets 98 kommuner ikke tager højde for udvikling i demografi eller socioøkonomi, men i højere grad er et politisk spørgsmål.

Nedenfor er vist en opstilling af, hvordan Odsherred Kommunes vejledende serviceamme beregnes iht. KL's budgetvejledning.

- A. Beregningen af serviceammen for 2025 tager udgangspunkt i det oprindeligt vedtagne budget 2024 for serviceudgifter på 1,874 mia. kr. (række A).

Table 4. Serviceammeopgørelse for 2025

	Serviceudgifter i 1.000 kr., netto	
A	Opr. budget 2024	1.878.409
B	Ændret pl-fremskrivning i 2024 (4,2 pct. til 4,6 pct.)	7.146
C (A+B)	Korrigeret budget 2024	1.885.555
D	PL fra 2024 til 2025 (4,0 pct.)	75.422
E	Løft af serviceammen	19.297
F	DUT-regulering og øvrige reguleringer	10.059
G (C+D+E+F)	Serviceamme 2025	1.990.333
H	Budgetforslag 2025*	1.965.941
I (H-G)	Overskridelse/råderum**	-24.392

*Inkl. bufferpulje på 20,0 mio. kr. og inkl. Borgmesterens forslag

**Minus/negativt fortegn (-) betyder råderum.

- B. Det oprindelige budget for 2024 skal korrigeres for ændrede pris- og lønforudsætninger (PL) for 2024 for at give et tilpasset udgangspunkt. Opjusteringen skal ses i sammenhæng med, at trepartsaftalen om løn og arbejdsvilkår af 4. dec. 2023 udmøntes via lønskønnet. Samtidig er forventningerne til udviklingen i priserne nedjusteret fra 4,26 pct. til 3,82 pct. som følge af den faldende inflation. Samlet indebærer det, at pl-skønnet er opjusteret fra 4,2 pct. til 4,6 pct., svarende til en stigning på 0,4 pct. point i forhold til skønnet ved økonomiaftalen for 2024. Udgangspunktet (opr. budget 2024) opreguleres med 7,1 mio. kr. (række B).
- C. Efter PL-rullet er det korrigerede udgangspunkt 1,886 mia. kr. (række C = A + B).
- D. PL-stigningerne fra 2024-2025 er skønnet til 4,0 pct. Dette løfter rammen med 75,4 mio. kr. (række D).
- E. Jf. økonomiaftalen for 2025 får kommunerne løftet serviceammen med 3,2 mio. kr. på landsplan, for Odsherred Kommune udgør dette løft 19,3 mio. kr. Løftet vedr. 3,3 mio. kr. til kvalitetsløft af ældreplejen 2024-2025, 17,5 mio. kr. til løft af almen velfærd (demografi mv.) og -1,5 mio. kr. er nedbringelse af administrationsudgifter.
- F. DUT-reguleringer mv. udgør 10,1 mio. kr.

- G. Servicerammen for 2025 for Odsherred Kommune udgør derved 1,990 mia. kr. (C + D + E).
- H. Budgetforslaget for 2025 for serviceudgifter i Odsherred Kommune inkl. bufferpulje og inkl. Borgmesterens forslag er opgjort til 1,966 mia. kr.
- I. Derved er der pt. luft i servicerammen for 24,4 mio. kr. Det skyldes primært: løft af servicerammen på 19,3 mio. kr. – at der er flyttet 13,6 mio. kr. fra drift til anlæg i 2025 (4,4 mio. kr. vedr. klimaskærm og 9,2 mio. kr. vedr. slidlag) samt at der ved genåbningen af budget 2024, blev vedtaget rammebesparelser på 23,6 mio. kr. i 2025-2027 som er lagt i kassen. Hertil kommer Borgmesterens budgetforslag, som øger serviceudgifterne med 34,8 mio. kr.

Anlægsrammeopgørelse

I 2025 har KL opgjort Odsherred Kommunes vejledende anlægsramme på **85,2 mio. kr.**

Pt. er der budgetlagt med anlægsudgifter¹ for 76,9 mio. kr. 2025, som det fremgår af resultatopgørelse tidligere i notatet.

I overslagsårene 2026-2028 er der budgetlagt med 80 mio. kr. i årlige anlægsudgifter i tråd med kommunens økonomiske politik. Heri indgår følgende beløb som udsponeret anlægspulje:

<i>I 1.000 kr., 2025-pl</i>	BF2025	BO2026	BO2027	BO2028
Udsponeret anlægsramme	0	24.977	25.577	24.577

Anlægsrammen gælder for kommunens skattefinansierede bruttoanlægsudgifter, dvs. anlægsudgifterne fratrukket forsyningsvirksomhed (affaldshåndtering) og ældreboliger samt eventuelle indtægter fra fx salg af fastejendom (derfor brutto).

¹ Skattefinansierede bruttoanlægsudgifter.



Resultatopgørelse inkl. balanceforskydninger, budgetforslag 2025-2028, inkl. Borgmesterens forslag og opdateret med særtilskud (§16) og ekstra finansieringstilskud

	<i>I 1.000 kr., netto mht. refusion samt drifts- og anlægsindtægter</i>	Budget- forslag 2025	Budget- overslag 2026	Budget- overslag 2027	Budget- overslag 2028
	Det skattefinansierede område				
	Indtægter				
	Tilskud og udligning (løbende pl)	-767.802	-808.464	-853.933	-878.949
	Skatter (løbende pl)	-2.190.818	-2.247.822	-2.274.801	-2.376.952
	Særtilskud efter §16	-35.000	0	0	0
	Ekstra finansieringstilskud	-8.700	0	0	0
	Budget til midtvejsregulering fjernes	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
	Indtægter i alt	-3.012.320	-3.066.286	-3.138.734	-3.265.901
	Driftsudgifter				
	Driftsudgifter (25-pl)	2.801.383	2.806.684	2.805.625	2.811.127
	Driftsændringer (25-pl)	35.018	35.018	35.018	35.018
	Bufferpulje (25-pl)	20.000	20.000	20.000	20.000
	Pris- og lønstigning, Driftsudgifter	0	92.855	188.834	288.685
	Driftsudgifter i alt	2.856.401	2.954.557	3.049.477	3.154.830
	Renter i alt	3.825	2.983	-920	-1.167
	DRIFTSRESULTAT	-152.094	-108.746	-90.177	-112.237
	Anlægsudgifter				
	Anlægsudgifter	86.373	80.000	80.000	80.000
	Anlægsændringer	-9.500	9.500	0	0
	Pris- og lønstigning, Anlægsudgifter	0	0	0	0
	Anlægsudgifter i alt	76.873	89.500	80.000	80.000
	RESULTAT AF DET SKATTEFINANSIEREDE OMRÅDE	-75.221	-19.246	-10.177	-32.237
A					
	Forsyningsvirksomhed				
	Driftsudgifter (løbende pl)	-4.950	-4.950	-4.950	-4.950
	Anlægsudgifter (løbende pl)	2.450	2.350	4.450	5.050
	RESULTAT AF FORSYNINGSVIRKSOMHED	-2.500	-2.600	-500	100
B					
	RESULTAT I ALT	-77.721	-21.846	-10.677	-32.137
C					
	Balanceforskydninger				
	Lån, afdrag	47.876	48.088	48.305	43.465
	Afdrag og renter (vedr. Odsherred Forsyning)**	18.000	18.000	18.000	18.000
	Lån, optagelse	0	0	0	0
	Bufferpulje, modpost	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
	Øvrige balanceforskydninger	7.994	3.994	2.994	2.994
	Balanceforskydninger i alt	53.870	50.082	49.299	44.459
D					
E	TILGANG/FORBRUG AF LIKVIDE AKTIVER*	-23.851	28.236	38.622	12.322
F	BALANCE U/I	0	0	0	0

*Minus (-) = tilgang af likvide aktiver, dvs. forøgelse af kassebeholdningen

**Hele beløbet er foreløbigt placeret under afdrag. I det endelige budget vil en mindre andel være at finde under renter.

Note 1: Borgmesterens forslag er markeret med rød skrift. Der er ikke indregnet pl-effekter heraf i overslagsårene.

Note 2: Nye indtægtsposter er markeret med grøn skrift.

Bemærkninger til resultatopgørelsen for 2025-2028

Følgende er indregnet i resultatopgørelsen for 2025-2028:

- Særtilskud fra §16-puljen på 35,0 mio. kr. i 2025. Dette er indregnet i resultatopgørelsen.
- Ekstra finansieringstilskud på 8,7 mio. kr. i 2023. Dette er indregnet i resultatopgørelsen.

Følgende er ikke indregnet i resultatopgørelsen for 2025-2028:

- Lånedispensation til særligt vanskeligt stillede kommuner på 4,0 mio. kr. i 2025
- Lånedispensation til den ordinære lånepulje på 9,0 mio. kr. i 2025

Odsherred Kommune *har* fået tilsagn til de to ovenstående lånemuligheder i 2025, men det er foreløbigt ikke valgt at budgettere med lånoptagelse i 2025.